

Školský vzdelávací program

Základná škola, Haniska 290

Motto: „Každý žiak má právo na dobrého učiteľa“

Vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom
mentálneho postihnutia

Vzdelávací program pre žiakov stredným stupňom
mentálneho postihnutia

pre primárne vzdelávanie

Školský rok 2018/2019

Školský vzdelávací program

Základná škola, Haniska 290

Motto: „Každý žiak má právo na dobrého učiteľa“

Vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom
mentálneho postihnutia

pre primárne vzdelávanie

Školský rok 2018/2019

Školský vzdelávací program

Základná škola, Haniska 290

Motto: „Každý žiak má právo na dobrého učiteľa“

Vzdelávací program pre žiakov so stredným stupňom
mentálneho postihnutia

pre primárne vzdelávanie

Školský rok 2018/2019

Školský vzdelávací program

Vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským

pre primárne vzdelávanie

- 5. ročník, MP, variant A

- 6. ročník, MP, variant A

- 8. ročník, MP, variant A

Vzdelávací program pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom slovenským

pre primárne vzdelávanie

- 8. ročník, MP, variant B

Školský rok 2018/2019

ŠVP pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Predmet: Slovenský jazyk, MP, variant A

Časová dotácia

ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Spolu
Štátny vzdelávací program	6,5	6,5		5		
Školský vzdelávací program	0,5	0,5		0		
Spolu	7	7		5		

UČEBNÉ OSNOVY: 5. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Jazyk a komunikácia

PREDMET: Slovenský jazyk a literatúra

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovanie slovenského jazyka a literatúry žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je základom celého vzdelávania a výchovy. Zvládnutie výchovno-vzdelávacích úloh slovenského jazyka a literatúry je predpokladom na splnenie úloh ďalších vyučovacích predmetov.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka a literatúry je naučiť žiakov jednoducho a zrozumiteľne sa vyjadrovať ústnou a písomnou formou spisovného jazyka, utvoriť u všetkých žiakov návyk správneho hlasného čítania, naučiť ich rozumieť prečítanému textu, z väčšiny žiakov vychovať čitateľov a poslucháčov s kladným vzťahom k literatúre.

Slovenský jazyk a literatúra spája v sebe niekoľko oblastí, ktoré sa navzájom prelínajú a špecifickým spôsobom prispievajú k plneniu cieľov výchovy: rozvíjajú zmyslovú, emocionálnu, vôľovú a rozumovú stránku osobnosti dieťaťa, spoluutvárajú charakter žiaka a spolu s ostatnými predmetmi posilňujú výchovu k vlastenectvu.

Vzdelávací obsah slovenského jazyka a literatúry v 1. až 9. ročníku je rozdelený do troch oblastí:

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

- zvuková rovina jazyka a pravopis
- písanie
- významová rovina
- tvarová rovina

KOMUNIKÁCIA A SLOH

- sloh, komunikácia
- ústny a písomný prejav

ČÍTANIE A LITERATÚRA

- technika čítania – čítanie textu, základy čítania s porozumením
- literárna výchova – všeobecné pojmy a základné literárne žánre

Jazyková komunikácia

Zvuková, významová, tvarová rovina jazyka a pravopis

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Očakávaný výstup
	Mäkké a tvrdé spoluhlásky	
Osvojiť si správne písanie „i“ „y“ po mäkkých a tvrdých spoluhláskach.	Písanie „i“ „y“ po mäkkých a tvrdých spoluhláskach.	- vymenuje mäkké a tvrdé spoluhlásky, - vie správne písať „i“ „y“
	Obojaké spoluhlásky	
Poznať obojaké spoluhlásky. Osvojiť si vybrané slová po b, p, m.	Písanie „y“ vo vybraných slovách po b, p, m.	- vie vymenovať obojaké spoluhlásky - vie vymenovať vybrané slová po b, p, m - správne píše „y“ vo vybraných slovách
	Podstatné mená	
Určiť rod a číslo podstatných mien.	Rod a číslo podstatných mien.	-vie správne používať otázky „kto je to?“ „čo je to?“ pri určovaní slovného druhu podstatné mená, -vie určiť rod podstatných mien s pomocou použitia zámen ten, tá, to, tí, tie, -vie určiť číslo podstatných mien
Poznať všeobecné a vlastné podstatné mená.	Rozlišovanie všeobecných a vlastných podstatných mien.	-pozná všeobecné a vlastné podstatné mená
Písanie veľkých začiatkových písmen na začiatku vlastných mien: názvy miest, štátov, príslušníkov národov, sviatkov, planét.	Vlastné mená. Nacvičovanie správneho písania vlastných podstatných mien.	-na začiatku vlastných podstatných mien píše veľké začiatkové písmená
	Písanie	
Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Očakávaný výstup
Zdokonaľovanie rukopisu. Plynulé písanie slov bez prerušovania písacieho ťahu. Zameranie na automatizáciu písacieho pohybu. Dodržiavanie kvalitatívnych	Písanie veľkých a malých písmen abecedy. Písanie slov. Písanie viet.	-dodržiava základné parametre písma, -píše plynulo bez prerušovania písacieho ťahu, -píše čitateľne, úhľadne a primerane rýchlo, -prečíta, vymenuje a napíše slovenskú

znakov písma.
Zvyšovanie rýchlosti písania.

abecedu

Komunikácia a sloh

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Očakávaný výstup
Tvorenie viet ústne. Písomné dopĺňanie viet Pomenovanie pozorovaných predmetov, javov a vlastnej činnosti.	Tvorenie viet.	-tvorí ústne jednoduché vety o pozorovaných predmetoch, javoch a vlastnej činnosti, -písomne dopĺňa chýbajúce výrazy v texte
Odpovedanie na otázky podľa obrázkov, na základe vlastných skúseností a čítankových textov.	Odpovede na otázky.	-formuluje odpovede na otázky podľa obrázkov, na základe vlastných skúseností a čítankových textov
Reprodukcia kratších textov.	Reprodukcia.	-reprodukuje prečítaný text
Rozprávanie podľa obrázkov, série obrázkov, na základe vlastných zážitkov. Rozprávanie podľa jednoduchej osnovy.	Rozprávanie.	-porozpráva príbeh podľa obrázkov, série obrázkov, -porozpráva vlastný zážitok, -porozpráva príbeh podľa jednoduchej osnovy
Opis spolužiaka, skutočných predmetov, alebo obrázkov s dejovými prvkami ústne.	Opis.	-ústne výstižne opíše spolužiaka, skutočné predmety, -ústne opíše obrázky s dejovými prvkami
Požiadanie o informáciu. Vedieť podať stručnú informáciu. Privítanie návštevy, rozlúčenie sa ňou ústne. Blahoželanie. Napísanie pozdravu, blahoželanie na pozdrav.	Formy spoločenského styku.	-vie požiadať o informáciu, -podá stručnú informáciu, -vie privítať návštevu a rozlúčiť sa, -dokáže ústne blahoželať, -napíše blahoželanie, pozdrav na pohľadnicu, -osvojí si spôsob písomnej úpravy.

Čítanie a literárna výchova

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Očakávaný výstup
Pokračovanie v nácviku správneho a plynulého čítania viacslabičných, náročnejších a ťažšie	Čítanie primeraných textov správne a s porozumením.	-vie správne, plynule a s porozumením čítať nahlas jemu primerané texty,

vysloviteľných slov.		-vie prirodzene intonovať vety, -vie sa orientovať v deji prečítaného textu, -dodržiava správny slovný prízvuk a vetný dôraz,
Čítanie s porozumením.	Rozširovanie slovnej zásoby.	-vie pri čítaní a hovorených prejavoch dodržiavať správne dýchanie, správnu artikuláciu a spisovnú výslovnosť, -používa získané nové výrazy v hovorenom prejave, -rozlišuje význam slov, -vyberie vhodný výraz, -primerane tvorí vety, odpovedá na otázky, -sám alebo s pomocou učiteľa reprodukuje obsah prečítaného, -zvládne učenie sa niektorých básní a textov k dramatizácii naspamäť
Plynulá, vhodne členená a prirodzená intonácia pri čítaní súvetí.	Správne tvorenie viet pri reprodukovaní textu.	
Sústredovanie sa na významovú stránku viet a odsekov a na porozumenie textu.	Obsah – podľa učebnice čítania pre 5. roč. ŠZŠ	
Upevňovanie správneho slovného a vetného prízvuku.		
Rozvíjanie a uplatňovanie návykov správneho a ekonomického dýchania, správneho znenia hlasu, starostlivosti artikulácie a spisovnej výslovnosti.		
Rozširovanie slovnej zásoby žiakov.		
Presnejšie rozlišovanie významu slov, vyberať vhodný výraz a správne tvoriť vety, odpovedať na otázky z čítaného a s pomocou učiteľa jednoducho reprodukovat' obsah.		

Literárna výchova

Oboznamovanie sa s literárnymi textami - hlasným čítaním, počúvaním predčítaného alebo hraného textu.	Poézia od detských autorov (napr. K. Bendová, J. Turan, Š. Žáry, F. Hrubín)	-vníma obsah literárneho textu, -dokáže sa zapojiť do dramatizácie, -vníma obsah ilustrácií v literatúre pre deti, -reprodukuje dej,
Spájanie obsahu čítaného textu s príslušnou ilustráciou k literárnemu textu, vnímať ju, rozumieť jej.	Rozprávky a dobrodružná literatúra (napr. O. Sekora, A. Tolstoj, J. C. Hronský, J. a W. Grimmovci a iní).	-vie určiť hlavnú postavu príbehu, -rozlišuje reálne a nereálne (rozprávkové) prostredie, -rozlišuje rozhlasové a televízne relácie, -pozná hádanky, povesti, básne, -pozná noviny, časopisy, -pozná mená niekoľkých najznámejších spisovateľov literatúry pre deti
S pomocou učiteľa reprodukovat', prípadne dramatizovať dej rozprávky alebo poviedky.	Povesti a balady (napr. M. Ďuríčková, M. Rázusová-	
Rozprávať príbeh hlavnej postavy a hodnotiť jej povahové vlastnosti, určiť čas a miesto deja, rozlišovať		

reálne a nereálne (rozprávkové) prostredie.	Martáková a iní).
Rozumieť niektorým ďalším literárnym pojmom a výrazom (bez ich definovania) v súvislosti so skutočnosťou, ktorú tieto pojmy a výrazy označujú, napr.: rozhlasové a televízne relácie, povesť, hádanka, báseň, spisovateľ, časopis.	Povesti zo života detí (napr. M. Haľamová, J. Šrámková, M. Jančová). Rozprávky, bájky a poviedky o prírode a zvieratkách (napr. R. Móric, Ezopove bájky, V. Bednár)

PROCES

Počas celého roka sa venuje starostlivosť zvukovej stránke hovorených prejavov žiakov. Do učiva sa zaraďujú lexikálno-sémantické a štylistické cvičenia. Literatúra odporúčaná na čítanie v 5. ročníku ukazuje krásu sveta, prírody a ľudí. V slovenských rozprávkach sa žiaci oboznamujú s typom národného rozprávkového hrdinu čítaním moderných rozprávok o zvieratkách si rozvíjajú vzťah k prírode, pri čítaní poviedok o deťoch získavajú poznatky o živote detí v minulosti a v súčasnosti. Pri čítaní poviedok zo súčasnosti poznávajú vzťahy k rodine, v detskom a školskom kolektíve a prebúdzajú sa ich city priateľstva k osobám vo svojom okolí, k deťom vo všetkých krajinách a k dospelým ľuďom na celom svete. Tento ideovo-umelecký obsah si žiaci osvojujú pri čítaní a počúvaní ukážok z týchto kníh literatúry pre deti a mládež.

UČEBNÉ OSNOVY: 6. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Jazyk a komunikácia

PREDMET: Slovenský jazyk a literatúra

CIELE

- osvojiť si vybrané slová a učiť sa správne písať vybrané a ich príbuzné slová,
- naučiť sa slovenskú abecedu a získať zručnosť využívať ju v praxi,
- dokončiť výcvik v poznávaní a určovaní podstatných mien,
- v mužskom rode rozlišovať životnosť,
- poznávať slovesá v prítomnom čase,
- poznávať predložky a osobné zámená,
- cvičiť sa v štylizácii (napr. dopĺňať vety, vyberať vhodné slová a podobne)
- cvičiť sa v tvorení jednoduchých ústnych prejavov najmä formou reprodukcie krátkych textov, rozprávaním a opisom,
- cvičiť sa vo formách spoločenského styku.

OBSAH

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

Zvuková, významová, tvarová rovina jazyka a pravopis.

Osvojenie ustálených radov vybraných slov.

Osvojenie zručnosti správne písať „y“ po obojakých spoluhláskach vo vybraných slovách a v ich najfrekvencovanejších príbuzných slovách.

Správne písanie „i“ po obojakých spoluhláskach vo vnútri ostatných slov a odôvodňovanie ich pravopisu.

Osvojenie si slovenskej abecedy. Vyhľadávanie slov v abecedných zoznamoch (napr. v Príručke slovenského pravopisu pre školy, v telefónnom zozname, v PSČ, v Detskej encyklopédii a pod.).

Zaraďovanie nových slov podľa prvého písmena abecedy a aj podľa ďalších písmen v slove.

Poznávanie podstatných mien (vlastností a činností), určovanie čísla a rodu.

Rozlišovanie životnosti pri podstatných menách mužského rodu.

Zmena tvaru podstatných mien.

Oboznamovanie sa s poradím pádov a pádovými otázkami.

Vyslovovanie a písanie predložky s podstatným menom.

Poznávanie slovíes v prítomnom čase.

Časovanie slovíes v prítomnom čase.

Poznávanie a určovanie slovesnej osoby a čísla.

Poznávanie slovíes v neurčitku, tvorenie a používanie príslušného tvaru (výslovnosť aj pravopis).

Výcvik pravopisu prípon v slovesách v 3. osobe jednotného a množného čísla (rytmické pravidlo: otvorí, rozsvieti, tvári sa a pod.).

Poznávanie osobných zámen v súvislosti s časovaním slovíes.

KOMUNIKÁCIA A SLOH

Obmieňanie slov vo vete.

Doplňanie a rozvíjanie viet vhodnými výrazmi.

Odpovede na otázky.

Písomné odpovede na jednoduché otázky.

Reprodukcia.

Reprodukovanie krátkych textov so synonymickými obmenami slov a viet.

Rozprávanie.

Rozprávanie podľa obrázkov alebo série obrázkov a na základe vlastných zážitkov.

Rozprávanie podľa osnovy zostavenej kolektívom triedy pod vedením učiteľa.

Sústredenie sa na podstatné dejové udalosti a dodržiavanie časovej postupnosti rozprávkových dejov. Vyjadrovanie sa bez opakovania rovnakých slov vo vete.

Opis.

Opis triedy, miestnosti, osoby, obrázka s dejovými prvkami, práce v domácnosti, činnosti v dielni pri pracovnom vyučovaní a podobne – ústne.

Formy spoločenského styku.

Precvičovanie oslovenia známej i neznámej osoby, pozdravy.

Predstavenie sa, ospravedlnenie sa, odovzdanie krátkeho odkazu.

Písanie jednoduchého oznámenia na pohľadnicu a korešpondenčný lístok.

Formulovanie prosby, poďakovania, ospravedlnenia a blahoželaní.

ČÍTANIE A LITERATÚRA

Technika čítania

Upevňovanie zručnosti čítať plynule, správne a s porozumením formou aj obsahom primerane náročné umelecké aj náučné texty a orientovať sa v nich.

Čítanie viet s prirodzenou intonáciou, správnym slovným a vetným prízvukom, s pochopením obsahu.

Rozširovanie slovnej zásoby. Využívanie slovnej zásoby primeranej schopnostiam pri reprodukcii prečítaných textov podľa jednoduchej osnovy.

Literárna výchova

Osvojovanie si literárnych textov hlasným čítaním, počúvaním predčítavaného slova alebo hraného textu, počúvanie zvukových nahrávok.

Pri práci s textom vnímanie, prežívanie a chápanie ilustrácie ukážok v čítanke, v literatúre pre deti a mládež a v časopisoch pre deti.

Spájanie obsahu prečítaného textu s ilustráciou.

Orientácia v deji rozprávok, poviedok, povestí a členenie ich deja na časti.

Pri rozprávaní spájanie jednotlivých častí do celkového deja.

Poznávanie hlavnej myšlienky krátkeho jednoduchého diela.

Rozumieť vybraným pojmom a výrazom: ľudová a umelá rozprávka, balada, povesť (bez ich definovania).

Sledovanie vhodných relácií rozhlasu a televízie, príležitostná návšteva divadelného a filmového predstavenia. Rozprávanie o videnom programe.

Poézia od detských autorov (napr. Ľ. Podjavorinská, P.O. Hviezdoslav, J. Navrátil, T. Janovic).

Rozprávky a dobrodružná literatúra (napr. P. Dobšinský, B. Němcová, H.Ch. Andersen, J. a W.Grimmovci, K. Čukovskij, S. Maršak).

Bájk a poviedky o prírode (napr. R. Móric, Ľ. Ondrejov, D. Štubňa-Zámostský, Ezop).

Povesti, balady, báje a historické poviedky (napr. K. J. Erben, M. Ďuríčková, J. Horák, S. Chalupka, A. Jirásek, M. Ferko).

Náučná literatúra (napr. J. Ponec, C. Valšík, L. Švihran, V. Ferko, M. Šurinová)

PROCES

Počas celého roka sa venuje starostlivosť zvukovej stránke hovorených prejavov. Do učiva sa zaraďujú lexikálno-sémantické a stylistické cvičenia. Gramatické učivo sa zameriava na pravopisný výcvik.

Literatúra odporúčaná v 6. ročníku ukazuje krásu prírody a život detí v súčasnosti i v minulosti. Pri čítaní ľudových i autorských rozprávok si žiaci rozvíjajú fantáziu a formujú si vzťah k pravde a k dobru. Čítaním vybraných povestí poznávajú dejiny svojho národa a formuje sa ich národné povedomie. Čítaním náučnej literatúry si žiaci rozširujú poznatky o prírode, spoločnosti a človeku.

UČEBNÉ OSNOVY: 8. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Jazyk a komunikácia

PREDMET: Slovenský jazyk a literatúra

CIELE

- Docvičovať a utvrdzovať zručnosť správne písať „i“ a „y“ po mäkkých, tvrdých a obojakých spoluhláskach a vo vybraných slovách,
- poznávať prídavné mená tvrdého a mäkkého zakončenia, osvojovať si ich pravopis, – poznávať číslovky,
- oboznámiť sa s písaním základných, radových a zložených čísloviek,
- cvičiť sa v tvorbe súvislých ústnych prejavov a vo formách spoločenského styku

OBSAH

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

- Zvuková, významová, tvarová rovina jazyka a pravopis
- Podstatné mená Skloňovanie podstatných mien mužského rodu.
- Skloňovanie podstatných mien ženského rodu.
- Skloňovanie podstatných mien stredného rodu.
- Prídavné mená Vlastnostné prídavné mená.
- Pravidelné stupňovanie prídavných mien.
- Skloňovanie prídavných mien tvrdého zakončenia.
- Skloňovanie prídavných mien mäkkého zakončenia.
- Zámená Používanie osobných zámen.
- Slovesá Minulý čas sloves.
- Oznamovací a rozkazovací spôsob sloves.
- Číslovky Základné číslovky a ich písanie.
- Zložené číslovky a ich písanie.
- Radové číslovky a ich písanie.
- Skladba Holá veta.
- Rozvitá veta.
- Zložená veta – súvetie.

KOMUNIKÁCIA A SLOH

- Štylizácia a kompozícia: Zostavenie jednoduchej osnovy jazykového prejavu.
- Zostavenie jednoduchej osnovy čítankových textov.
- Výcvik v súvislých jazykových prejavoch:
- Rozprávanie Ústne alebo písomné rozprávanie podľa vopred pripravenej osnovy.
- Opis Opis predmetu, obrázka, osoby, krajiny, pracovného postupu.
- Formy spoločenského styku
- Písanie listu rodičom, listu s poďakovaním, s blahoželaním.
- Osvojovanie si formy a úpravy listu, obálky.
- Požiadanie – prosba, rozkaz, poďakovanie.
- Ospravedlnenie. Oslovenie a predstavenie sa.

- Vypĺňanie jednoduchého dotazníka.
- Životopis.

ČÍTANIE A LITERATÚRA

- Technika čítania Plynulé čítanie s porozumením.
- Používanie vhodnej sily, intonácie a zafarbenia hlasu so zreteľom na obsah čítaného textu.
- Pestovanie kultúry reči žiakov.

Literárna výchova

- Zhrnutie poznatkov žiakov o literatúre.
- Orientácia v prečítanom literárnom diele, v deji, v postavách a prostredí.
- Reprodukcia obsahu.
- Rozvíjanie záujmu žiakov o mimoškolské čítanie, knihy, časopisy, noviny.
- Porozumenie pojmom poviedka, román, divadelná hra, autor, básnik, prozaik, dramatik.⁴
- Odporúčaná literatúra: Poézia: napr. výber z poézie pre deti M. Rúfusa, Š. Žáryho, J. Kostru, J. Smreka, V. Reisela, J. Navrátila Ľ. Feldeka, Š. Moravčíka a iných. Poviedky a romány zo života detí: napr. R. Smatanová, J. Červenková, K. Jarunková, V. Šikula, A. Marschall, K. Jarunková, M. Jančová, J. Tužinský, Max von der Grün. Dobrodružné poviedky a romány: napr. R. Arthur, J. Swift, J. Verne, J. London, M. Twain, J. Curwood. Povesti a historická próza: napr. Ľ. Zúbek: Moja Bratislava; Š. Moravčík: Záhorácke povesti, V. Ferko: Tisíc násobný dukát a iné. Náučná literatúra: napr. Veľká kniha otázok a odpovedí, L. Švihran: 1000 plus 1 slovenských naj, C. Varleyová-I. Milesová: Zemepisná encyklopédia, H. Škodová – E. Škoda: Už viem prečo, T. Šipöcz: Ako je to možné?, C. Valšík: Farebná detektívka. Ukážky divadelných hier: napr. J. G. Tajovský: Ženský zákon; J. Zeyer: Radúz a Mahuliena a iné.

PROCES

Žiaci si precvičujú oslovenie, predstavenie sa, požiadanie, poďakovanie, ospravedlnenie, privítanie návštevy a rozlúčenie sa. Učia sa vyplniť podľa predtlaču dotazník. Pri čítaní a prednese literárnych ukážok pestujeme kultúru reči žiakov, obohacujeme ich slovnú zásobu a rozvíjame schopnosť súvisle sa vyjadrovať. Učíme ich porozprávať svoje zážitky zrozumiteľným spôsobom. Pri výbere ukážok z literárnych diel učiteľ oboznamuje žiakov aj s dielami súčasných mladých autorov.

Predmet : Vlastiveda, MP, variant A

Časová dotácia

ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Spolu
Štátny vzdelávací program	2	3				
Školský vzdelávací program	0	0				
Spolu	2	3				

UČEBNÉ OSNOVY: 5. ročník , MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Príroda a spoločnosť

PREDMET: Vlastiveda

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vlastiveda je integrovaný predmet v 4. až 6. ročníku pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, prostredníctvom ktorého žiaci získavajú základné poznatky z oblasti prírodovedných a spoločenskovedných odborov.

Nadväzuje na poznatky o prírode a spoločnosti, ktoré žiaci získali vo vecnom učive v (prípravnom), 1. až 3. ročníku, a utvára základy pre vyučovanie spoločensko-vedných a prírodovedných predmetov.

Obsah predmetu vychádza z miestneho prírodného prostredia a prežívanej sociálnej skutočnosti. Na základe pozorovania získajú žiaci základné poznatky o živej a neživej prírode z prostredia miestnej krajiny.

Obsah predmetu vlastivedy vytvára vzťah k miestu, kde žiaci žijú. Na základe bezprostredného poznania miestnej krajiny si žiaci osvojujú základné poznatky o Slovenskej republike. Vedie ich k úcte k dospelým, priateľskému vzťahu k spolužiakom. Vychováva ich k ochrane životného prostredia.

Dôležitou súčasťou vyučovania vlastivedy sú vychádzky a exkurzie, pri ktorých žiaci získavajú konkrétne poznatky o predmetoch, javoch a živočíchoch v ich prirodzenom prostredí.

Sviatky, pamätné dni a významné výročia žiakom pripomínáme priebežne. Využívame predovšetkým miestne a regionálne kultúrne podujatia a slávnosti.

CIELE:

- orientovať sa v príbuzenských vzťahoch v rodine,
- orientovať sa v príbuzenských vzťahoch v najbližšom príbuzenstve,
- orientovať sa vo veku osôb,
- starať sa primeraným spôsobom o domácnosť,
- orientovať sa na mape v miestnej krajine,
- vedieť najdôležitejšie údaje o obci v ktorej žiak žije,
- oboznámiť sa so životom ľudí v dávnej minulosti,
- získať základné poznatky o živej a neživej prírode

Vlastiveda

Rozvíjajúce ciele

Obsahový štandard

Očakávaný výstup

Živá príroda

Oboznámiť sa so základnými poznatkami o živej a neživej prírode.

Osvojiť si rozdelenie rastlín, poznávať vybrané byliny a dreviny.

Rozdelenie rastlín-
dreviny, byliny.
Byliny

- získa základné poznatky o živej a neživej prírode,
- osvojí si rozdelenie rastlín.
- pozná vybrané byliny a ich význam pre ľudí.
- pozná ihličnaté stromy počas celého roka,
- pozná ovocné kry, okrasné kry,
- pozná význam kríkov v prírode

Dreviny

Poznať rozdelenie živočíchov podľa spoločných znakov-
spôsobu ich života na: cicavce,
vtáky, plazy, obojživelníky,
ryby.

Cicavce-
osvojiť si základné vedomosti
o živote cicavcov, vedieť spôsob
života a charakteristické črty
vybraných cicavcov.

Vtáky -
Osvojiť si základné poznatky
o živote vtákov. Vedieť ich
pomenovať podľa obrázku.

Plazy- obojživelníky:
osvojiť si základné poznatky
o živote plazov a obojživelníkov.
Vedieť ich pomenovať podľa
obrázku.

Ryby-

Živočíchy

Mačka, pes, krava,
myš, srna.

Holub, hus, kura,
lastovička, sova.

Jašterica, vretenica,
užovka, korytnačka.

Žaby: skokan zelený,
ropucha bradavičnatá,
rosnička zelená,
salamandra škvrnitá.

Kapor, šťuka, sardinka.

- vie vymenovať živočíšne druhy,
- vymenuje základné spoločné znaky, kde žijú, ako sa rozmnožujú

- získa základné vedomosti o živote cicavcov,
- pozná spôsob života a charakteristické črty vybraných cicavcov,
- pozná domáce zvieratá, ich význam pre človeka

- pozná význam vtákov v prírode,
- vie, ktoré chováme ako domáce vtáky,

- pozná vymenované plazy na obrázku,
- pozná význam plazov v prírode,
- pozná jedovatú vretenicu
- osvojí si vedomosti o prvej pomoci pri uhryznutí hadom,
- osvojí si zásady správania sa v prírode

- osvojí si vedomosti o živote obojživelníkov, o ich význame v

osvojiť si základné poznatky
o živote rýb.

prírode

Dôležitosť rovnováhy v prírode
a ochrany živočíchov.

Význam a ochrana
prírody.

-osvojí si základné vedomosti o
živote rýb,
-pozná kapra, šľuku, sardinku,
pozná význam rýb pre život
človeka

-osvojí si poznatky o význame
všetkých živočíchov pre rovnováhu
v prírode,
-pozná význam ochrany živočíchov

Neživá príroda

Voda v prírode a živote človeka.

Voda.

-pozná význam vody pre život
rastlín i živočíchov,
-osvojí si vedomosti o ochrane
vody, vodných tokov

Význam vzduchu pre život.
Prúdenie vzduchu.

Vzduch.

-osvojí si vedomosti o význame
vzduchu pre život na našej planéte
-pozná význam ochrany ovzdušia

Význam pôdy, typy pôd.
Starostlivosť, ochrana.

Pôda.

-pozná typy pôd,
-má vedomosti o starostlivosti o
pôdu a o jej ochrane

Život ľudí v dávnej minulosti

Osvojiť si vedomosti o spôsobe
života ľudí v minulosti.
Oboznámiť sa s novými
pojмами.

Zberači a lovci.
Lovci mamutov. Prví
roľníci.

-pozná spôsob života ľudí v dávnej
minulosti

Orientácia na mape a v regióne

Poznávanie obce, okolitej krajiny,
dominanty obce, pamätihodnosti.

Orientácia v obci.

-orientuje sa v obci, určí svetové
strany na základe skúsenosti,
-pozná dominanty a pamätihodnosti
obce

Nížina, vrchovina,
pohorie -opis.
Typ krajiny.
CHKO regiónu.
Priemysel, poľnohospodárstvo,
doprava.

Charakteristika miestnej
krajiny na základe
pozorovania.

-vie opísať miestnu krajinu na
základe pozorovania,
-má osvojené pojmy – typy krajiny
-pozná CHKO v obci, v regióne,
-má osvojené pojmy priemysel,
doprava, poľnohospodárstvo,

Orientácia podľa farieb na mape,
druhy máp.
Mapa regiónu Turiec.

Orientácia na mape.

-vie sa orientovať v obci podľa
plánu, -pozná značky určujúce

Určovanie svetových strán.

dominanty,
-vie pracovať s kompasom

Mapa, poloha, hlavné mesto,
hranice, susedné štáty. Naša obec
na mape SR.
Žilinský kraj.

Slovenská republika.

-pozná hlavné mesto Slovenska
a jeho dominanty,
-určí polohu Slovenska,
-ukáže hranice SR, vymenuje
susedné štáty,
-vie v akom kraji a obci žije

Život v rodine

Orientovať sa v príbuzenských
vzťahoch v rodine, v najbližšom
príbuzenstve.

Vzťahy v rodine.
Deľba práce.

-orientuje sa v príbuzenských
vzťahoch v rodine, v najbližšom
príbuzenstve,

Orientovať sa vo veku osôb.

Rodičia a deti.
Úcta k starobe.
Povinnosti a práva členov
rodiny.

-pozná práva a povinnosti členov
rodiny,
-orientuje sa vo veku osôb,

Poznať význam slov
rodisko/bydlisko.

Rodisko a bydlisko.

-pozná svoje rodisko, terajšie
bydlisko

Starat' sa primeraným spôsobom
o domácnosť.

Vybavenie domácnosti.

-pozná prístroje, ktoré uľahčujú
prácu v domácnosti,
-osvojí si základné postupy pri
používaní elektrických a plynových
spotrebičov,
-pozná telefónne číslo a postup pri
ohlasovaní požiaru,
-vie správne telefonovať

UČEBNÉ OSNOVY: 6. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Príroda a spoločnosť

PREDMET: Vlastiveda

CIELE

- Oboznámiť sa so začiatkom našich národných dejín,
- orientovať sa na mape Slovenskej republiky,
- prehĺbiť si poznatky o človeku,
- získať poznatky o niektorých nerastoch a horninách,
- oboznámiť sa s praktickým meraním a vážením materiálov,
- získať praktické poznatky z chémie a z fyziky.

OBSAH

Začiatky našich národných dejín (5. – 15. storočie)

Príchod Slovanov na naše územie.

Samova ríša - prvý pokus o vytvorenie štátu.

Veľká Morava – prvý štát západných Slovanov.

Význam príchodu Cyrila a Metoda a ich prínos pre rozvoj našej vzdelanosti a kultúry.

Rozkvet a pád Veľkej Moravy.

Slovensko súčasťou uhorského štátu.

Vznik českého štátu.

Románska kultúra a jej pamiatky na Slovensku, najmä vo vlastnom regióne.

Slovensko v 12. – 14. storočí. Vznik a rozvoj miest. Vpády Tatárov.

Slovensko v 14. – 15. storočí – hospodársky najrozvinutejšia časť uhorského štátu. Vznik miest a rozvoj remesiel, zakladanie cechov.

Matúš Čák Trenčiansky.

Český štát v 14. storočí, Karol IV.

Gotická kultúra a jej pamiatky na Slovensku, najmä vo vlastnom regióne.

Husitské hnutie.

Majster Ján Hus.

Husitskí hajtmani – J. Žižka.

Husiti na Slovensku.

Uhorský kráľ Matej Korvín a rozvoj vzdelanosti. Academia Istropolitana.

Kultúrne pamiatky na Slovensku, najmä vo vlastnom regióne.

Zem a jej zobrazenie.

Glóbus, mapa sveta.

Orientácia na mape.

Slovenská republika.

Bratislava – hlavné mesto Slovenskej republiky, sídlo republikových orgánov a inštitúcií.

Historické a kultúrne pamiatky v Bratislave.

Priemysel a doprava Bratislavy.

Juhozápadné Slovensko. Nitra. Povrch – pohoria, nížiny. Podnebie. Poľnohospodárska výroba. Významné mestá a ich priemyselné závody, rekreačné oblasti, kúpele, chránené prírodné oblasti.

Severné Slovensko. Poprad. Povrch – pohoria, nížiny. Vodstvo. Podnebie. Poľnohospodárska výroba, lesy. Významné mestá a ich priemyselné závody, rekreačné oblasti, kúpele, chránené prírodné oblasti.

Stredné Slovensko. Banská Bystrica. Povrch – pohorie, nížiny. Vodstvo. Podnebie. Poľnohospodárska výroba, lesy. Významné mestá a ich priemyselné závody, rekreačné oblasti, kúpele, chránené prírodné oblasti.

Východné Slovensko. Košice. Povrch – pohoria, nížiny. Vodstvo. Podnebie. Poľnohospodárska výroba, lesy. Významné mestá a ich priemyselné závody, rekreačné oblasti, kúpele, chránené prírodné oblasti.

Naše štátne symboly (zástava, znak, hymna, pečať – ich používanie).

Živá príroda.

Človek a starostlivosť o jeho zdravie.

Stavba ľudského tela.

Vývojové etapy v živote človeka (detstvo, dospievanie, mladosť, dospelosť, staroba).

Zdravie a choroba, infekčné choroby.

Základné hygienické pravidlá.

Zásady správnej výživy.

Prvá pomoc pri úrazoch a zlomeninách.

Neživá príroda.

Uhlie, ropa, zemný plyn, kamenná soľ, železná ruda.

Piesok, žula, hlina, vápenec – stavebný materiál.

Výroba malty – laboratórna práca.

Poznávanie látok.

Veci a látky.

Zmeny látok (hrdza, topenie a tuhnutie, rozpustnosť).

Spoločné a odlišné vlastnosti látok.

Cukor, soľ – vlastnosti týchto látok.

Porovnávanie a meranie.

Dĺžka.

Jednotky dĺžky – km, m, mm. Praktické meranie.

Hmotnosť.

Jednotky hmotnosti – kg, g. Praktické váženie.

Objem.

Jednotky objemu – liter, deciliter. Praktické meranie.

Teplota.

Jednotka teploty - °C. Bod varu. Bod mrazu. Praktické meranie.

Čas.

Pohyby Zeme a s nimi súvisiace javy (dĺžka dňa a noci, striedanie ročných období).

Mesiac, týždeň deň, hodina, polhodina, štvrt'hodina, minúta.

Elektrická energia.

Elektrárne. Využitie elektrickej energie v priemysle, poľnohospodárstve, doprave, v domácnosti.

Elektrospotrebiče (k čomu slúžia, ako sa s nimi zaobchádza).

Bezpečnosť pri ich používaní.

Šetrenie elektrickou energiou.

Možnosti vzniku požiaru.

Predchádzanie požiaru v byte, budove.

Privolanie požiarnikov.

PROCES

Prostredníctvom multimédií, obraznej prezentácie, zaujímavým rozprávaním o udalostiach, osobnostiach, kultúrno-historických pamiatkach, poznávacej a emocionálnej zaangažovanosti žiakov oboznamujeme žiakov so začiatkom našich národných dejín. Pri učive o prírode pestujeme u žiakov hlboký vzťah k prírode, k tvorbe a ochrane životného prostredia v prospech človeka.

Predmet: Matematika, MP, variant A

Časová dotácia

ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Štátny vzdelávací program	4	4		4	
Školský vzdelávací program	1	1		1	
spolu	5	5		5	

UČEBNÉ OSNOVY: 5. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Matematika a práca s informáciami

PREDMET: Matematika

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Poňatie vyučovania matematiky v špeciálnej základnej škole je v súlade s poňatím vyučovania matematiky na základnej škole.

Vyučovanie matematiky sa snaží poskytnúť všetkým žiakom spôsobom primeraným ich mentálnej úrovni a adekvátnymi formami a metódami také matematické vzdelanie, ktoré im umožní riešiť najnutnejšie problémy a úlohy praktického života a pracovného pomeru.

Matematické vedomosti, zručnosti a návyky sa budujú v súlade s matematickou teóriou na rôznom stupni intuitívneho prístupu podľa individuálnych schopností žiaka, systematicky sa uplatňuje zásada názornosti.

Pri opakovaní a upevňovaní učiva sa žiaci učia využívať svoje matematické poznatky pri riešení problémov praxe predovšetkým prostredníctvom riešenia úloh, ktorých námety zodpovedajú skúsenostiam a úrovni poznania žiakov špeciálnej základnej školy i pri riešení rôznych problémov v ostatných vyučovacích predmetoch.

Spojeniu vyučovania matematiky s praxou prispieva i to, že sa žiaci naučia používať rôzne pomôcky umožňujúce geometrické konštrukcie.

Individuálnym prístupom získava žiak prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať.

Ciele predmetu matematika sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného a štruktúrovaného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a v konečnom dôsledku aj na rozvoj celej osobnosti žiaka s mentálnym postihnutím.

Hranice obsahu učiva jednotlivých ročníkov nesmú byť prekážkou pre efektívne vzdelávanie žiaka. Časová potreba a množstvo obsahu učiva sa prispôsobuje individuálnym schopnostiam

CIELE

- opakovať a prehĺbiť učivo z predchádzajúcich ročníkov,
- vedieť sčítavať a odčítavať prirodzené čísla písomne, v obore do 100,
- riešiť slovné úlohy,
- osvojiť si numeráciu prirodzených čísel v obore do 1000,
- vedieť sčítavať a odčítavať prirodzené čísla v obore do 1000 spamäti a písomne,
- osvojiť si násobenie a delenie v obore násobiliek do 60,
- vedieť merať a rysovať úsečky danej dĺžky,
- vedieť používať jednotky dĺžky: m, dm, cm,
- pracovať s kružidlom.

Aritmetika

Opakovanie učiva zo 4.ročníka

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Očakávaný výstup
Prehĺbiť učivo z predchádzajúceho ročníka	Numerácia v obore do 100. Sčítanie, odčítanie prirodzených čísel v obore do 100. Násobenie a delenie v obore do 30.	-dokáže sa orientovať v číselnom rade do 100 -porovnáva čísla -sčíta, odčíta, spamäti, bez prechodu cez základ, s prechodom cez základ -dokáže násobiť a deliť v obore do 30, vie vymenovať násobky čísel 1-3 -rieši jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie v obore do 100

Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel písomne v obore do 100

Osvojiť si -písomné sčítanie a odčítanie v obore do 100 -príklady typu: $34 + 57$ $23 - 34$	Sčítanie bez prechodu cez základ v obore do 100. Odčítanie bez prechodu cez základ v obore do 100.	- dodržiava správny postup pri písomnom sčítaní a odčítaní - vie správne podpísať čísla pri písomnom sčítaní a odčítaní, - pozná rády čísel - jednotky, desiatky a stovky - vie urobiť písomný súčet a rozdiel podľa správneho postupu - dokáže skontrolovať výsledok pomocou skúšky správnosti - rieši slovné úlohy
-príklady typu: $47 + 82$ $35 - 35$	Sčítanie a odčítanie dvojčiferných čísel s prechodom cez základ	
-riešenie slovných úloh		

Prirodzené čísla v obore do 1000

Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 1000

Osvojiť si -počítanie po stovkách, desiatkach, jednotkách, čítanie a písanie čísel v obore do 1000, rád čísel - tisícky, stovky, jednotky,	Numerácia prirodzených čísel v obore do 1000	-pozná trojčiferné čísla -vie písať trojčiferné čísla podľa diktátu -doplňa čísla do číselného radu pomocou číselnej osi -dokáže určiť číslo pred a za, hneď pred a hneď za určeným číslom -porovnáva čísla do 1000 ($=, <, >$)
--	--	---

usporiadanie,
porovnávanie
čísels, riešenie nerovnic,
riešenie slovných úloh

-počíta po stovkách, desiatkach,
jednotkách, násobky čísla 10 a 100
-vyhľadáva čísla menšie, väčšie na
číselnej osi
-dokáže správne vyriešiť nerovnice a
slovné úlohy

Sčítat' a odčítat' čísla
v obore do 1000
písomne aj spamäti

Sčítanie a odčítanie
násobkov 100
Pripočítanie a odpočítanie
jednociferného
a dvojciferného čísla
k násobkom 100

-uplatňuje poznatky a techniku
z predchádzajúceho učiva
-počíta príklady typu: $300 + 400$, $700 - 400$
-vie vypočítat' príklady typu: $300 + 4$, $300 + 34$, $304 - 4$, $334 - 34$
-vie riešiť príklady typu: $532 + 4$, $648 - 40$
-vie správne podpísať čísla pri písomnom
sčítaní a odčítaní
-samostatne rieši úlohy v pracovnom
zošite
-vie kontrolovať správnosť výsledkov
svojej práce pomocou skúšky správnosti

Násobenie a delenie v obore násobiliek

Utvrdiť si násobenie
a delenie v obore
násobiliek do 30

Opakovanie a prehĺbenie
násobenia a delenia v obore
násobiliek do 30

-chápe násobenie a delenie ako pomoc na
rýchlejšie riešenie praktických úloh
-vymenuje násobky čísel 1 – 3
-vie deliť a násobiť čísla do 30
-dokáže riešiť jednoduché úlohy
z praktického života
-pozná násobky čísel 4, 5, 6
-tvorenie a zápis príkladov v obore
násobiliek do 60
-dokáže spamäti riešiť príklady na
násobenie a delenie v obore do 60
-pomocou násobilky rieši jednoduché
slovné úlohy z praxe

Osvojiť si násobenie
a delenie v obore
násobiliek do 60.

Násobenie a delenie v obore
násobiliek do 60.

Geometria

Rozvíjajúce ciele

Upevniť vedomosti
o priamke a úsečke
zo 4. ročníka

Obsahový štandard

Jednotka dĺžky v cm,
meradlo, dĺžka úsečky

Očakávaný výstup

-pozná druhy meradiel a ich využitie
v praxi
-vie používať meradlo
-dokáže narysovať priamku pomocou
meradla
-rozlišuje priamku od úsečky

		-dokáže vyznačovať body -vie narysovať úsečku, vyznačiť body
Oboznámiť sa s jednotkami dĺžky dm, m	Jednotka dĺžky dm, meradlo s dm stupnicou. Meradlo s m stupnicou. Premieňanie jednotiek dĺžky (m- dm, m- cm, dm- cm).	-chápe rozdiely medzi jednotkami dĺžky -orientuje sa v jednotkách dĺžky cm, dm, m -vie porovnať jednotky dĺžky, dokáže vyznačiť cm, dm a m na meradlách
Vedieť rysovať a merať úsečky danej dĺžky	Meranie dĺžky úsečky, rysovanie úsečky danej dĺžky Meranie úsečky s presnosťou na cm a dm Vytyčovanie úsečky v teréne a meranie dĺžky úsečky v m	-samostatne pracuje s meradlom -rozlišuje jednotky dĺžky cm, dm a m -meria úsečky rôznej dĺžky -rysuje úsečky danej dĺžky -meria strany rôznych geometrických tvarov -dokáže odmerať dĺžku predmetov v triede a v teréne rôznymi meradlami -vie používať meradlá na meranie dĺžky, šírky a hĺbky väčších predmetov -používa jednotku m -vie pracovať s meracím pásmom
Osvojiť si postup pri numerickom sčítaní a odčítaní dĺžok úsečiek	Numerický súčet a rozdiel dĺžok úsečiek	-dokáže sčítať a odčítať dĺžky úsečiek -vie urobiť matematický zápis a numerický výpočet, -sčíta dĺžky rôznych predmetov -odčíta dĺžky rôznych predmetov
Práca s kružidlom, rysovanie kružnice. Naučiť sa používať kružidlo.	Rysovanie kružnice pomocou kružidla. Vyznačenie stredu a polomeru kružnice	-získa praktickú zručnosť pri práci s kružidlom -vie správne manipulovať s kružidlom -rysuje kružnice rôznych veľkostí -je schopný vyznačiť stred a najst' polomer kružnice

UČEBNÉ OSNOVY: 6. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Matematika a práca s informáciami

PREDMET: Matematika

CIELE

- Opakovať a prehliť učivo z predchádzajúcich ročníkov,
- vedieť sčítať a odčítať v obore do 1000,
- osvojiť si násobenie a delenie v obore do 100,
- riešiť slovné úlohy,
- osvojiť si numeráciu prirodzených čísel do 10 000,
- vedieť sčítať a odčítať prirodzené čísla do 10 000 spamäti a písomne,
- vedieť násobiť a deliť 10, 100 a 1000,
- osvojiť si základné jednotky času,
- vedieť merať a rýsovať úsečky, rýsovať rôznobežky, rovnobežky a kolmice, štvorec a obdĺžnik,
- osvojiť si popis základných vlastností kocky a kvádra

OBSAH

ARITMETIKA

Sčítanie a odčítanie v obore do 1 000

Písomné sčítanie a odčítanie. Príklady typov :

732 345 695 980 800 931

248 455 236 - 248 - 455 - 236

Násobenie a delenie v obore do 100

1. Násobenie a delenie v obore násobiliek do 100

- tvorenie a zápis príkladov násobenia a delenia v obore násobiliek do 100.

2. Násobilka číslom 7, 8, 9 a 10 – pamäťový nácvik.

3. Riešenie jednoduchých slovných úloh na násobenie a delenie.

Prirodzené čísla v obore do 10 000. Sčítanie a odčítanie

1. Numerácia do 10 000, orientácia na číselnej osi, porovnávanie čísel.

2. Násobenie a delenie 10, 100, 1 000 a precvičovanie na jednotkách dĺžky, hmotnosti a objemu.

3. Sčítanie a odčítanie do 10 000.

- sčítanie a odčítanie spamäti,

- písomné sčítanie a odčítanie,

- riešenie jednoduchých slovných úloh.

Jednotky času

Základné jednotky sekunda, minúta, hodina.

Určovanie času.

GEOMETRIA

Dĺžka úsečky

1. Jednotky dĺžky – mm, km

- premieňanie jednotiek.

2. Meranie dĺžky, rýsovanie úsečiek danej dĺžky (aj v mm)

Rôznobežky, rovnobežky a kolmice.

1. Rysovanie priamok daným bodom a danými dvoma bodmi.
2. Rysovanie rôznobežných priamok.
3. Rysovanie rovnobežných priamok.
4. Rysovanie kolmíc pomocou trojuholníka s ryskou.
5. Pravý uhol.

Rovinné obrazce.

Trojuholník, štvorec, obdĺžnik.

Vyznačovanie, popis, vlastnosti strán.

Rysovanie štvorca a obdĺžnika.

Geometrické telesá.

Popis základných vlastností – kocka, kváder.

PROCES

Uplatňujeme metódy, ktoré rozvíjajú samostatnosť, aktivitu a tvorivosť žiakov pri samostatnej práci s učebnicou, s pracovným zošitom a s učebnými pomôckami.

Vo vyučovanom procese aj pri zadávaní domácich úloh uplatňujeme diferencovaný prístup. Dbáme o to, aby sa správne používala zásada názornosti v závislosti od intelektovej úrovne žiakov, aby sa nebrzdil rozvoj ich abstraktného myslenia, čo je jedným z dôležitých konečných cieľov vyučovania matematiky.

UČEBNÉ OSNOVY: 8. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Matematika a práca s informáciami

PREDMET: Matematika

CIELE

- Poznať algoritmus písomného delenia jednociferným deliteľom so zvyškom a vedieť ho používať,
- poznať algoritmus písomného delenia dvojciferným deliteľom písomne alebo pomocou kalkulačky,
- poznať a vedieť využívať spôsoby kontroly správnosti výpočtu súčtu alebo rozdielu, – správne chápať pojem zlomok, vedieť čítať a zapisovať zlomok,
- získať zručnosti v rysovaní a meraní uhlov,
- vedieť vypočítať obsahy štvorca, obdĺžnika a kruhu,
- chápať matematiku ako zdroj prostriedkov na riešenie praktických úloh.

OBSAH

ARITMETIKA

Písomné násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 10 000

Písomné násobenie a delenie prirodzených čísel číslami 2 až 9.

Číselný obor do milióna

1. Čítanie, písanie a porovnávanie prirodzených čísel v obore do milióna.
2. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do milióna.
3. Delenie viacciferných čísel jednociferným deliteľom so zvyškom
4. Delenie so zvyškom číslami 2 až 9.
5. Písomné delenie viacciferných čísel dvojcifernými deliteľmi aj pomocou kalkulačky
6. Písomné násobenie viacciferných čísel dvojcifernými činiteľmi aj pomocou kalkulačky
7. Písomné násobenie číslami 10 až 99.

Zlomky

1. Pojem zlomku, delenie celku na zlomky, čítanie a písanie zlomkov.
2. Výpočet zlomku z čísla. Názorné uvedenie rovnosti dvoch zlomkov.
3. Desatinný zlomok, rovnosť desatinných zlomkov.

Desatinné čísla

1. Zápis desatinného zlomku ako desatinného čísla.
2. Čítanie a písanie, porovnávanie, zaokrúhľovanie desatinných čísel.
3. Sčítanie desatinných čísel.
4. Odčítanie desatinných čísel.
5. Násobenie desatinných čísel (násobenie číslami 10,100,1000; násobenie prirodzenými číslami; násobenie desatinnými číslami).
6. Delenie desatinných čísel (delenie dvoch prirodzených čísel - podiel je desatinné číslo; delenie desatinných čísel prirodzeným číslom; delenie desatinných čísel číslami 10, 100, 1 000; delenie desatinných čísel desatinnými číslami).

GEOMETRIA

Uhol

1. Meranie uhla danej veľkosti
2. Vyznačovanie uhla danej veľkosti

Obsahy rovinných útvarov

1. Jednotky obsahu
2. Obsah štvorca
3. Obsah obdĺžnika

Obvod a obsah kruhu

1. Dĺžka kružnice, obvod kruhu
2. Obsah kruhu

Geometrické telesá

1. Ihlan – popis základných vlastností
2. Kužeľ – popis základných vlastností

PROCES

Geometrické učivo odporúčame preberať priebežne s ostatným učivom počas celého školského roka. Základné spoje sčítania, odčítania, násobenia a delenia spamäti a písomne utvrdzujeme priebežne formou „päťminútoviek“. Učíme žiakov riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy. Pri zadávaní samostatných prác uplatňujeme diferencovaný prístup.

Predmet: Informatická výchova, MP , variant A

Časová dotácia

ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Štátny vzdelávací program	0,5	0,5		0,5	
Školský vzdelávací program	0,5	0,5		0,5	
spolu	1	1		1	

UČEBNÉ OSNOVY: 5. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Matematika a práca s informáciami

PREDMET: Informatická výchova

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet informatická výchova má dôležité postavenie aj vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Cieľom informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémov.

Cieľom predmetu je zoznámiť sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote, získať základné zručnosti v používaní počítača primerane individuálnym schopnostiam žiaka s mentálnym postihnutím.

V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci môžu pomocou rôznych aplikácií precvičovať napr. učivo z matematiky, slovenského jazyka a iných predmetov. Získavajú vedomosti za podpory edukačných programov napr. z vlastivedy.

ŠKVP – Informatickú výchovu sme posilnili o 0,5 hodiny týždenne preto, že je to ich prvé stretnutie s novým vyučovacím predmetom Informatická výchova a pre zlepšenie motorických zručností pri používaní počítača.

CIELE:

- samostatne/s pomocou zapnúť a vypnúť počítač,
- samostatne/s pomocou pracovať s myšou,
- samostatne/s pomocou pracovať s klávesnicou,
- samostatne/s pomocou správnym spôsobom uchopiť a spustiť CD, DVD,

- minimalizovať a maximalizovať pracovné okno, zatvoriť ho,
- pracovať s jednoduchými hrami ovládateľnými myšou a klávesnicou,
- chápať rozdiel medzi ťahaním a klikaním myšou, rozdiel medzi dvojklikom a jedným kliknutím, stláčaním pravého a ľavého tlačidla,
- spustiť CD, DVD cez tento počítač,
- e-maily posielat' a prijat',
- používať jednoduché zásady písania e-mailov, rozpoznať vhodné detské webové stránky – vzdelávacie, zábavné, náučné, je oboznámený s negatívnym vplyvom stránok, propagujúcich násilie a s erotickým zameraním,
- získať základy algoritmického myslenia – príkazy v priamom režime,
- pracovať so slúchadlami – zapojenie, hlasitosť,
- ovládať zásady správneho sedenia pri počítači.

Informatická výchova

Rozvíjajúce ciele

Obsahový štandard

Očakávaný výstup

Informácie okolo nás

Ovládanie z akých častí sa skladá PC: monitor, klávesnica, myš, veža.

Oboznámenie sa s počítačom.

-použiť klávesnicu a myš, rozumieť skratke PC

Vytváranie jednoduchého textu, mazanie a ukladanie dokumentu, ukladanie informácií do súborov. Poznanie jednoduchých nástrojov na úpravu textu.

Textový dokument, čísla, znaky, slová vety, jednoduché formátovanie, textové efekty. Informácie o mne a mojej rodine.

- v predtlačenom formulári vyplniť základné údaje o sebe a svojej rodine, dodržiavať gramatické pravidlá, veľkosť a tvary písma

Komunikácia prostredníctvom IKT

Oboznámenie sa s pojmami, e-mail, zavináč, e-mailová adresa, posielanie a prijímanie e-mailov, bezpečné a etické správanie v e-mailovej komunikácii. E-mailové adresy.

E-mail, poštový program, e-mailová adresa. Informácie o mojej škole.

-vie si vytvoriť svoju e-mailovú adresu, zistiť a zapísať adresy školy, priateľov a rodiny do adresára, napísať a poslať e-mail.

Oboznámenie sa s pojmami webový prehliadač, web, webová stránka, detské webové stránky, zásady bezpečného správania sa v prostredí internetu.

Webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie na webe. Informácie o mojom bydlisku, okrese, kraji, vlasti.

- vie otvoriť webové stránky pre deti, informačné stránky: (www.cp.sk, www.mhd.sk, www.mapy.sk.)

Postupy a riešenie problémov

Riešenie jednoduchých

Oboznámenie sa

-využíva elementárne príkazy v detskom

algoritmov v programovacom prostredí.	s pojмами – detský programovací jazyk, elementárne príkazy.	programovacom jazyku -kreslí obrázky pomocou kresliaceho programu
---------------------------------------	---	--

Princípy fungovania IKT

Používanie klávesnice a myši. Funkcie vybraných klávesov: Caps Lock, Shift, Enter, Del, Beckspace, Num Lock	Oboznámenie sa s pojмами myš, klávesnica.	-nasmeruje myšou kurzor, použije v texte klávesy: Caps Lock, Shift, Enter, Del, Beckspace, Num Lock
---	---	---

Naučiť uložiť jednu stranu, vytlačiť dokument, jednu stranu, celý dokument.	Tlačiareň	-zoznámi sa s ikonkou tlačiareň, orientuje sa v prednastavení tlače, druhoch papiera a tlačiarň
---	-----------	---

Spúšťanie hudby, hier, vzdelávacie CD.	CD	-umiestni CD v PC, spustí CD, hudobné, výukové, hry, filmy
--	----	--

Uloženie informácií do súboru, otvorenie, opravy, zatvorenie a uloženie súboru.	Ukladanie informácií, súbor.	-vytvorí nový dokument, napíše, opraví a uloží informácie do súboru do PC, na disketu, na USB kľúč
---	------------------------------	--

Informačná spoločnosť

Poznať a požívať edukačné programy pre rôzne predmety.	Informačné technológie v škole.	-vie používať výukové CD na precvičenie učiva
--	---------------------------------	---

Hľadanie a využitie hier, hudby a filmov, ich stiahnutie a prezeranie s cieľom vhodného trávenia voľného času.	Voľný čas a IKT.	-vyberie stránky s hrami, orientuje sa na stránke s hrami, -vie vhodne vybrať hry, filmy a hudbu
--	------------------	---

UČEBNÉ OSNOVY: 6. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Matematika a práca s informáciami

PREDMET: Informatická výchova

CIELE

- Zopakovať a rozšíriť poznatky a zručnosti z piateho ročníka,
- rozšíriť poznatky a zručnosti pri práci s myšou a klávesnicou,
- oboznámiť sa s prostredím jednoduchého textového editora,
- písať a upraviť text, doplniť text o obrázok,
- získať základy algoritmického myslenia,
- vedieť pracovať v programe Skicár
- spustiť CD, DVD, hru cez internet,
- prijať a poslať e-mail,
- spracovať a prezentovať jednoduchý projekt

OBSAH

Informácie okolo nás.

Oboznámenie sa s počítačom.

Pomenovanie jednotlivých častí počítačovej zostavy.

Samostatné ovládanie klávesnice a myši.

Textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, textové efekty.

Práca v textovom editore, písanie a upravovanie textu, jednoduché nástroje na úpravu.

textových dokumentov (zmena veľkosti písma, hrúbka, kurzíva). Mazanie a ukladanie

dokumentu. Dopĺňanie textu o obrázok, ilustráciu.

Ukladanie textových a obrázkových informácií do súborov.

Komunikácia prostredníctvom IKT, e- mail, poštový program, e- mailová adresa, adresár.

Posielanie a prijímanie jednoduchých listov (rodičom, učiteľke, spolužiakom).

Samostatne alebo s pomocou otvoriť schránku, prečítať, napísať a poslať e- mail.

Ochrana osobných údajov v e-mailovej komunikácii.

Využitie adresára, zisťovanie e- mailových adries spolužiakov, rodičov.

www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie na webe.

Osvojenie pojmov – www, webový prehliadač, webová stránka.

Uvedomenie si bezpečnostných rizík pri práci s internetom.

Vyhľadávanie informácií na internete a ich správne použitie.

Detské webové stránky, on-line hry – výber.

Postupy, riešenie problémov.

Oboznámenie sa s pojmi - detský programovací jazyk, elementárne príkazy.

Riešenie jednoduchých algoritmov v detskom programovacom prostredí .

Práca s programom Skicár - otvorenie programu, popis panela nástrojov, osvojenie si práce s

nástrojmi: pero, štetec, čiara, paleta, práca s farebnou výplňou. Uloženie súboru, dokončenie

existujúceho súboru, úpravy.

Princípy fungovania IKT.

Funkcie vybraných klávesov.

Práca s klávesnicou: používanie Esc, Ctrl, Alt, Shift, Backspace, Enter, NumLock, CapsLock.

Tlačiareň.

Funkcia tlačiarne. Zapínanie a vypínanie, vkladanie papiera, poznávanie funkcie jednotlivých tlačidiel.

CD mechanika.

Ovládanie CD mechaniky, spustenie CD a DVD cez „tento počítač“.

Spúšťanie hry a hudby z CD.

Ukladanie informácií, súbor.

Uloženie informácií do súboru, otvorenie, premenovanie, zrušenie.

Informačná spoločnosť.

Informačné technológie v škole.

Využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety (Encyklopédia prírody, Vedomosti v hrsti. Oskar na farme, Oskar pri jazere, Oskar v lese).

Voľný čas a IKT.

Počítačové hry, hudba, filmy.

Ovládanie jednoduchých hier.

PROCES

Žiaci sa oboznamujú s prostredím jednoduchého grafického editora pri kreslení obrázkov, samostatne, ale aj podľa návodu kreslia obrázky, učia sa ich ukladať a otvoriť. Orientujú sa v jednoduchých hrách. S pomocou učiteľa sa učia založiť si vlastnú e-mailovú schránku, posielat' a prijímat' e-maily, používať jednoduché zásady ich písania. Rozpoznávajú vhodné detské webové stránky – vzdelávacie, zábavné i náučné. Učia sa písať v správnom tvare internetovú adresu webovej stránky. Učia sa pracovať v prostredí jednoduchého textového editora a upravovať text. Ovládajú zásady správneho sedenia pri počítači, psychohygienu.

UČEBNÉ OSNOVY: 8. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Matematika a práca s informáciami

PREDMET: Informatická výchova

CIELE

- Vedieť samostatne pracovať s jednotlivými nástrojmi v grafickom editore,
- vedieť pracovať s USB kľúčom,
- rozšíriť zručnosti v práci s textom, vedieť používať nástroje na úpravu textov,
- vedieť používať e- mail, Internet,
- vedieť si samostatne nájsť a prečítať informáciu na Internete,
- vedieť narábať s multimediálnou informáciou – prehrať video, zvuk, spustiť, zastaviť
- vedieť vytvoriť oznam, plagát,
- vedieť prezentovať výsledky svojej práce.

OBSAH

Informácie okolo nás Zvuk,

zvukový súbor, prehrávač, nahrávanie, efekty.

Prehrávanie, ukladanie zvukového záznamu.

Rozširovanie zručnosti v práci s textom (dodržiavanie základných zásad písania textu).

Kombinácia textu a obrázka.

Ukladanie informácií do súborov (text, obrázkov, zvuk).

Práca s dvoma oknami- kopírovanie z jedného do druhého.

Počítačové didaktické hry, ktoré obsahujú rôzne typy informácií (hlavolamy s číslami, slovami, písmenami, doplňovanie do máp).

Oboznámenie sa s prezentačným programom MS PowerPoint.

Komunikácia prostredníctvom IKT e- mail, poštový program, e- mailová adresa, adresár
Samostatné posielanie a prijímanie jednoduchých listov.

Tvorba a využitie adresára.

Bezpečné a etické správanie v e- mailovej komunikácii, ochrana osobných údajov. www,
webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie

Vyhľadávanie informácií a obrázkov na Internete a ich správne použitie.

Výber vhodnej informácie, triedenie informácií.

Práca s kľúčovým slovom.

Dodržiavanie autorských práv.

Detské webové stránky, on-line hry, zásady správania sa na portáloch.

Školské portály.

Postupy, riešenie problémov

Návody, recepty z bežného života (návod na opravu, kuchársky recept).

Riešenie hlavolamov, bludiská, obrázkové stavebnice.

Samostatné ovládanie výučbového softvéru.

Používanie vyučovacích programov pre žiakov, ktoré rozvíjajú logické myslenie.

Princípy fungovania IKT

Tlačiareň, skener zapínanie, vypínanie, vkladanie papiera, tlačenie, skenovanie textu, obrázka.

CD mechanika

Ovládanie CD mechaniky,

spustenie CD, DVD, USB- pamäťový kľúč.

Samostatné ukladanie informácií (súbor, meno súboru, vytváranie priečinkov, ukladanie do priečinkov).

Mikrofón, slúchadlá Práca so slúchadlami - zapojenie, hlasitosť.

Informačná spoločnosť Informačné technológie v škole

Využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety.

Bezpečnosť počítača - prečo a pred kým treba chrániť počítač.

Práca s digitálnym fotoaparátom.

Voľný čas a IKT Počítačové hry, hudba, filmy.

PROCES

Žiaci získavajú zručnosti prostredníctvom aplikácií, ktoré sú primerané obsahom aj ovládaním ich veku a mentálnym schopnostiam. V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci pomocou rôznych aplikácií precvičujú základné učivo zo slovenského jazyka, matematiky, prírodovedných i spoločenskovedných oblastí. V rôznych grafických editoroch rozvíjajú svoju tvorivosť a estetické cítenie. Učíme ich využívať možnosti IKT pri riešení projektových úloh a ich prezentácii.

Časová dotácia

ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Štátny vzdelávací program	4	4		4	
Školský vzdelávací program	0	0		0	
spolu	4	4		4	

UČEBNÉ OSNOVY: 5. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Človek a svet práce

PREDMET: Pracovné vyučovanie

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Pracovné vyučovanie je pre žiakov s mentálnym postihnutím najdôležitejším rehabilitačným predmetom, ktorý od najnižšieho ročníka systematicky ovplyvňuje rozvoj ich motoriky vytváraním pracovných zručností a spolupôsobí na zvýšenie ich rozumovej úrovne.

Žiaci v tomto predmete získavajú vedomosti z rôznych pracovných činností, vrátane elementárnych technických a výrobných poznatkov. Pracovné vyučovanie vytvára u žiakov kladný vzťah k práci, plní základnú prípravu pre budúce povolanie, ale aj pre potrebu praktického života v rodine a spoločnosti. V spolupráci s ostatnými predmetmi pôsobí na harmonický rozvoj žiakov.

V pracovnom vyučovaní získavajú žiaci základné vedomosti o materiáloch, nástrojoch a o pracovných postupoch. Učia sa rozoznávať druhy materiálov, ich vlastnosti, poznávať konštrukciu a funkciu nástrojov, učia sa hovoriť o tom, čo robia a s čím pracujú. Žiaci sa postupne primerane veku vedú k chápaniu vzťahov medzi materiálom, nástrojmi a spôsobmi práce. Postupne sa tak rozvíja ich technické myslenie a vyjadrovanie a technická pripravenosť.

Pracovné vyučovanie vzbudzuje u žiakov záujem o prácu, uspokojuje ich túžbu po činnosti, zameranie práce na užitočný výsledok vzbudzuje ich iniciatívu a pozitívny vzťah k práci, pestuje zmysel pre poriadok, cit pre krásu a vhodnosť materiálu, nástrojov a spôsobov práce.

Pri práci si žiaci osvojujú kultúrne návyky. Systematicky poznávajú hlavné prvky organizácie, hygieny a bezpečnosti pri práci. Učia sa pracovať disciplinovane, starostlivo, hospodárne zaobchádzať s materiálom a nástrojmi.

Pri výbere úloh učiteľ prihliada aj na učebnú látku ostatných predmetov. Nevyhnutnosť koordinácie pracovného vyučovania s inými vyučovacími predmetmi vyplýva z podstaty rozvoja poznávacích možností mentálne postihnutých žiakov - spájať konkrétnu činnosť s poučením, prax s teóriou.

Pracovné zaťaženie musí byť primerané fyzickým schopnostiam žiakov. Nesmie byť tak náročné, aby žiakov vyčerpal, ale ani príliš jednoduché, lebo by nedostatočne aktivizovalo ich myslenie a v dostatočnej miere ich nezamestnávalo.

Veľmi dôležitou podmienkou je materiálne zabezpečenie pracovného vyučovania. Sú to

najmä pracovne a dielne, sklad materiálu, pozemok, dostatok vyhovujúcich nástrojov, pracovných a učebných pomôcok a jednotného materiálu pre žiakov.

Pracovné prostredie musí vyhovovať hygienickým podmienkam (čistý vzduch, vhodné osvetlenie, čistota pracoviska, atď.). K hygienickým podmienkam patrí aj vhodné oblečenie na pracovné vyučovanie. Nevyhnutným doplnkom dielne je príručná lekárnička.

V pestovateľských prácach sa na školskom pozemku (záhrade) určí pre jednotlivé pracovné skupiny dostatočná plocha s prihliadnutím na vek a možnosti žiakov a na technickú vybavenosť školy. Na pestovateľské práce možno využiť aj kútik prírody v každej učebni.

Na hodinách pracovného vyučovania sa používajú rôzne učebné pomôcky. Zvyčajne je to vzorový výrobok a súbor nástrojov, materiálov, potrieb a zariadení pre určitý druh práce; ďalej sú to výkresy, pracovné postupy, obrazy, ilustrácie, modely, diagramy, prírodniny, predlohy, filmy, diapozitívy a diafilmy.

Nevyhnutnou súčasťou pracovného vyučovania sú exkurzie, ktoré umožňujú žiakom už od najnižších ročníkov poznávať prácu dospelých na rozličných pracoviskách a posilňovať spojenie pracovného vyučovania so životom.

Obsah pracovného vyučovania je členený na zložky. Toto rozdelenie vychádza zo schopností žiaka osvojiť si obsah daného učiva, a zo schopnosti vedieť ho aplikovať v súčasnom i budúcom praktickom živote.

V zložke **sebaobslužné činnosti** žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania.

Obsahom zložky **práce v domácnosti** je osvojovanie si základných pracovných návykov v domácnosti, zručností potrebných pri domácich prácach a udržiavanie poriadku. Súčasťou tejto zložky je aj šitie. Žiaci nadobúdajú zručnosti v základných technikách šitia a ručných prác. Súčasťou zložky sú aj práce v kuchyni. Žiaci si osvojujú základné znalosti o potravinách, a ako udržiavať poriadok a hygienu v kuchyni. Vo vyšších ročníkoch nadobúdajú žiaci zručnosti pri príprave jednoduchých nápojov a jedál.

V zložke **práce v dielni** si žiaci osvojujú schopnosť rozlišovať rozličné materiály, spoznávajú ich v praktickom živote, osvojujú si manuálne zručnosti s nimi a vytvárajú jednoduché výrobky.

V zložke **pestovateľské práce** sa žiaci učia rozpoznávať rôzne druhy ovocia a zeleniny, nadobúdajú základné pestovateľské zručnosti, osvojujú si starostlivosť o izbové rastliny.

Vzhľadom na to, že nie každá škola má školský pozemok, odporúčame práce na školskom pozemku nahradiť inou činnosťou, podľa podmienok školy tak, aby bola zachovaná časová dotácia predmetu pracovné vyučovanie podľa učebného plánu.

CIELE

- upevňovať zručnosti získané v nižších ročníkoch,
- rozvíjať estetické cítenie,
- aktívne využívať voľný čas,
- vytvárať stereotyp pri základných hygienických návykoch a samoobslužných zručnostiach,
- upevňovať pravidlá správneho stolovania,
- rozlišovať rôzne materiály, spoznávať ich vlastnosti, rozširovať a prehľbovať základné manuálne zručnosti pri práci s nimi,
- osvojiť si základné vedomosti a pracovné zručnosti pri pestovateľských prácach.

Pracovné vyučovanie

Sebaobslužné činnosti

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Očakávaný výstup
Vytvárať stereotyp pri základných hygienických návykoch.	Osobná hygiena.	-pozná dôležitosť osobnej hygieny pre zdravie človeka, pre spoločenské uplatnenie, -má hygienické návyky dennej hygieny tela, odevu, obuvi
	Ošetrovanie drobných poranení.	-vie dezinfikovať drobné poranenia, prekryť ranu, použiť obväzový materiál (rýchloobväz, obväz, vatú, elastický obväz)
Upevňovať pravidlá správneho stolovania.	Stolovanie.	-pozná význam pravidelného príjmu potravy a tekutín pre zdravý vývin ľudského organizmu -pozná dôležitosť zdravej výživy v detskom i dospelom veku, -pozná niekoľko spôsobov zdravej prípravy jedla, -vie prestrieť stôl pre rôzne denné i slávnostné príležitosti

Práce v dielni

Poznať základné informácie o výrobe papiera. Poznať druhy papiera. Poznať nástroje na prácu s papierom, kartónom.	Práce s papierom a kartónom.	-pozná základný materiál na výrobu papiera, -význam lesov a význam šetrenia, recyklácie papiera, -pozná a pomenuje druhy papiera, -vie merať, strihať, rezať a narezávať podľa pravítka, ohýbať, prebijať papier i kartón, -vie skladať zložitejšie skladačky, -dokáže vytvárať priestorové figúrky, papierové plastiky, -vie zošivať papier, kartón
Opakovať zručnosti z predchádzajúcich ročníkov, používať formičky, profilové šablóny, farbiť a lakovať výrobky. Pracovať s rozličnými modelovacími materiálmi.	Modelovanie.	-pozná rôzne modelovacie materiály, ich vlastnosti, -používa formičky i profilové šablóny, -modeluje podľa tematického zadania i podľa vlastnej fantázie, -dotvára výrobky pomocou iného drobného materiálu, -vie, ktoré modelovacie hmoty možno farbiť a lakovať
	Montážne a demontážne práce.	-zostavuje modely rôzneho stupňa obtiažnosti podľa predlohy, podľa zadanej témy, podľa vlastnej fantázie,

Zostavovať zložitejšie modely (i pohyblivé) z konštrukčných stavebníc.

-zostavuje priestorové modely z kartónu

Zostavovať priestorové modely z kartónu.

Práca s drevom.

-pozná názvy pracovných nástrojov na prácu s drevom a ich funkciu,
-vie rozlíšiť mäkké a tvrdé drevo,
-vie pracovať s mäkkým drevom,
-vie zatĺkať a vyberať klince,
-pozná základné úkony práce s tvrdým drevom

Poznať názvy pracovných nástrojov a ich funkciu.
Oboznámiť sa s mäkkým a tvrdým drevom.
Deliť, rezať, štiepať drevo.

Merat', upínať, rezať, orezávať, hladíť, vŕtať, spájať klincami, moriť mäkké drevo.

Práce s kovom.

-pracuje s drôtom podľa nákresu,
-vytvára figúrky,
-pracuje s plechovými pásikmi,
-vytvára figúrky z plechových pásikov

Pracovať s klincami.

Oboznámiť sa s rezaním a opracúvaním tvrdého dreva.

Práce z kože, koženky.

-vystriháva, vysekáva z koženky,
-reže koženku podľa kovového pravítka,
-zošívá kožu, koženku

Zdokonaľovanie sa v osvojených technikách.
Pracovať s drôtom podľa nákresu, vytvárať figúrky z drôtu, plechových pásikov.

Práce s rozličným materiálom.

Vystrihovanie, vysekávanie, rezanie materiálu podľa kovového pravítka, zošívanie kože, koženky.

Pestovateľské práce

Ošetrovanie izbových rastlín, osvojenie si zásad správneho zalievania rastlín . Siatie semien kvetín do debničiek.
Presádzanie izbových rastlín.

Ošetrovanie izbových rastlín.

-vie ošetrovať izbové rastliny,
-pozná zásady správneho zalievania kvetín,
-presádza izbové kvety

Oboznámenie sa s klíčením obilnín.
Osvojenie si základov a postupov prác pri pestovaní zemiakov.

Pestovanie zemiakov.

-pozná postup pri príprave pozemku, sadiva,
-vie sadiť a ošetrovať zemiaky

Pestovanie strukovín.

-pozná pestovanie strukovín- hrach, šošovica, fazuľa

Poznávanie pestovania strukovín. Oboznámenie sa hlavnými druhmi burín.	Buriny.	-pozná škodlivosť rôznych druhov burín pri pestovaní úžitkových plodín, -pozná niekoľko spôsobov boja proti burinám
Poznávanie rastlín pomocou herbára. Poznávanie zásad starostlivosti o okrasné kry.	Herbár. Starostlivosť o okrasné kry.	-poznávané rastliny vie ukladať do herbára -pozná zásady starostlivosti o okrasné kríky

Práce v domácnosti

Osvojovanie si základných pracovných návykov v domácnosti.	Hygiena v domácnosti.	-osvojí si praktické činnosti pre udržiavanie hygieny v domácnosti
Získavanie zručností pre domáce práce, udržiavanie poriadku.	Ošetrovanie podlahových krytín.	-získa základné zručnosti pre domáce práce: umývanie rôznych druhov podláh, vysávanie
Získavanie základných znalostí o potravinách. Osvojiť si návyky na udržiavanie poriadku a hygieny v kuchyni.	Príprava pokrmov.	-pozná základné potraviny, -vie získať informácie o obsahu látok v potravinách, -urobí jednoduchý nákup, -pripraví raňajky, -vie uvariť jednoduchú polievku, -vie očistiť zeleninu a zemiaky, -dbá na bezpečnosť a hygienu pri práci v kuchyni
Osvojovanie si zručností v základných technikách šitia a ručných prác.	Šitie. Prišívanie. Plátanie. Háčkovanie	-zvládne základné stehy, -prišije gombík, rôzne spínačky, háčik -vie vykonať jednoduché opravy odevov -zvládne háčkovanie: krátky/dlhý stĺpik, retiazku

UČEBNÉ OSNOVY: 6. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Človek a svet práce

PREDMET: Pracovné vyučovanie

CIELE

- upevňovať zručnosti získané v nižších ročníkoch,
- osvojiť si základné vedomosti a zručnosti v spracovaní pôdy, siatí semien, sadení priesad a zbere plodín,
- upevniť poznatky o základných druhoch dreva a prehĺbiť manuálne zručnosti pri práci s ním,
- oboznámiť sa s vlastnosťami organického skla a novoduru, s ich použitím v praxi,
- zdokonaľovať rozličné spôsoby montáže a demontáže osvojené v predchádzajúcich ročníkoch
- osvojiť si manuálne zručnosti pri práci so strojčkami na mletie mäsa, maku, strúhanky,
- osvojiť si názvoslovie pracovných nástrojov a postupov

OBSAH

Sebaobslužné činnosti.

Osobná hygiena.

Starostlivosť o vlasy – česanie, umývanie šampónom.

Ničenie vši detskej.

Práce v dielni.

Práce s papierom a kartónom.

Zdokonaľovanie osvojenej techniky, zvyšovanie požiadaviek na presnosť práce. Zošívanie zošitov, meranie, orezávanie, rezanie, lepenie a používanie knihárskeho materiálu a pomôcok. Zhotovovanie zošitov s orezanými okrajmi, škatúl, dosiek s pláteným chrbtom, rámik – pasparta a iné.

Modelovanie.

Modelovanie dutých predmetov aj s použitím modelárskeho očka a špachtle – guľa, valec, hrnčeky, vázy, misky, duté vajíčka. Modelovanie figúrky s vystihnutím pohybu.

Práca so sadrou, odlievanie do formy, kaširovanie, vyškrabovanie predkresleného vzoru - sadrové odliatky, geografické makety.

Montážne a demontážne práce.

Samostatná práca podľa predlohy.

Zostavovanie zložitých pohyblivých modelov z kovovej stavebnice.

Zdokonaľovanie rozličných spôsobov montáže a demontáže osvojené v predchádzajúcich ročníkoch.

Práce s drevom.

Upevnenie poznatkov o základných druhoch dreva (mäkké a tvrdé drevo) a oboznamovanie sa s ich priemyselným spracovaním (rezivo – hranoly, dosky, latky, preglejky, dyhy).

Obrábanie dreva základnými technikami, používanie svorkovnic.

Rezanie malou rámovou pílkou a chvostovkou.

Vítanie nebožiecom a kolovrátkom. Spájanie dreva skrutkami do dreva, brúsenie, lakovanie.

Výrobky: podložka pod hrniec, jednoduchý svietnik, hračka, vešiak na šaty, křmidlo.
Práce s kovom.
Práca s medeným, hliníkovým a tenkým oceľovým drôtom, oboznamovanie sa s ich vlastnosťami a najvhodnejším využitím.
Meranie, strihanie, spleťanie, ohýbanie, vyrovnávanie drôtu, používanie rôznych kliešťí.
Práce s plastmi.
Oboznamovanie sa s vlastnosťami organického skla a novoduru, s ich použitím v praxi.
Ich opracovanie- meranie, obrysovanie, rezanie, vrtanie, pílenie, brúsenie, leštenie.
Lepenie novoduru.
Výrobky: geometrické tvary, stojan na servítky, stierka, dekoračné a úžitkové predmety.
Práce s rozličným materiálom
Náplň určí učiteľ.
Pestovateľské práce.
Úprava a spracovanie pôdy - rýľovanie, hrabanie. Úprava hriadok.
Zvyšovanie úrodnosti – hnojenie, striedanie plodín.
Siatie a sadenie plodín podľa priority kultivarov v regióne.
Príprava sadeníc – siatie, pikírovanie, presádzanie priesad.
Zavlažovanie, kyprenie pôdy, jednotenie zeleniny.
Poznávanie škodcov a ochrana pred nimi.
Prirodzená ochrana a spolužitie rastlín.
Zber plodín, úprava pôdy po zbere, uskladnenie.
Úžitková záhrada na okne, balkóne, loggii.
Oboznamovanie sa s ošetrovaním ovocných stromov a kríkov.
Zber ovocia a uskladnenie.
Letničky, dvojročné rastliny, trvalky, skalničky.
Kvety na balkóne a loggii.
Izbové kvety, hydroponické pestovanie rastlín.
Viazanie a aranžovanie kvetín.
Práce v domácnosti.
Hygiena v domácnosti.
Čistenie podlahovej krytiny, nábytku. Čistiace prostriedky a bezpečnosť pri práci s nimi.
Pranie osobnej bielizne.
Príprava pokrmov
Nátierky, puding, polievky, pokrmy zo zemiakov.
Obsluha plynového a elektrického sporáka.
Práca so strojčkami na mletie mäsa, maku, strúhanky.
Šitie.
Oboznamovanie sa s pomôckami a nástrojmi pre ručné šitie a s drobnou textilnou a technickou prípravou.
Základné stehy. Štopkanie. Pomocné stehy. Obnitkovacie stehy. Prišívanie zapínadiel.
Zošívanie dvoch látok jednoduchým stehom. (chňapka)
Oboznamovanie sa so šijacím strojom a jeho základnou obsluhou.
Navliekanie nite, šitie bez nití.
Háčkovanie.
Háčkovanie s vlnou. Krátky a dlhý stĺpik. Pridávanie do kruhu.
Opakovanie a zdokonaľovanie techniky. (ihelničiek, podložka)
Pletenie.
Ručné pletenie hladkých a obrátených očiek, začínania a ukončenie. (šál, čelenka)
Základy technického kreslenia.
Učivo základov technického kreslenia aplikujeme v súlade s konkrétnym výrobkom, na

ktorom žiaci pracujú.

Rysovacie potreby, manipulácia s nimi.

Technické normalizované písmo.

Druhy čiar a ich využitie:

- hrubé – obrysové,
- tenké - pomocné, rozlišovacie (využívanie hrúbky čiar a tvrdosti ceruziek).

Rysovanie priamok, úsečiek :

- základné pojmy – opakovanie,
- rysovanie úsečiek danej dĺžky, označovanie úsečiek,
- premieňanie dĺžkových jednotiek,
- smer úsečiek, priamok.

PROCES

Upevňovať poznatky z predchádzajúcich ročníkov. Rešpektovať požiadavky bezpečnosti a hygieny pri každej práci. Byť opatrný pri šití na šijacom stroji, pri obsluhu kuchynských spotrebičov.

Praktické činnosti uvedené v prácach v dielni sú pre chlapcov povinné v celom rozsahu, pre dievčatá sa urobí výber tak, aby bola zastúpená práca s každým materiálom.

Praktické činnosti uvedené pre práce v domácnosti sú pre dievčatá povinné v celom rozsahu, pre chlapcov sa urobí výber tak, aby boli zastúpené práce pri hygiene v domácnosti, základy šitia a varenia.

UČEBNÉ OSNOVY: 8. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Človek a svet práce

PREDMET: Pracovné vyučovanie

CIELE

- Zdokonaľovať sa v ručnom obrábaní dreva a kovu,
- vedieť používať posuvné meradlo,
- učiť sa robiť pracovný náčrt, zostaviť pracovný postup,
- naučiť sa čítať náčrty a jednoduché technické výkresy,
- naučiť sa hodnotiť výsledok svojej práce,
- poznať potraviny, ktoré sú dôležité pre zdravie,
- ňrešpektovať požiadavky bezpečnosti a hygieny pri každej práci.

OBSAH

Sebaobslužné činnosti

Osobná hygiena

Opakovanie zásad osobnej hygieny.

Intímna hygiena dievčat'a a ženy.

Hygiena domácnosti

Veľké upratovanie domácnosti.

Ručné pranie bielizne. Pranie bielizne v práčke (podľa možností školy).

Žehlenie podľa značiek na textile.

Práce v dielni

Práce s drevom

Zdokonaľovanie sa v ručnom obrábaní dreva, hobľovanie, povrchové natieranie. Tmelenie, brúsenie.

Spájanie dreva čapmi a rozperami. Práca podľa technického výkresu.

Rezanie rámovou pílou. Napúšťanie hydrovoskom a leštenie.

Príklady výrobkov: stojan na obrúsky, sušič na utierky, polička, rám čapovaním.

Práce s kovem

Obrysovanie, sekanie, rezanie ručnou pílkou, vŕtanie, pilovanie, spájkovanie, rezanie vnútorného a vonkajšieho závitú.

Vyklepávanie. Používanie posuvného meradla.

Príklady výrobkov: svietnik, ozdobný vešiak, lopatka na smeti a iné.

Práce s plastmi

Oboznámenie sa s rozličnými druhmi plastov. Význam recyklácie plastov.

Pílenie, vŕtanie, tvarovanie, lámanie, spájanie, lepenie, brúsenie, leštenie organického skla, novoduru.

Rezanie závitov. Tvarovanie novoduru.

Príklady výrobkov: obuvák, kliešte na cukor, držiak na zubné kefky a iné.

Práca s kožou a koženkou
Meranie, rezanie, prerážanie, šitie, nitovanie kože.
Príklady výrobkov: púzdro na nôž, šľapky.
Práce s rozličným materiálom
Náplň určí vyučujúci.

Práce v domácnosti
Príprava pokrmov

Úprava mäsa.
Propagovanie jedál živočíšneho pôvodu s nízkym obsahom tuku a s vysokým obsahom plnohodnotných bielkovín (ryby, hydina, syry, jogurty, tvaroh).
Príprava jedál podľa receptov, oboznámenie sa s kuchárskou knihou.
Príprava jedál z ovocia a zeleniny (hlavne šaláty).
Oboznámenie sa s mixérom, šľahačom, príp. kuchynským robotom.
Konzervovanie ovocia a zeleniny.
Rodinné oslavy: stolovanie a obsluha pri významných rodinných oslavách.
Šitie
Práca s textilom. Druhy textilných materiálov (hrúbka, štruktúra, pevnosť, pružnosť).
Vkusné pracovné a spoločenské obliekanie.
Práca so strihom. Oboznámenie sa s úpravou kúpeného strihu podľa miery. Kladenie strihu na látku, vystrihovovanie, šitie výrobku, žehlenie, štepovanie látky.
Ozdobné stehy krokvička, krížik.
Príklady výrobkov: zásterka, prestieranie.
Pletenie
Zdokonaľovanie techniky pletenia.
Príklady výrobkov: rukavice, ponožky.
Háčkovanie
Zdokonaľovanie techniky háčkovania.
Výrobok: napríklad jednoduchý odev pre bábiku.
Starostlivosť o dojča
Oboznamovanie sa s detskou výbavičkou.
Prebaľovanie dojčaťa, udržiavanie dojčaťa v čistote, kúpanie.
Príprava mlieka. Denný režim dieťaťa. Hygiena ženy a matky.

Pestovateľské práce

Obsah učiva prispôbíme úrovni žiakov, regionálnym a materiálnym podmienkam školy v praktických činnostiach v oblastiach: zelenina a poľnohospodárske plodiny, kry a stromy, kvety, izbové rastliny.

Základy technického kreslenia

Učivo základov technického kreslenia aplikujeme v súlade s konkrétnym výrobkom, na ktorom žiaci pracujú.

Rysovanie uhlov, kolmíc:

- základné vlastnosti rôznobežiek,
- kolmica,
- pravý uhol,
- druhy uhlov, označenie uhlov.

Rovinné obrazce:

- pomenovanie obrazcov, rozlišovanie na základe vlastností (obdĺžnik, štvorec, kruh)

- kosoštvorec, kosodĺžnik (rysovane, rozlišovanie).

Kótovanie rovinných obrazcov:

- kótovanie v technickej praxi,
- význam a úloha kótovania, objekt kótovania,
- základné pojmy: kótovacie čiary, vynášacie čiary, hraničenie,
- šípky, šikmé čiary, písanie kót a ich význam,
- kótovanie rovinných obrazcov,
- kótovanie uhlov.

Zhotovovanie náčrtov rovinných obrazcov.

PROCES

Odporúčame podľa miestnych možností exkurziu do stolárskej a zámočnickej dielne so zameraním na ručné opracovanie dreva a kovu. Pri preberaní učiva o plastoch odporúčame zaradiť vychádzku orientovanú na pozorovanie odpadových materiálov z plastov vo vzťahu k životnému prostrediu. Oboznamujeme žiakov s významom triedenia odpadkov a využitia odpadového materiálu z domácnosti pre ďalšie spracovanie. Pri práci s materiálmi upriamujeme pozornosť žiakov na efektívnu prácu – racionálnu prácu s materiálmi a nástrojmi. Snažíme sa využívať tímovú prácu, viesť žiakov ku vzájomnej komunikácii v tíme, vedieť uplatniť svoj názor pri riešení problému, učiť sa niest zodpovednosť za prácu celého tímu. Pri príprave jedál podľa receptov poučíme žiakov, že pôsobením vyššej teploty ako aj dlhším zohrievaním sa v rastlinných olejoch, ale aj iných druhoch tukov ničia cenné látky. V rámci medzipredmetových vzťahov s učivom biológie ich poučíme o ukladaní cholesterolu v stenách tepien.

Predmet: Svet práce, MP, variant A

Časová dotácia

ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Štátny vzdelávací program				0,5	
Školský vzdelávací program				0,5	
spolu				1	

UČEBNÉ OSNOVY: 8. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Človek a Svet práce

PREDMET: SVET PRÁCE

CIELE

Poznať pracovné činnosti vybraných profesií,

- mať prehľad o učebných odboroch,
- vedieť posúdiť svoje možnosti v oblasti profesie,
- využiť profesijné informácie a poradenské služby pre výber ďalšieho vzdelávania.

OBSAH

Voľba profesijnej orientácie

Osobné záujmy a ciele.

Telesný a zdravotný stav.

Osobné vlastnosti a schopnosti.

Vplyvy na voľbu profesijnej orientácie.

Práca s profesijnými informáciami a využívanie poradenských služieb.

Možnosti ďalšieho vzdelávania

Náplň učebných odborov.

Informácie o ďalšom vzdelávaní.

PROCES

Nadväzujeme na poznatky, ktoré získali žiaci v siedmom ročníku o trhu práce (povolaniach ľudí, druhoch pracovísk, charaktere a druhoch pracovných činností, kvalifikačných požiadavkách). Vedeť žiakov k poznávaniu pracovných činností, ktoré napomáhajú vytvárať ich osobné záujmy a ciele. Učíme ich orientovať sa v informáciách a využívať

poradenské služby. Oboznamujeme ich s možnosťami ďalšieho vzdelávania a charakteristikou učebných odborov.

Predmet: Výtvarná výchova, MP, variant A

Časová dotácia

ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Štátny vzdelávací program	1	1		1	
Školský vzdelávací program	1	0		1	
spolu	2	1		2	

UČEBNÉ OSNOVY: 5. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Umenie a kultúra

PREDMET: Výtvarná výchova

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Hlavným cieľom výtvarnej výchovy je využiť esteticko-výchovný charakter predmetu, čo znamená prebúdanie a formovanie estetického vzťahu žiaka s mentálnym postihnutím ku skutočnosti prostredníctvom výtvarných aktivít a výtvarného umenia. Estetické zážitky a tvorivé činnosti prispievajú k postupnému zlepšovaniu psychomotorického stavu žiakov, k vyrovnávaniu ich disharmonického rozvoja a celkovej rehabilitácii umožňujúcej úspešné zaradenie do praktického života. Výtvarná výchova vzhľadom na jej rozmanité možnosti pôsobenia na motoriku a psychiku žiakov s mentálnym postihnutím je v špeciálnej základnej škole nezastupiteľná. Má široký záber medzipredmetových vzťahov, v rozvoji citovej výchovy a veľkou mierou prispieva k celkovej rehabilitácii žiakov.

Cieľom výtvarnej výchovy vo vyšších ročníkoch špeciálnej základnej školy je i naďalej viesť žiakov k vytváraniu správneho vzťahu k prírodnej a umeleckej kráse, k výchove vkusu a k rozvoju už osvojených základných výtvarných zručností. V procese vyučovania výtvarnej výchovy je potrebné neustále brať do úvahy nielen výtvarnú typológiu detí, ale hlavne druh a stupeň postihnutia s prihliadnutím na individuálne možnosti každého žiaka. Vhodné je využiť možnosti terapeutického pôsobenia predmetu s použitím relaxačných činností spätých s emocionálnym prežívaním žiakov.

CIELE

– získané poznatky a výtvarné zručnosti z predchádzajúcich ročníkov ďalej zdokonaľovať,

rozvíjať a dopĺňať.

- rozširovať používanie farebnej škály miešaním základných farieb a učiť žiakov paletu farieb v jednotlivých oblastiach obsahu výtvarnej výchovy vhodne používať.
- zdokonaľovať schopnosť kresby postavy a naučiť žiakov uplatniť ju v kompozíciách tematických prác (dynamická, statická kompozícia).

OBSAH

Výtvarné osvojovanie skutočnosti

Pri voľbe námetov vychádzame zo sveta blízkeho deťom, z ich priamych zážitkov a skúseností - z vychádzok, pracovných činností, zo života v rodine, v škole, na ulici, v obchode, dopravnom prostriedku a pod.. Ďalším zdrojom námetov sú ilustrácie filmových, divadelných a literárnych útvarov. Na základe priameho pozorovania predmetov dennej potreby, pozorovania prírodnín vedieme žiakov k zachyteniu reality a k jej výtvarnému stvárneniu. Upozorňujeme na proporcionálne vzťahy jednotlivých častí k celku, šírky k výške a pod. Žiakov učíme využívať kontrast svetlých a tmavých tónov, studených a teplých farieb.

Výtvarné techniky: kresba, maľba, kombinované a materiálové techniky - koláž, textilná aplikácia, mozaika.

Výtvarné materiály: tuš, rudka, mäkká ceruzka, akvarel, tempera, fixky, farebný papier, časopisy, textil a iné.

Práca s výtvarnými prostriedkami

V kompozíciách vychádzame z osvojených základných poznatkov z predošlého ročníka. Odporúčame realizovať rastlinný, vecný, figuratívny i geometrický dekoratívny motív. Používať šablónu, ktorú učíme zhotovovať samostatne. Využívať pritom zjednodušené štylizované tvary. Dbať na vhodnú jednoduchú farebnú kombináciu. Opäť uplatňovať kontrast tmavých, svetlých, teplých a studených farieb.

Maľba (akvarel), kombinované techniky - modrotlač (odkrývacia technika, vosková rezerva), batika. V priestorovom vytváraní uplatňujeme a dopĺňame poznatky a výtvarné zručnosti z predošlého ročníka. Modelujeme dvoj a trojrozmerné plastiky jednoduchých štylizovaných tvarov. Námety volíme analogicky s oblasťou - výtvarné osvojovanie skutočnosti. Modelovanie (hlina, sadra, plastelína, modurit), kaširovanie (noviny, papierová buničina, škrob, voda).

Plastiky z rôzneho materiálu (látka, farebný papier, kartónové škatuľky, prírodniny, drevo ...).

Výtvarné umenie

Návštevy výstav výtvarných prác detí, umelcov, ľudových umelcov, remeselníkov, múzeí.

Vychádzky zamerané na okolitú architektúru.

PROCES

Postupne dopĺňame vedomosti žiakov v oblasti výtvarného umenia - maliarstva, sochárstva, architektúry, užitého umenia. Vychádzame z regionálnych možností.

UČEBNÉ OSNOVY: 6. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Umenie a kultúra

PREDMET: Výtvarná výchova

CIELE

- získané poznatky a nadobudnuté zručnosti z predchádzajúcich ročníkov dopĺňať, rozvíjať a zdokonaľovať,
- rozvíjať vnímanie, predstavivosť, tvorivosť a fantáziu žiakov,
- učiť žiakov výtvarne vyjadriť dejový celok vo vzťahu k prostrediu, z ktorého sa námet čerpá,
- odhaľovať zákonitosti stavby prírodných a umelých foriem.

OBSAH

Výtvarné osvojovanie skutočnosti

Námety tematických prác je potrebné orientovať na skutočné zážitky detí, aby sa pretransponovaním skutočnosti rozvíjala predstavivosť a na základe predstáv i fantázia.

V tematických prácach učiť žiakov výtvarne vyjadriť dejový celok vo vzťahu k prostrediu, z ktorého čerpáme námety. Nezabúdať pri tom i na uplatňovanie spontánneho prejavu.

Námety - ilustrácie krátkych dejových celkov: rozprávky, poviedky, filmové príbehy.

Zážitky z exkurzií a vychádzok. Zobrazovanie pracovných činností.

Výtvarné techniky:

kresba - kolorovaná perokresba, kresba drievkom

maľba – tempera, suchý a masný pastel

grafika – tlač z kartónovej koláže, tlač z textilnej koláže

Výtvarný materiál voliť podľa výberu techník.

Učiť žiakov správne vidieť a zobrazovať predmety dennej potreby, viesť ich k zachyteniu reality a k jej výtvarnému stvárneniu – ľudská hlava (portrét spolužiaka), postava, zvieratá, rastliny, školské potreby.

Výtvarné techniky:

kresba - ručnica, mäkká ceruzka, perokresba, fixky

maľba – tempera, gvaš

materiálové techniky – mozaika z papiera, prírodnín, koláž

modelovanie – hliny, reliéf z plastelíny, cesto, kašírovanie

Výtvarný materiál voliť podľa výberu techník.

Práca s výtvarnými prostriedkami

V plošných dekoratívnych prácach využívanie výtvarných techník spojených s experimentovaním. Orientácia na farebné cítenie detí, obohacovanie používania farebnej škály. Zameriavanie sa na farebnú výplň plochy a ornamentálnu tvorbu, rozširovanie poznatkov o technikách výtvarnej tvorby. Jednoduchými formami oboznamovanie žiakov s tradičnou ľudovou technikou textilnej tvorby.

Výtvarné techniky

Techniky spojené s experimentovaním – zapúšťanie do riedenej klovatiny, hra s akvarelovými škvrkami preklápaním, rozfukovanie tušových škvŕn s dotváraním, farebná výplň dekoratívnej plochy, vosková rezerva, odkrývanie na vosku, radenie prvkov odtlačaním..., modrotlač návrh na dekoračnú látku do detskej izby, na šatovku.

Výtvarné materiály: voskový pastel, parafín (biela svieca), tuš, farebný tuš, akvarelové farby, klovatina – podľa výberu techník.

V priestorovom vytváraní orientovanie sa na tvar ako hlavný výtvarno-výrazový prostriedok.

Na modelovanie využiť rôzny odpadový materiál. Vychádzať z jednoduchých foriem a tvarov. Citlivo využívať ukážky ľudových artefaktov formou besied, návštevou ľudových umelcov v ich pracovnom prostredí, podľa regionálnych možností.

Výtvarné techniky: modelovanie, priestorové vytváranie z papiera, montážne práce z rôzneho materiálu.

Výtvarné materiály: hlina, plastelína, modulit, cesto, rôzny odpadový materiál, krabičky, drôt, kaširovací hmot (novinový papier, buničina, škrob), sadra.

Výtvarné umenie

Návštevy výstav výtvarných prác detí, dospelých, návštevy galérií a múzeí. Priblížiť žiakom diela ilustrátorov detských kníh (A. Brunovský, V. Bombová).

PROCES

Skvalitňovanie názorov žiakov na kultúru bývania, odievania, a prispôsobovania, pretvárania prostredia. Pestovanie vkusu, ochrana prírody.

Oboznamovanie žiakov s umením a kultúrou nášho národa.

UČEBNÉ OSNOVY: 8. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Umenie a kultúra

PREDMET: Výtvarná výchova

CIELE

- Prehľbovať získané poznatky a zručnosti v základných výtvarných technikách dopĺňaním zložitejších foriem výtvarného vyjadrovania,
- kultivovať výtvarný prejav žiakov hlbším poznávaním výrazových prostriedkov,
- rozvíjať cit a pochopenie pre estetickú a praktickú funkciu trojrozmerných foriem a ich vzťah k priestoru a vzájomnému usporiadaniu,
- prehľbovať vzťah žiakov k výtvarnému umeniu a k estetickým hľadiskám a hodnotám životného prostredia.

OBSAH

Výtvarné osvojovanie skutočnosti

Čerpanie námetov zo skutočnosti, ktorá zodpovedá záujmom žiakov, ich zážitkom.

Kompozície s postavou a menšou skupinkou postáv jednoducho rozmiestnených v priestore.

Voľné vyjadrenie proporcie a pohybu ľudskej postavy na základe poznania, pozorovania a poučenia. Zjednodušovanie typických predmetov a tvarov do grafickej podoby.

Detaily v kresbe (postavy, tváre a pod.) Výtvarné techniky: kresba, grafika (tlač z výšky, tlač z hĺbky – suchá ihla, sadroryt, linoryt.

Výtvarný materiál volíme podľa výberu výtvarnej techniky. Výtvarné vyjadrovanie tvarových, farebných a priestorových javov, prehľbovanie poznatkov perspektívneho zobrazovania.

Príklady námetov: Svet pod lupou a mikroskopom, kryštály, nerasty. Motív krajiny – blízke okolie školy, tiché zákutia ulíc a parkov. Výtvarné techniky: široká škála základných, čistých i aplikovaných a kombinovaných techník. Výtvarný materiál volíme podľa výberu výtvarnej techniky.

Práca s výtvarnými prostriedkami

Prehľbovanie poznatkov žiakov o zákonitostiach úžitkového umenia, výtvarnej výrobe prostredníctvom dekoratívnych prác a výtvarných činností spojených s experimentovaním.

Informačná, myšlienková a výtvarno-estetická funkcia grafiky.

Uplatňovanie spojenia motívu a písma na ploche v kompozíciách.

Výrazové možnosti písma v hravých a experimentálnych činnostiach s použitím hotového typografického písma.

Výtvarné techniky: využívame širokú paletu výtvarných techník podľa záujmu žiakov; ako novú naučíme žiakov viacfarebnú voskovú batiku. Výtvarný materiál volíme podľa výberu výtvarnej techniky. Prehľbovanie poznatkov o vzťahu výtvarných a technických princípoch architektúry, možnosti architektonického a urbanistického riešenia, práca s trojrozmerným materiálom. Poznávanie vzťahu funkcie a formy objektu a jeho priestorový výraz na základe

experimentovania pri ich vytváraní. Námety čerpáme zo súčasnej bytovej a nábytkovej kultúry. Vytváranie architektonických objektov s doplnením životného prostredia – prírody. Výtvarné techniky: modelovanie, asambláž a všetky vhodné techniky pre výtvarnokonstruktívne činnosti.

Výtvarný materiál: využitie rôznych odpadových materiálov a farieb.

Výtvarné umenie Poznávanie umenia cez umelecké reprodukcie, filmy, fotografie. Súčasná architektúra a urbanizmus. Bytová kultúra – funkčné a estetické požiadavky. Zatiašie v dielach umelcov – J. Mudroch, M. Medvecká, L. Guderna, V. Špála, J. Šturdík, porovnať s tvorbou P. Picassa, H. Matissa.

PROCES

Na vystihnutie prostredia volíme typické predmety a tvary, ktoré učíme žiakov zjednodušovať do grafickej podoby. Uprednostňujeme vlastné kompozičné riešenia žiakov, vyhýbame sa vnucovaniu vlastných predstáv. Vhodnými formami a metódami práce upozorňujeme na jednotu informačnej, myšlienkovej a výtvarno-estetickú funkciu grafiky. Odporúčame zaradiť aj grafické operácie na počítači: typograficko-textové, s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre).

Predmet: Hudobná výchova, MP, variant A

Časová dotácia

ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Štátny vzdelávací program	1	1		1	
Školský vzdelávací program	0	0		0	
spolu	1	1		1	

UČEBNÉ OSNOVY: 5. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Umenie a kultúra

PREDMET: Hudobná výchova

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Hudobná výchova ako jeden z esteticko-výchovných predmetov je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti. Učí žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj v iných druhoch umenia.

Ciele hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy sú podmienené špecifickosťou úloh školy, spoločnými a individuálnymi problémami rozvoja osobnosti žiakov, bezprostrednou fyziologickou pôsobivosťou hudby a možnosťami jej psychoterapeutického pôsobenia.

Cieľom hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy je rozvoj hudobnosti žiakov spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Pritom treba rešpektovať ich postihnutie, hudobné schopnosti a zručnosti.

Predmet hudobná výchova vedie žiakov k tomu, aby sa hudba stala súčasťou ich každodenného života. Orientuje žiakov aj v súčasných hudobných žánroch, citlivo ich vedie k tomu, aby sa učili rozlišovať v hudbe kvalitu.

Výchovno-vzdelávacie úlohy hudobnej výchovy plnia žiaci v prítlačivo motivovaných hudobných činnostiach - speváckych, inštrumentálnych, pohybových a posluchových.

Piesne sa učia spievať kultivovaným hlasom, intonačne a rytmicky správne.

Osvojujú si základné poznatky o hudobných nástrojoch, rozlišujú ich podľa zvuku. Aktívne sa oboznamujú s Orffovým inštrumentárom, prípadne s ďalšími hudobnými nástrojmi.

Skladby na počúvanie sú vyberané tak, aby boli primerané pre žiakov z hudobnej i obsahovej stránky, aby nadväzovali na poznatky z ostatných zložiek hudobnej výchovy a prispievali k utváraniu kladného vzťahu k hudbe. V priebehu školského roka sa žiaci oboznámia najmenej so siedmimi skladbami na počúvanie.

Pri počúvaní skladieb orientovať žiaka aj v súčasnej tvorbe, populárnej tvorbe, ale aj v regionálnej ľudovej tvorbe. Podporovať spontánnu detskú kreativitu, rozvíjať emocionalitu,

rozvíjať prepojenie pohybovej, hudobnej a slovesnej kultúry. Chápať hudobnú výchovu ako psychoterapeutický prostriedok hudobnej relaxácie cieľavedome zameraný na psychickú asomatickú aktivizáciu osobnosti a jej uvoľnenie.

Pohybové vyjadrenie hudby vychádza zo spontánneho prejavu detí, vedie ku kultivovanému pohybu zladenému s hudbou, rytmom a obsahom skladieb.

Hudobná výchova prispieva aj k formovaniu psychických procesov a vlastností žiakov.

Pôsobí na ich pozornosť, predstavivosť, pamäť, výrazne ovplyvňuje sluchové vnímanie a obohacuje citový život žiakov.

CIELE

- prehlbovať záujem o hudbu,
- rozvíjať sluchové vnímanie spievaného slova,
- rozlišovať sluchom jednotlivé hudobné nástroje v skladbe

Hudobná výchova

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Očakávaný výstup
Učenie sa piesní		
Rozvíjať hudobnosť žiakov spevom	Ľudové piesne: Čierne oči choďte spať, Po valašsky od zeme, Červený kachel, Pri Prešporku na Dunaji (podľa učebnice HUV pre 5. roč. SZŠ)	-spev kultivovaným hlasom -správna intonácia -správna rytmizácia
Vytvárať jednoduché nástrojové a pohybové sprievody k piesňam	Piesne pre deti od slovenských autorov	
Počúvanie piesní zamerané na rôzne žánre		
Vytvárať kladný vzťah k hudbe.	Počúvanie piesní: -regionálna ľudová tvorba, ľudové, tanečné, populárne 20. st.,	-pozná a rozlišuje rôzne žánre -vie pohybom vyjadriť emócie -vie relaxovať pri hudbe
Poznať ľudové piesne, známe slovenské ľudové piesne, tanečné a populárne piesne 20. storočia		-vníma prepojenie hudobnej a slovesnej kultúry
Vytvárať podmienky na emocionálne, prežívanie.		
Počúvanie piesní ako relaxácia.		
Počúvanie skladieb		
Rozoznávať hru sluchom rozličných	Skladby pre deti od autorov: J. Letňan, E. Suchoň,	-pozná 4 taktovú inštrumentálnu a vokálnu melódiu

hudobných nástrojov	A. Dvořák, W. A. Mozart, P. I. Čajkovskij, B. Smetana	-rozlišuje hru rozličných hudobných nástrojov -vie pomenovať smutnú, veselú, žartovnú, ráznu, slávnostnú (a pod.) melódiu
---------------------	--	--

Hudobno-pohybové hry a tance

Osvojiť si detské Oblúbené a známe detské hudobno-pohybové hry, základné kroky tancov: polka, valčík...	-pozná detské hudobno-pohybové hry -kultivovaný pohyb pri tanci - polka, valčík...
Pohybové stvárnenie najznámejších ľudových tancov.	-pomenuje a stvárni najznámejšie ľudové tance -karičku, čardáš, odzemok

PROCES

V 5. ročníku žiaci spevom a nástrojovou hrou uskutočňujú rytmickú a melodickú hru na ozvenu a hudobný dialóg. Hru na rytmickú ozvenu sprevádzajú pohybom a hrou na telo. Rytmizujú texty rečňovaniek a vyčítaniek, spievajú ich ako popevky na 2 - 3 tónoch.

Žiaci vnímajú 4- taktovú inštrumentálnu a vokálnu melódiu. Zrakom a sluchom sledujú jej pohyb v jednoduchom notovom zápise. Všímajú si, či sledovaná melódia je smutná, veselá, žartovná, rázna, slávnostná a pod. V inštrumentálnych skladbách rozlišujú hru rozličných hudobných nástrojov.

Žiakov usmerňujeme k intonačne čistému spevu piesní interpretovaných rytmicky správne, v ucelených speváckych frázach, s mäkkým nasadením tónu a jednoduchým odstupňovaním dynamiky (slabo - silno). Spev žiakov zjednocujeme podľa taktovacích pohybov učiteľa, najmä na nástup a ukončenie. K piesňam vytvárajú žiaci jednoduché nástrojové a pohybové sprievody.

V skladbách na počúvanie žiaci sluchom rozoznávajú hru rozličných hudobných nástrojov (napr. flauty, klarinetu, lesného rohu), hru dychového orchestra a cimbalovej hudby.

Pohybom stvárnajú najznámejšie ľudové tance (napr. karička, čardáš, odzemok).

Ľudové hudobno-pohybové hry žiaci nacvičujú v súlade so základným charakterom hudby.

UČEBNÉ OSNOVY: 6. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Umenie a kultúra

PREDMET: Hudobná výchova

CIELE

- prehľbovať čistotu kolektívneho spevu,
- oboznámiť sa s notami, notovými čiarami a husľovým kľúčom,
- rozlišovať zvuk symfonického orchestra a detského zboru,
- získať prvé poznatky o hudobných skladateľoch.

OBSAH

Piesne na spev – Dobrú noc, má milá (ľudová); To tá Heľpa (ľudová); Ej, už sa na tej hore (ľudová); Chlapec som ja, chlapec (ľudová); Tam okolo Levoči (ľudová); Z brezového dreva voda kvapká (ľudová); Vysoký jalovec (ľudová); Jedna ruža, dve ruže (ľudová); Marjánko, Marjánko (ľudová); Poduj mi vetričku; Jarná (L. Burlas); Dar pre mamičku; Padá snežik; Snehuliačik (M. Novák).

Piesne a skladby na počúvanie – Aká si mi krásna (E. Suchoň); Nevolám slnko z oblohy (M. Schneider-Trnavský); Rodný môj kraj (G. Dusík); My Fair lady (F. Loewe); Trepak z baletu Luskáčik (P. I. Čajkovskij); Chyť ma! Prečo padá sneh? (J. Cikker); Tanec snehových vločiek (C. Debussy); Polka z opery Predaná nevesta (B. Smetana).

Hudobno-pohybové hry a tance

Čičence, čičence (ľudová); Andulko šafárova (ľudová); Dýnom, dánom (ľudová); Vytĺkačky (B. Urbanec)

PROCES

V speváckych prejavoch žiakov skvalitňovať mäkké nasadenie a znenie hlasu, snažiť sa o ľahkú a presnú spevnú artikuláciu, odlišovať plynulý a úsečný spev (legato a staccato), prehľbovať čistotu kolektívneho spevu. Opierať sa o zrkovú orientáciu v notovom zápise pri osvojovaní jednoduchých piesní podľa počutia.

Spev piesní obohacovať inštrumentálnym sprievodom, predohrou a dohrou, ktoré sa tvoria pomocou ostinátnych motívov.

Oboznámiť žiakov s notami, notovými čiarami, husľovým kľúčom. Jednoduchým pohybom rozlišovať párne a nepárne metrum, plynulú a úsečnú melódiu. Spevom, nástrojovou hrou a pohybom si tvorivo osvojovať výrazné rytmy v 2/4 a 3/4 takte.

V osvojovaných skladbách objavovať výrazné kontrasty, opakovanie a posunutie melódie. V spievaných piesňach a skladbách na počúvanie rozoznávať striedanie rôznych melodických častí. Medzi inými tanečnými skladbami poznávať valčík. V skladbách na počúvanie sa oboznamovať s hrou na harfe a prehľbovať si schopnosť sluchom rozlišovať známe hudobné nástroje.

Poznávať hru nástrojových skupín – sláčikové, drevené a plechové dychové nástroje, bicie nástroje. Rozlišovať zvuk symfonického orchestra a detského zboru. Všímať si rozdiely hudobného výrazu osvojovaných piesní a skladieb na počúvanie. Získavať prvé poznatky o B. Smetanovi a P. I. Čajkovskom v tesnom spojení s osvojovanými skladbami.

UČEBNÉ OSNOVY: 8. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Umenie a kultúra

PREDMET: Hudobná výchova

CIELE

- Spievať čisto a rytmicky správne s výraznou výslovnosťou a zmenami dynamiky, dychovo úsporne a so správnou rezonanciou,
- usilovať sa o výrazný prednes zodpovedajúci žánru piesne a jej charakteru,
- prehlbovať schopnosť rozoznávať hru jednotlivých známych nástrojov,
- vedieť rozoznať zvuk fagota v inštrumentálnych skladbách,
- vedieť rozlišovať modernú hudbu 20. storočia od staršej hudby.

OBSAH

Rozoznávanie zvuku fagota v osvojovaných inštrumentálnych skladbách, sledovanie hry známych nástrojov, nástrojových skupín a súborov.

Piesne na spev – Ej, padá, padá rosička (ľudová); Tancujem, tancujem (ľudová); Horela lipka, horela (ľudová); Zasadil som tri stromčeky (ľudová); Trenčín, dolinečka (ľudová); Mala som milého (ľudová); Hore Hron, dole Hron (ľudová); Ej, čo koho do toho (ľudová); Horička, hora, zelená hora (ľudová); Nebola som veselá (ľudová); Tam okolo chotára (ľudová); Prídi ty šuhajko (ľudová); Cez zelené žitko (ľudová); Stavíme máje (ľudová); Ej, Jáne, Jáne (ľudová); Dobré ráno (A. Čobej); Hej, pod Kriváňom (S. Tomášik); Slovenčina moja (J. Valašťan-Dolinský); Moja rodná zem (A. Čobej); Zvončeky (M. Žikavská); Narodil sa Kristus Pán (koleda); V slzách matička sedela (K. Ruppeldt)

Piesne a skladby na počúvanie Kvetinový valčík (P. I. Čajkovskij); Slovenská sonatina (M. Schneider-Trnavský); Kto za pravdu horí (K. Kuzmány); Hoj, vlast' moja (M. Schneider-Trnavský); Pieseň o rodnej zemi (G. Dusík); Uspávanka (J. Brahms); Tance z Pohronia (A. Moyzes); Peter a vlk (S. Prokofiev); Vodník (Z. Fibich); Spi, duša, spi (M. Schneider-Trnavský)

Hudobno-pohybové hry a tance Okolo Súče vodička tečie (ľudová); Pod tým našim okienečkom (ľudová); Štrnka, brnka (ľudová); Vtáčkovia (ľudová)

PROCES

Pri práci s piesňami čardášového charakteru si žiaci osvojujú tanečný krok čardáša. Jednoduchým spôsobom využívajú klasické hudobné nástroje na inštrumentálny sprievod piesní základnými harmonickými funkciami (tónika, dominant, subdominant). Pri oboznámení žiakov s muzikálom odporúčame ukážky z My Fair Lady (F. Loewe) alebo Cyrano z predmestia (Hamel – Varga). Oboznámime ich tiež s muzikálom pre mládež - podľa výberu učiteľa. Výber piesní na spev a piesní a skladieb na počúvanie možno doplniť

regionálnou hudbou alebo hudbou podľa výberu učiteľa.
V tesnom spojení s osvojovanými skladbami získavajú poznatky o S. Prokofievovi a A. Moyzesovi.

Predmet: Telesná výchova, MP, variant A

Časová dotácia

ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Štátny vzdelávací program	2	2		2	
Školský vzdelávací program	1	1		1	
spolu	3	3		3	

UČEBNÉ OSNOVY: 5. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Zdravie a pohyb

PREDMET: Telesná výchova

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Ciele predmetu telesná výchova v špeciálnej základnej školy sledujú dosiahnutie optimálneho telesného a pohybového rozvoja žiakov, t.j. dosiahnutie žiadaného stupňa telesnej zdatnosti, odolnosti a pohybových zručností. U žiakov sa snažíme vypestovať hygienické návyky, pozitívny vzťah k pohybu, cvičeniu a športu v rámci ich obmedzených možností a rešpektovaním ich výrazných individuálnych osobitostí.

Zo zdravotného hľadiska je významná kompenzačná, reedukačná a relaxačná funkcia telesnej výchovy, zameraná k zmierňovaniu alebo odstraňovaniu pohybových nedostatkov, nahradzovaniu chýbajúcich zručností inými a k zlepšovaniu celkového fyzického stavu.

Rozvíjanie pohybovej aktivity súvisí s rozvojom poznávacej činnosti, pretože v rámci telesnej výchovy zámerne pôsobíme na rozvoj psychických funkcií, ako je vnímanie a pozorovanie, pamäť, pozornosť, fantázia, myslenie a reč.

Pri zachovaní mnohostrannej funkcie vyučovacieho predmetu telesná výchova, odporúčame citlivý prístup k výkonnostnému chápaniu jeho procesu, hlavne v porovnávaní motorických a fyzických výkonov žiakov. Odporúčame podriadiť motorické, ale predovšetkým fyzické výkony, ako cieľové kategórie emocionalite, t.j. pre radosť z pohybu, spolupatričnosti.

CIELE

- osvojiť si telesné cvičenia, základné pravidlá a organizáciu športových hier,
- upevniť zmysel pre kolektív, spoluprácu a vzájomnú pomoc,
- osvojiť si základy techniky a taktiky používaných cvičení,
- osvojiť si znalosť pravidiel, pasívnu znalosť základov odbornej terminológie,
- získať elementárne zručnosti k účinnému poskytovaniu prvej pomoci, záchrany a pomoci pri cvičení a k osvojovaniu zásad dodržiavania bezpečnosti cestnej premávky.

Telesná výchova

Rozvíjajúce ciele

Obsahový štandard

Očakávaný výstup

Poradové cvičenia

Poznať základné povely, správne na ne reagovať pohybom, samostatne. Organizovať nástup žiakov, podať hlásenie učiteľovi pri nástupe na úvod vyučovacej hodiny.

-postoje
-obraty na mieste
-nástupové útvary družstva
-pochodové útvary družstva

-pozná základné povely,
-správne reaguje na zadaný povel pohybom,
-vie organizovať nástup žiakov, podať hlásenie

Prípravné, kondičné, koordinačné a kompenzačné cvičenia

Osvojiť si prirodzené pohyby i špeciálne zručnosti. Prispievať k rozvoju všeobecnej vytrvalosti, dynamickej a výbušnej sily, rýchlosti jednotlivých pohybov, rovnováhy, pohyblivosti, pružnosti, ohybnosti a priestorovej orientácie a tým k dosiahnutiu optimálnej telesnej kondície a zvýšeniu telesnej zdatnosti.

-zásady správneho držania tela
-zásady správnej techniky pohybov
-cvičenia bez náčinia
-cvičenia s náčiním: s krátkou tyčou, s plnou loptou a malými činkami (500 g), s krátkym švihadlom, so švédskou lavičkou -cvičenia na rebrinách, šplh na tyči, šplhanie s prírazom, šplh na lane (dĺžka max. 5 m)
-rýchly beh na vzdialenosť 60m
-beh na vytrvalosť, beh striedavý až do 12 min
-prekážková dráha

-osvojí si zásady správneho držania tela,
-zásady správnej techniky pohybov švihových, vodených kmitov a výdrží
-zvládne cvičenia bez náčinia, s krátkou tyčou, s plnou loptou a malými činkami (500 g), s krátkym švihadlom, so švédskou lavičkou, cvičenia na rebrinách, šplh na tyči, šplhanie s prírazom, šplh na lane (dĺžka max. 5 m),
- zvládne rýchly beh na vzdialenosť 60 m, beh na vytrvalosť, beh striedavý až do 12 min., prekážkovú dráhu

Poskytovanie pomoci a záchrany.

-dokáže poskytnúť pomoc a záchranu

Drobné a prípravné pohybové hry

Osvojiť si pravidlá a organizáciu najtypickejších pohybových hier. Dodržiavanie pravidiel osvojených

Základné pravidlá pohybových hier.
Zásady úrazovej zábrany.
Drobné pohybové hry - bežecké, skokanské, loptové, štafetové, hry s náčiním, bez

-osvojí si organizáciu a pravidlá najtypickejších pohybových hier,
-dodržiava pravidlá pohybových hier,
-osvojí si pravidlá predchádzania úrazom,

najpoužívanejších
pohybových hier.

Formovať kladné osobné
vlastnosti a postoje pri hre.

náčinia, prekážkové hry.
Prípravné pohybové hry
gymnastické, atletické, hravé.

Športová gymnastika

Osvojiť si špeciálne
zručnosti. Rozvíjať
koordináciu,
dynamickú a výbušnú silu,
rýchlosť pohybov,
rovnováhu, pohyblivosť,
pružnosť, ohybnosť
a priestorovú orientáciu.
Uplatňovanie estetického
pohybového prejavu a
správneho držania tela pri
cvičení.

-kotúľ vpred
-kolíska vzad z rôznych
postojov
-stoj na lopatkách
-stoj na rukách
-premet stranou
-skoky na mieste, skoky z
miesta,
preskoky
-odraz, výskok, zoskok
-cvičenia na debne
-cvičenia na trampolíne
-cvičenia na kladine vo výške
1 m
-rovnovážne polohy v
postojoch
-jazda na bicykli

-zvládne kotúľ vpred, vzad, kolísku
vzad
z rôznych postojov a polôh, stoj
na lopatkách, stoj na rukách pri
opore,
premet stranou (vľavo, vpravo),
skoky
na mieste, skoky z miesta, preskoky
(s použitím pružného mostíka alebo
trampolíny),
-osvojí si odraz na skok jednoduchý,
roznožku,
-prevedie výskok do vzporu drepno
na debne
- zvládne cvičenie obratnosti
a rovnováhy na trampolíne,
výskoky, zoskoky,
-na kladine vo výške 1 m zvládne
chôdzu so sprievodným pohybom
paží, s obratmi, rovnovážne polohy v
postojoch, priamy a prehnutý
zoskok,
-zvláda pomalú a rýchlu jazdu na
bicykli,

Rytmická gymnastika

Osvojiť si špeciálne zručnosti
a schopnosti, ktoré vyplývajú
zo stanoveného učiva.
Prispieť k rozvoju
všeobecnej koordinácie,
pohyblivosti, pružnosti,
ohybnosti, rovnováhy,
zmyslu pre zmeny tempa,
priestorovej orientácie a
pohybového vyjadrenia
rytmu, tempa a dynamiky
hudobného sprievodu.

-technika cvičenia
základných pohybov
-chôdza, poklus, tanečné
kroky, skoky, obraty
-princípy správneho držania
tela
-tanečný krok - polka, valčík

-osvojí si techniku cvičenia
základných pohybov,
-osvojí si rytmickú chôdzu, poklus,
tanečné kroky, skoky, obraty, ktoré
sú primerané pohybovej vyspelosti
žiakov,
-zvláda techniku cvičenia z hľadiska
princípov správneho držania tela
-osvojí si tanečné kroky polky,
valčíka

Atletika

Rozvíjanie špeciálnych pohybových zručností a schopností v behu, skoku do diaľky, do výšky, v hode loptičkou a granátom.	-bežecká technika -nízky a polovysoký štart -beh na 60 m -skok do diaľky, do výšky -hod loptičkou 150 g - do diaľky, na cieľ -hod granátom 350 g - do diaľky a na cieľ	- osvojí si bežeckú techniku, - zvláda nízky a polovysoký štart, - osvojí si techniku rýchleho behu na 60 m, - primerane schopnostiam zvládne skok do diaľky, do výšky, -zvládne hod loptičkou 150 g - do diaľky, na cieľ, -hádže granátom 350 g - do diaľky, na cieľ
Upevňovanie zmyslu pre kolektív, spoluprácu a vzájomnú pomoc.		

Športové hry

Osvojiť si pasívne znalosti pravidiel a terminológie futbalu. Nacvičovanie pohybových činností -prihrávky vnútornou stranou nohy, vnútorným členkom a priehlavkom aj v pohybe vo dvojiciach, ľavou aj pravou nohou, vhadzovanie lopty, streľba z miesta a po vedení lopty - ľavou aj pravou nohou, vedenie lopty priamym smerom, zastavenie lopty zašliapnutím, chytanie lopty v základnom postoji.	Futbal	-osvojí si základné pravidlá a terminológiu futbalu, -zvládne prihrávky, vhadzovanie, streľbu z miesta i v pohybe, -osvojí si chytanie lopty
Osvojiť si pasívne znalosti pravidiel a terminológie. Nacvičovanie pohybových činností -prihrávka vrchná, jednoruč, obojruč, trčením z miesta, na stojaceho alebo bežiaceho spoluhráča, streľba z krátkej vzdialenosti jednoruč, obojruč z miesta.	Basketbal	-osvojí si základné pravidlá a terminológiu hry, -zvládne prihrávky na spoluhráča, -zvládne streľbu na kôš
Osvojovanie pravidiel prehadzovanej, vybijanej.	Prehadzovaná, vybijaná	-osvojí si základné pravidlá hry prehadzovaná, vybijaná

Cvičenia v prírode

Špecifické poznatky: ochrana a tvorba životného prostredia.	Pohybové činnosti: -chôdza a beh v teréne - v pochodovom útvare, v skupine,	-pozná základy ochrany a tvorby životného prostredia -osvojí si zásady bezpečnosti pri
---	--	---

Zásady bezpečnosti pri turistike.	(dĺžka trasy 4 km), prekonávaním nízkyh terénnyh prekážok, lezenie, podliezanie, preliezanie.	turistike
Rozvíjať fyzické schopnosti pre rôzne pohybové činnosti pri cvičeniach v prírode.	-zdolávanie prírodných a umelých prekážok šplhaním, rúčkovaním, preliezaním, preskakovaním, -cvičenie rovnováhy na prírodných a umelých prekážkach zmenou polohy tela, chôdzou s obratmi, vyháňaním vo dvojiciach, nosením (hádzaním a chyťaním predmetov), -dvíhanie (prírodniny), -preťahovanie a pretláčanie.	-zvláda pohybové činnosti potrebné pre pohyb v prírode, pri turistike, -osvojí si rôzne spôsoby prekonávania prírodných prekážok, -zvláda cvičenia rovnováhy a dvíhanie predmetov, -dodržia fair-play pri preťahovaní, pretláčaní vo dvojiciach, v skupine
Nacvičovať odhad vzdialenosti a odhad výšok.		-zvládne odhad vzdialenosti a výšok -dokáže ošetriť povrchové zranenie
Precvičenie ošetrovania povrchového zranenia, dodržiavanie hygieny.	Odhad vzdialenosti do 100m a výšok do 10m.	
Pokračovanie v osvojovaní dopravných značiek a turistických značiek.	Ošetrovanie povrchového zranenia. Dopravné značky, riešenie dopravných situácií pri presune na stanovištiach.	-pozná základné dopravné i turistické značky, -pozná zásady presunu skupiny po komunikáciách i v prírode

UČEBNÉ OSNOVY: 6. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Zdravie a pohyb

PREDMET: Telesná výchova

CIELE

- rozvíjať aktivitu žiakov,
- osvojiť si pohybové zručnosti, základné športové disciplíny a základy telovýchovného názvoslovnia,
- naučiť sa chápať význam pohybovej aktivity v živote človeka,
- rozvíjať pružnosť, ohybnosť, rovnováhu, priestorovú orientáciu.

OBSAH

Poradové cvičenia

- Osvojenie si poradových povelov a povelovej techniky.
- Vytváranie nástupových a pochodových útvarov.
- Hlásenie žiaka.

Prípravné, kondičné, koordinačné a kompenzačné cvičenia

- Cvičenie s náčiním i bez náčinia, relaxačné, zábavné cvičenia.
- Rozvíjanie brušného a hrudného dýchania.
- Rozvoj obratnosti, rovnováhy.
- Chôdza, beh, lezenie, plazenie, podliezanie, vystupovanie, zostupovanie, skákanie.
- Dynamické posilňovanie svalstva dolných končatín a trupu.

Športová gymnastika

- Akrobacia.
- Viacnásobný kotúľ.
- Kotúľ vpred na vyvýšenej podložke, na vyvýšenú podložku, z vyvýšenej podložky.
- Kotúľ vzad s obmenami.
- Stoj na hlave.
- Prípravné cvičenia a stoj na rukách s pomocou, preskoky (koza, debna, kôň, stôl).

Kladina – výška 1 m

- Obmeny chôdze, chôdza sprevádzaná pohybmi paží, obraty, zmeny polôh tela.

Šplh

- Šplh s prírazom.
- Súhrnné cvičenia, húpanie na lane.

Trampolínka

- Skoky s obratmi, skrčmo, prehnuto.

Jazda na bicykli

- Cvičenie rovnováhy a obratnosti.
- Nácvik pomalej a rýchlej jazdy.

Rytmická gymnastika a tanec

- Krok prísuný, cvalový a poskočný v ľudovom tanci.
- Chôdza, beh, poskoky, skoky a obraty na jednoduché hudobné rytmy.
- Jednoduchý krajoivý tanec v 2/4 takte.

Atletika

- Vysoký štart.
- Beh.
- Stupňovanie rovinky.
- Beh na 60 m.
- Nízky štart z blokov.
- Vytrvalostný beh (dievčatá – 400 m, chlapci – 600 m)

Skok do diaľky

- Skok do diaľky skrčmo so závesom zo skráteného rozbehu.

Skok do výšky

- Skok technikou „nožničky“.
- Prípravné techniky pre skok technikou obkročmo flop.

Hod loptičkou

- Hod z krátkého rozbehu.
- Hod loptičkou na výkon.

Plná lopta

- Pohybové hry a súťaže s hádzaním plnej lopty.

Prekážkový beh

- Beh cez čiaru a nízke prekážky.

Štafetový beh

- Držanie kolíka, chôdza, beh s kolíkom.

Športové hry

Basketbal a hádzaná

- Prihrávky a chytanie lopty na mieste, v pohybe.
- Dribling na mieste v pohybe.
- Strelba z krátkej vzdialenosti, strelba trestných bodov.
- Hra s upravenými pravidlami minibasketbalu a minihádzanej.

Futbal

- Hra s upravenými pravidlami minifutbalu.

Cvičenie v prírode

- Orientácia v teréne.
- Plán obce, terénu.
- Mapa, turistické značky.
- Kompas.
- Orientácia v cestovnom poriadku.
- Prenášanie raneného, prvá pomoc.

Pešia turistika

- Chôdza podľa plánu.
- Terénne hry.

Odporúčame korčuľovanie, plavecký výcvik (podľa podmienok a možností školy).

PROCES

Postupne rozvíjame veku zodpovedajúcu úroveň kondičných a koordinačných schopností.

Učíme žiakov spoľahlivo rozlišovať obsah základných telovýchovných pojmov a správne na nereagovať.

Žiaci si postupne osvojujú pravidlá pohybových i športových hier. Učia sa prejavovať primeranú rozhodnosť, nebojácnosť, snahu po lepšom výkone, radosť z víťazstva, schopnosť oceniť súpera a zmieriť sa s prehrou.

UČEBNÉ OSNOVY: 8. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Zdravie a pohyb

PREDMET: Telesná výchova

CIELE

- Osvojiť si zložitejšie pohybové zručnosti základných športových disciplín, telovýchovnej terminológie a poznatkov z telesnej kultúry,
- vedieť súperiť, kooperovať a tolerovať súperov,
- vedieť prijímať a dodržiavať normy a pravidlá kolektívu,
- poznať základné pravidlá vybraných športových hier.

OBSAH

Poradové cvičenia

Upevňovanie poznatkov z poradových povelov a povelovej techniky.

Prípravné, kondičné, koordinačné a kompenzačné cvičenia

Cvičenia k upevňovaniu správneho držania tela.

Zvyšovanie pohyblivosti kĺbov.

Rozvoj obratnosti a rovnováhy.

Zdokonaľovanie chôdze, behu, lezenia, plazenia, podliezania, preliezania, vystupovania, zostupovania, zoskakovania, rúčkovania, dvíhania, nosenia, ťahania, gúľania, hádzania.

Dynamické posilňovanie svalstva dolných končatín, trupu a horných končatín.

Strečingové cvičenia.

Športová gymnastika Akrobacia

Kotúľ letmo.

Stoj na rukách.

Premet bokom.

Samostatná akrobatická zostava.

Preskoky (koza, debna, kôň, stôl).

Hrazda - Rúčkovanie.

Krúženie vo zvisle.

Zhyby.

Zhyb zo zvisu stojmo.

Výmyk odrazom jednoňož, prešvih úňožmo, záves a vzopretie závesom v podkolení.

Zoskok zákmihom.

Kladina (alebo lavička)

Náskoky, chôdza, prísunná chôdza, obraty, zmeny polôh tela (dievčatá) váha predkloňmo.

Šplh

Šplh bez prírazu (chlapci).

Rytmická gymnastika a tanec

Jednoduchý krajový tanec v $\frac{3}{4}$ takte – trojdub.

Jednoduché varianty diskotancov.

Atletika Beh

Rozložené rovinky.

Beh na 100 metrov.

Nízky štart z blokov.

Vytrvalostný beh na 600 – 1000 metrov.

Skok do diaľky

Skok do diaľky skrčmo.

Skok do výšky

Skok technikou obkročmo flop z 3 krokov, zo skráteného rozbehu.

Hod granátom

Držanie granátu, hod z miesta, z bočného postavenia.

Vrh guľou - Vrh guľou z miesta.

Prekážkový beh cez prírodné prekážky Štafetový beh

Nízky štart so štafetovým kolíkom.

Štafetový beh 4 x 60 m.

Športové hry Basketbal a hádzaná

Dvojtakt, strelba po dvojtakte, doskakovanie lopty (basketbal).

Obranné činnosti jednotlivca.

Útočné kombinácie.

Hra na jeden kôš (jednu bránu).

Hra s upravenými pravidlami basketbalu a hádzanej.

Futbal - Hra s upravenými pravidlami futbalu, sálového futbalu.

Volejbal - Nahrávka, hra na zmenšenom ihrisku s upravenými pravidlami.

Cvičenie v prírode

Orientácia v teréne.

Mierka mapy.

Kompas, buzola.

Práca s nožom, sekerou a pílou.

Stavba stanu.

Ochrana prírody.

Pešia turistika

Chôdza so záťažou.

Orientačný pretek s úlohami.

Cykloturistika - Jazda so záťažou.

Odporúčame plávanie, lyžovanie, korčuľovanie a iné pohybové aktivity ako joga, tenis, stolný tenis, badminton, nohejbal, florbal, jazda na skateboarde, lezenie na umelej horolezeckej stene (podľa podmienok a možností školy).

PROCES

Hodiny športových hier rozdelíme na nácvičné, opakovacie a zdokonaľovacie. Snažíme sa zdokonaľovať herné činnosti jednotlivca. Učíme žiakov preukazovať pozitívny vzťah k súperovi, dodržiavať prijaté zásady v rámci skupiny. V rámci športových hier si škola môže vybrať aj iné druhy športových hier, napríklad: prehadzovanú, vybíjanú, florbal, stolný tenis, bocca. Cykloturistiku realizujeme na miestach podľa možností školy. Počas presunu žiakov

pri cvičeniach v prírode so žiakmi upevňujeme a precvičujeme pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov.

Predmet: **Etická výchova, MP, variant A**

Časová dotácia

ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Štátny vzdelávací program	1	1		1	
Školský vzdelávací program	0	0		0	
spolu	1	1		1	

UČEBNÉ OSNOVY: 5. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Človek a hodnoty

PREDMET: Etická výchova

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Etická výchova predstavuje vyskúšaný a overený výchovný model, ucelený program, vedúci žiakov k pozitívnym hodnotám a k ich uplatneniu v bežnom živote. Etická výchova pomáha žiakom rozvíjať svoju identitu, poznať svoje silné a slabé stránky, zároveň ich učí pochopiť a akceptovať druhých, vytvárať pozitívne vzťahy a prevziať zodpovednosť za seba i za druhých. Vďaka týmto cieľom etická výchova účinne pripravuje žiakov na zmysluplný a produktívny život v rodine, na pracovisku i v spoločnosti. Etická výchova sa neuspokojuje iba s podávaním informácií o morálnych zásadách, ale pomocou moderných interaktívnych výchovných metód pozitívne ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiaka. Podporuje pochopenie mravných noriem, napomáha osvojenie si správania, ktoré je s nimi v súlade.

Cieľom etickej výchovy je v rámci možností nahradiť žiakom chýbajúce pozitívne skúsenosti, vrátiť im pocit dôvery v seba i okolie, pomáhať im nadobudnúť zdravé sebavedomie, učí ich vychádzať s rovesníkmi, podporovať rozvoj pozitívnych osobnostných vlastností, oboznamovať a pomôcť zvnútorňovať prosociálne hodnoty a postoje.

CIELE

- Získať pozitívne skúsenosti podporujúce sebadôveru a iniciatívu,
- osvojiť si základné komunikačné zručnosti,
- osvojiť si základy spoločenského správania,
- učiť sa pozitívne hodnotiť seba aj druhých,
- učí sa riešiť každodenné situácie v medziľudských vzťahoch,
- oboznámiť sa so základnými pojmami súvisiacimi s ochranou prírody a životného prostredia.

OBSAH

I. Verbálna a neverbálna komunikácia

- Spolupráca

Zoznámenie sa medzi sebou. Hry a aktivity podporujúce spoluprácu.

Zrakový kontakt

Uvedomiť si význam zrakového kontaktu. Hovoríme nielen slovami, ale aj očami, mimikou, výrazom tváre a pod. Snažíme sa odstrániť ľahostajný výraz tváre.

- Úsmev

Uvedomiť si význam úsmevu. Urobiť rôzne úkony s úsmevom, tie isté bez úsmevu (poprosiť, poďakovať, prikázať, upozorniť niekoho a pod.).

- Pozdrav

Pozdrav je prejavom úcty, priateľstva. Pozdravom nadväzujeme kontakt. K pozdravu patrí aj zrakový kontakt a úsmev.

Podanie ruky – správny stisk ruky, trvanie stisku ruky. Oboznámenie sa so spoločenskými pravidlami pri podaní ruky – kto prvý podáva ruku, v pri akých príležitostiach sa podáva ruka a pod.

- Otázka a prosba

Osvojiť si základné prvky komunikácie.

Otázka – môže byť výzvou k priateľstvu, posolstvom druhého, že nás zaujíma on sám, to čo robí, čo si myslí.

Prosba – vedieť milo, skromne poprosiť, ale bez zbytočného ponížovania seba samého.

Podakovanie a ospravedlnenie

Osvojiť si základné prvky komunikácie. Podakovanie a ospravedlniť sa, sú základné podmienky ľudského spolunažívania. Ospravedlniť sa ak sme sa dopustili chyby.

- Rozhovor

Vedieť začať, udržiavať a ukončiť rozhovor. Zreteľný zrakový kontakt, primeraný výraz tváre, postoj prijímania a vysielania – orientácia tela k partnerovi, primeraná vzdialenosť, pokoj, zdržiavanie sa nedočakavých pohybov, neskákať druhému do reči.

- Počúvanie

Precvičiť pozorné počúvanie. Poukázať na komunikačné chyby. Pri rozhovore udržiavať zrakový kontakt s partnerom. Pri rozhovore s viacerými ľuďmi pozeráť striedavo na všetkých členov skupiny (modelové situácie).

- Pravda a lož

Rozlíšiť pravdu od lži. Zážitkovým spôsobom si uvedomiť negatívne dôsledky lži. Prečo je lož nesprávna, prečo ľudia klamú (modelové situácie).

II. Poznanie a pozitívne hodnotenie seba

Hodnota a veľkosť človeka, úcta k ľudskej osobe.

Úcta k človeku. Ujasniť nereálnosť a absurdnosť obrazu „hrdina“ vo vedecko-fantastických filmoch.

Pozitívne sebahodnotenie

Žiaci si uvedomujú a vážia vlastné pozitívne stránky.

Sebaovládanie. Modelové situácie na sebaovládanie.

Hry a aktivity podporujúce pozitívne sebahodnotenie.

Poznať svoje slabé a silné stránky

Vedieť spracovať svoje zlyhania a chyby. „Aký som“ – sebapoznávanie, ochota nechať sa poznať.

III. Poznanie a pozitívne hodnotenie druhých

Pozitívne hodnotiť druhých v bežných podmienkach.

Pozitívne hodnotenie druhých vyjadriť prejavmi pozornosti. Vyjadriť uznanie a sympatie. Konkrétne vyjadriť vlastnosti dobrého priateľa. Uvedomiť si účinnosť pochvaly na sebe a iných. Vyslovovať a prijímať pochvaly druhých.

Pozitívne hodnotenie druhých v „sťažených podmienkach“

Vedieť odpustiť, prekonať antipatiu. Zbavovať sa predsudkov (rasizmus, xenofóbia). Komunikovať otvorene, adresne. Vedieť vyjadriť a aj prijať kritiku a pochvalu. Dokázať vidieť na druhých pozitívne aj negatívne vlastnosti. Pozitívne hodnotiť udalosti aj ľudí.

IV. Tvorivosť v medziľudských vzťahoch, iniciatíva

Tvorivé myslenie žiakov

Rozvíjanie predstavivosti a obrazotvornosti. Pozorovanie. Hry a úlohy rozvíjajúce tvorivosť.

Riešenie problémov

Tvorivé riešenie každodenných situácií zo života žiakov..

V. Etické aspekty ochrany prírody

Životné prostredie

Úcta ku všetkým formám života. Ekologická etika z pohľadu žiaka (ochrana prírody, zber odpadu, čistota ovzdušia a pod.).

UČEBNÉ OSNOVY: 6. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Človek a hodnoty

PREDMET: Etická výchova

CIELE

- Učiť sa efektívne komunikovať s rovesníkmi,
- upevniť si základy spoločenského správania,
- učiť sa základné pravidlá vyjadrovania citov,
- učiť sa spolupracovať s druhými, nadobúdať sociálne zručnosti- asertivitu, empatiu

OBSAH

I. Identifikácia a vyjadrenie vlastných citov

Naučiť sa identifikovať a vyjadriť city

Mimické vyjadrenie citov a postojov. Vedieť vyjadriť radosť a vďačnosť. Identifikovať vlastné city. Relaxácia. Identifikácia negatívnych citov a ich zvládnutie.

Naučiť sa zvládnuť prudké emócie

Identifikovať negatívne city a ich zvládnutie. Depresia. Ovládať základné pravidlá vyjadrovania citov.

Vyššie emócie

Úloha vyšších emócií v rozvoji charakteru. Hľadať vhodné spôsoby ako ovládať negatívne city.

II. Empatia

Základné zručnosti emocionálnej a kognitívnej empatie

Neverbálne vyjadrenie empatie. Pochopenie druhých. Vžiť sa do situácie druhých.

Empatia v každodennom živote.

III. Asertivita

Pasívne, agresívne a asertívne správanie

Aktivity zamerané na pochopenie významu asertivity. Príčiny a opodstatnenosť svojho rozhodovania. Odmietnutie. Sťažnosť. Vysvetliť svoje názory a práva. Mať odvahu vysloviť návrh. Poznať nevhodnosť pasívneho a agresívneho správania. Riešenie konfliktov.

IV. Reálne a zobrazené vzory

Pozitívne vzory správania v každodennom živote. Pozitívne vzory správania v literatúre.

V. Prosociálne správanie

Spolupráca

Vedieť spolupracovať s druhými. Výhody spolupráce.

Pomoc, darovanie, delenie sa

Prijímať a dávať – základné prvky v medziľudských vzťahoch, priateľstve a láske.

Motivácia k prosociálnemu správaniu.

Priateľstvo

Význam a hodnota priateľstva.

PROCES

Prostredníctvom princípov aktívneho sociálneho učenia vytvárame pozitívne sociálne skúsenosti žiaka v interakcii s učiteľom i spolužiakmi. Prezentujeme pozitívne vzory správania v literatúre, v umení i v každodennom živote.

Prežitú skúsenosť postupne žiaci rozumovo chápu a vytvárajú si tak racionálne komponenty svojho prosociálneho správania.

UČEBNÉ OSNOVY: 8. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Človek a hodnoty

PREDMET: Etická výchova

CIELE

- Učiť sa chápať základné etické problémy súvisiace s ekonomickými hodnotami, pravdou a dobrým menom,
- učiť sa rešpektovať ľudí s inými názormi, zároveň však ostať sám sebou,
- vedieť formulovať svoje životné ciele,
- vedieť zdôvodniť základné mravné normy,
- vedieť zaujať správny postoj k otázkam súvisiacim so sexualitou, manželstvom a rodinou.

OBSAH

I. Zdroje etického poznania ľudstva Etika, mravné hodnoty a normy, svedomie.

Osvojovanie si základných pojmov súvisiacich s voľbou životných cieľov, svetonázorom, náboženstvom, etickými hodnotami a normami.

Hľadanie pozitívnych vzorov v literatúre, náboženstve, umení a ľudovej slovesnosti.

II. Život, telesné a duševné zdravie ako etická hodnota

Ochrana života a starostlivosť o zdravie ako etický problém.

Základy duševnej hygieny.

Niektoré problémy lekárskej etiky: eutanázia, génová manipulácia.

III. Etické aspekty manželstva, rodinného a sexuálneho života

„Zázrak života“ – počatie a prenatálny život ľudského plodu.

Rozpor medzi pohlavnou a psychosociálnou zrelosťou.

Predčasný sexuálny styk, jeho príčiny a dôsledky.

Pohlavné choroby a AIDS.

Sloboda a zodpovednosť v dozrievaní sexuálnych vzťahov v manželský a rodinný zväzok.

Sebaovládanie ako podmienka zdravého sexuálneho života.

Priateľstvo, zamilovanosť, známosť, manželstvo.

Plánované rodičovstvo, antikoncepcia a prirodzené metódy regulácie počatí, interrupcia a jej možné následky.

IV. Ekonomické hodnoty a etika

Vlastníctvo a peniaze ako prostriedok a ako cieľ.

„Ekonomické cnosti“, sporivosť, podnikavosť, umenie hospodáriť.

Svojpomoc, solidarita, pomoc sociálne slabším.

Poctivosť, ochrana spotrebiteľa.

V. Dobré meno a pravda ako etické hodnoty

Poznanie a pravda ako etické hodnoty.

Pravda a lož. Tajomstvo.

Je vždy správne povedať pravdu?

Česť, dobré meno, ublíženie na cti.

VI. Tvorivosť v medziľudských vzťahoch, v zamestnaní a v povolání

Vzťahy v škole, v zamestnaní.

Mravné aspekty národného uvedomenia a demokratického občianstva.

PROCES

Žiakov učíme chápať význam svedomia vo svojom živote. Vedia pomenovať, čo v sebe zahŕňa ochrana života a starostlivosť o zdravie, učíme ich vážiť si svoj život, svoje zdravie. Vedeíme ich k tomu, aby vedeli prejavíť solidaritu a pomoc slabým a chorým, aby mali správny vzťah k peniazom, rozumne ich využívali a čestne získavali. Aby pochopili ciele a metódy reklamy, vedeli pomôcť podporiť finančne charitu.

Predmet: Fyzika, MP, variant A

Časová dotácia

ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Štátny vzdelávací program				1	
Školský vzdelávací program				0	
spolu				1	

UČEBNÉ OSNOVY: 8. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Človek a príroda

PREDMET: FYZIKA

CIELE

- Vedieť opísať stav pokoja a pohybu telies ,
- vedieť charakterizovať silu ako vzájomné pôsobenie telies,
- vedieť opísať príčinu pádu telies,
- vedieť zmerať silu silomerom,
- vedieť vysvetliť polohovú a pohybovú energiu na konkrétnych príkladoch,
- opísať javy: odraz, lom a rozklad svetla,
- opísať vznik zvuku a jeho vlastnosti na jednoduchom príklade,
- vedieť prezentovať výsledky práce za skupinu.

OBSAH

Pohyb a sila

Pohyb telies

Pokoj a pohyb telies.

Dráha pohybu, rovnomerný a nerovnomerný pohyb, rýchlosť pohybu telies.

Sila

Gravitačná sila.

Silomer, meranie sily silomerom, jednotka sily 1 N.

Účinky sily.

Deformačné účinky sily.

Tlak.

Trenie

Škodlivé a užitočné trenie.

Jednoduché stroje

Naklonená rovina, páka, kladka.

Energia

Zdroje energie.

Energia a vykonávanie práce.

Premena polohovej energie a pohybovú energiu.

Teplo

Odovzdávanie a prijímanie tepla.

Vedenie tepla rôznymi látkami.

Teplo, práca, energia. Svetlo

Zdroje svetla, odraz svetla, lom svetla.

Šošovky a okuliare.

Ako vzniká dúha.

Svetlo a teplo.

Zvuk

Vznik zvuku.

Šírenie a rýchlosť zvuku.

Vnímanie zvuku.

Vplyv slnečného svetla na rast rastlín.

PROCES

Cez riešenie úloh a pokusmi vedieme žiakov k porozumeniu javov a fungovaniu vecí. Učíme ich robiť potrebné merania a skúmať príčiny fungovania vecí. Experimentom sa žiaci učia vykonávať dôkaz jednoduchých vlastností svetla, zvuku. V závere školského roka sa učia porovnávať fyzikálne vlastnosti rastlín.

Predmet: Biológia, MP, variant A

Časová dotácia

ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Štátny vzdelávací program				1	
Školský vzdelávací program				0	
spolu				1	

UČEBNÉ OSNOVY: 8. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Človek a príroda

PREDMET: BIOLÓGIA

CIELE

- Získať základné poznatky o stavbe jednotlivých sústav ľudského tela, o ich základných činnostiach,
- vedieť ako sa prenášajú nákazlivé choroby a ako im predchádzať,
- pochopiť dôsledky škodlivosti užívania alkoholu, drog a fajčenia na ľudský organizmus,
- získať vedomosti o príčinách šírenia pohlavných chorôb a ich škodlivých dôsledkoch na ľudský organizmus,
- vedieť prakticky poskytnúť prvú pomoc.

OBSAH

Človek ako súčasť živej prírody

Pôvod a vývoj človeka.

Ľudské rasy.

Ľudský organizmus ako celok.

Oporná a pohybová sústava

Kosť, vývin a druhy kostí, spojenie kostí.

Kostra človeka.

Pohybová (svalová) sústava.

Význam telesnej práce a športu pre vývin kostí a svalov.

Prvá pomoc pri zlomeninách.

Obehová sústava

Krvné cievy.

Krv.

Krvné skupiny.

Srdce.

Krvný obeh.

Vplyv práce a športu na srdce a krvný obeh.

Poranenia ciev.

Vonkajšia masáž srdca.

Dýchacia sústava

Dýchanie, stavba a činnosť dýchacej sústavy.

Pľúca.

Starostlivosť o dýchacie orgány.

Prvá pomoc pri zastavení dýchania.

Tráviaca sústava

Ústna dutina, starostlivosť o chrup.

Choroby tráviacich orgánov.

Vylučovanie

Močová sústava, choroby močových orgánov.

Kožná sústava

Koža.

Starostlivosť o kožu.

Zásady prvej pomoci pri poraneniach kože.

Nervová sústava Mozog, miecha, nervy.

Zmyslové orgány.

Duševné zdravie, závislosť od drog.

Prvá pomoc pri úrazoch mozgu, chrbtice a pri šoku.

Rozmnožovanie, vývin jedinca, vnútromaternicový vývin jedinca.

Jednotlivé obdobia života človeka.

Prenášače a pôvodcovia rozličných ochorení Mucha domová, šváb obyčajný, ploštica postel'ná, voš detská, svrabovec kožný.

Ochrana pred škodlivým hmyzom a jeho ničenie.

Účinky rastlín na ľudský organizmus

Liečivé rastliny.

Jedovaté a zdraviu škodlivé rastliny.

PROCES

K správnej životospráve, stravovaniu, dennému režimu vedíme žiakov cez pochopenie základnej činnosti jednotlivých orgánov ľudského tela. Učíme ich, že za svoje zdravie sú sami zodpovední. Vysvetľujeme im, že neviazaný pohlavný život vedie k narušeniu citového života človeka a je príčinou šírenia pohlavných chorôb a AIDS. Poučíme ich o hygiene tela, bielizne a bytu ako najúčinnnejšej ochrane pred šírením nákazlivých ochorení.

Predmet: Dejepis MP, variant A

Časová dotácia

ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Štátny vzdelávací program				1	
Školský vzdelávací program				0	
spolu				1	

UČEBNÉ OSNOVY: 8. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Človek a spoločnosť

PREDMET: DEJEPIS

CIELE

- Pochopiť príčiny a následky prvej a druhej svetovej vojny,
- vedieť využívať názorný materiál, „čítať obrázky“, časové priamky,
- vedieť nakresliť jednoduchú časovú priamku podľa vzoru,
- vedieť samostatne pracovať s pracovným zošitom.

OBSAH

Technické vynálezy na začiatku 20. storočia

Technické vynálezy v oblasti dopravy, energie, komunikácie, médií.

Prvá svetová vojna Vznik, príčiny, priebeh, koniec a dôsledky prvej svetovej vojny.

Medzivojnové obdobie Vznik Československa. Tomáš Garrigue Masaryk, Milan Rastislav Štefánik, Andrej Hlinka. Svetová hospodárska kríza. Nástup fašizmu v Európe. Mníchovská dohoda, rozpad Československa. Slovenská republika v rokoch 1939 – 1945.

Druhá svetová vojna Vznik, príčiny, priebeh druhej svetovej vojny. Slovenské národné povstanie, oslobodzovanie. Vstup USA do vojny, koniec a dôsledky druhej svetovej vojny.

Povojnové obdobie a súčasnosť Československo v rokoch 1945 – 1968, obdobie studenej vojny. Rok 1968, Alexander Dubček. Československo v rokoch 1968 – 1989, pád komunizmu. Vznik Slovenskej republiky.

PROCES

V preberanom učive objasňujeme konkrétne životné situácie, do ktorých sa ľudia dostávajú a svojim rozhodnutím môžu v dobrom alebo zlom ovplyvniť svoje prostredie. Žiaci za pomoci učiteľa odhaľujú aj to, čo je v minulosti negatívne, celý rad predsudkov, stereotypov, ktoré často pretrvávajú aj v prítomnosti.

Predmet: Geografia, MP, variant A

Časová dotácia

ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Štátny vzdelávací program				1	
Školský vzdelávací program				0	
spolu				1	

UČEBNÉ OSNOVY: 8. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Človek a spoločnosť

PREDMET: GEOGRAFIA

CIELE

- Vedieť pomenovať svetadiely a oceány,
- získať geografické poznatky o polohe, prírodných pomeroch, obyvateľstve a hospodárstve jednotlivých svetadielov,
- vedieť charakterizovať obyvateľstvo svetadielov podľa rás,
- vedieť pracovať s rôznymi druhmi máp a vyhľadávať v nich požadované informácie.

OBSAH

Zem a jej znázornenie na mape

Druhy máp.

Poludníky a rovnobežky.

Podnebné pásma Zeme.

Svetadiely a oceány.

Svetadiely Afrika

Poloha, členitosť, povrch. Podnebie, vodstvo. Rastlinstvo, živočíšstvo. Obyvateľstvo.

Štáty severnej, strednej a južnej Afriky.

Ázia

Poloha, členitosť, povrch. Podnebie, vodstvo. Rastlinstvo, živočíšstvo. Obyvateľstvo.

Štáty juhozápadnej, strednej, východnej, južnej a juhovýchodnej Ázie.

Amerika

Poloha, členitosť, povrch. Podnebie, vodstvo. Rastlinstvo, živočíšstvo. Obyvateľstvo.

Štáty severnej, strednej a južnej Ameriky.

Austrália a Oceánia

Poloha, členitosť, povrch. Podnebie, vodstvo. Rastlinstvo, živočíšstvo. Obyvateľstvo.

Austrálsky zväz,

Oceánia.

Antarktída

Poloha, podnebie, povrch. Rastlinstvo, živočíšstvo, obyvatelia.

Oceány

Tichý, Atlantický, Indický a Severný ľadový oceán.

PROCES

Dostatočný priestor venujeme práci s mapami a ďalšími doplňujúcimi informáciami. Oboznamujeme žiakov s hlavnými problémami súčasného sveta spojenými s rýchlym rastom obyvateľstva, urbanizáciou, s etnickými a náboženskými rozdielmi v jednotlivých častiach sveta, s rozdielmi v hospodárskej úrovni oblastí sveta, rozložením bohatých a chudobných oblastí.

Predmet: Občianska náuka, MP, variant A

Časová dotácia

ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Štátny vzdelávací program				1	
Školský vzdelávací program				0	
spolu				1	

UČEBNÉ OSNOVY: 8. ročník, MP, variant A

VZDELÁVACIA OBLASŤ:

PREDMET: OBČIANSKA NÁUKA

CIELE

- Poznať úlohu štátu v spoločnosti,
- oboznámiť sa s ústavou Slovenskej republiky,
- poznať základné práva a slobody občana Slovenskej republiky,
- vedieť sa orientovať vo vzťahoch kamarátstva, priateľstva a lásky,
- poznať a pochopiť úlohy rodiny pre človeka a štát.

OBSAH

Charakteristika štátneho zriadenia Slovenskej republiky

Vznik Slovenskej republiky, štátne symboly, štátne sviatky a pamätné dni.

Hlavné mesto Slovenskej republiky.

Funkcie štátu, orgány štátnej moci, orgány miestnej správy.

Národnostné zloženie obyvateľstva SR, slovenské štátne občianstvo.

Ústava, základné práva a slobody občana SR.

Medzinárodné postavenie Slovenskej republiky.

Kamarátstvo, priateľstvo, láska, manželstvo

Dospievanie: kamarátstvo, priateľstvo, láska.

Manželstvo: vznik a funkcie manželstva.

Rodičovstvo: úlohy a poslanie rodiny, hospodárenie v rodine, zachovanie potomstva.

Rozvod: jeho príčiny, dôsledky a prevencia. Základné práva detí.

PROCES

Pri preberaní učiva prvého tematického celku nadväzujeme na poznatky žiakov, ktoré získali vo vlastivede, dejepise a zemepise, orientujeme žiakov na budúci občiansky život. Učivo druhého tematického celku orientuje žiaka ako budúceho zakladateľa rodiny. Pri preberaní jednotlivých tém odporúčame zaradiť besedy s lekárom, sexuológom, psychológom, právnikom. Vhodné je aj spoločné sledovanie filmov, filmových ukážok a rozhovor o nich.

ŠVP pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia

Cieľom výchovno-vzdelávacieho procesu v B variante ŠZŠ je vybaviť žiakov základnými poznatkami a praktickými zručnosťami, ktoré im umožňujú zapojiť sa do spoločenského života.

Obsah výchovno-vzdelávacej práce je zameraný predovšetkým na plnenie výchovných úloh a rozvoj motorických zručností.

Vzdelávacie úlohy sú zahrnuté v zložke rozumová výchova. V priebehu dochádzky do školy sa žiaci v B variante naučia čítať s porozumením a prepisovať ľahké texty. Oboznámia sa s vyplňaním sprievodky na balík, naučia sa písať pozdrav a blahoželanie. Poznajú svoje meno, priezvisko, adresu bydliska a dátum narodenia. Vyučovanie počtov má vybaviť žiakov takými vedomosťami a zručnosťami, ktoré prispievajú k ich začleneniu do bežného života. Počtové príklady vychádzajú z dennej praxe. Pri ich riešení žiaci v prípade potreby využívajú názorné pomôcky, prípadne počítajú s kalkulačkou. Numerické počítanie je prostriedkom na riešenie praktických príkladov zo života. Nezastupiteľné miesto vo vzdelávaní zaujímajú didaktické hry. V zložke vecné učenie sa žiaci oboznámia s pojmami a poznatkami, ktoré prispievajú k ich orientácii v okolitom svete. Rozvíjanie reči sa vyučuje na nižšom a strednom stupni 1 hodinu týždenne. Ide v ňom o nadobúdanie a rozširovanie slovnej zásoby, zmenšovanie rozdielu medzi pasívnym a aktívnym slovníkom. Rečová výchova ako významný socializačný prvok sa musí prelínať celým výchovno-vzdelávacím procesom.

Zmyslová výchova tvorí súčasť všestranného rozvoja žiakov a vytvára predpoklady pre získavanie ďalších vedomostí a zručností.

Estetická výchova je súčasťou rozvoja harmonickej osobnosti. Obsahuje výtvarnú, hudobnú výchovu a hudobno-pohybovú výchovu. Cieľom estetickéj výchovy okrem osvojovania si výtvarných a hudobných zručností je vedenie žiakov k vyjadrovaniu vlastných pocitov, vnímaniu krásy a starostlivosti o estetické prostredie.

Pre žiakov B variantu má mimoriadny význam pracovná a telesná výchova. Maximálny rozvoj pohybových zručností je predpokladom uplatnenia žiakov v živote.

V telesnej výchove sa žiaci vedú najmä k prirodzeným pohybom, ktoré tvoria náplň kondičných cvičení. Zoznamujú sa so základmi akrobatických cvičení, osvojujú si niektoré prvky atletických disciplín a kolektívnych hier. Spojením pohybu s hudbou je podporovaná plynulosť a ľahkosť pohybov.

Pracovná výchova je zameraná predovšetkým na zvládnutie sebaobsluhy, základov šitia, varenia a upratovania v domácnosti. Náplň pracovného vyučovania je utváraná tak, aby nielen rozvíjala motoriku a prispievala k utváraniu pracovných zručností žiakov, ale bola aj prípravou pre budúce pracovné začlenenie.

Rečovú výchovu odporúčame realizovať tak, že logopéd individuálne pracuje s jednotlivými žiakmi a vychovávateľ súčasne pracuje s ostatnými žiakmi. Logopéd uplatňuje reedukačné, kompenzačné a rehabilitačné metódy a postupy logopedickej starostlivosti podľa potrieb žiakov.

U mentálne postihnutých žiakov má mimoriadny význam utváranie pevného systému návykov, ktorými sa do určitej miery nahrádzajú nedostatky intelektových schopností. Pri utváraní návykov je potrebné dbať na každodenné opakovanie a sústavné praktické precvičovanie požadovaných úloh. Návyky sú základom pre stále uvedomejšie správanie sa a konanie. Žiaci sa učia hodnotiť zmenené podmienky a podľa toho primerane reagovať na situáciu. Dôslednosť a jednota výchovného pôsobenia školy a rodiny je jedným z najdôležitejších predpokladov dobrých výsledkov pôsobenia školy.

Predmet: Slovenský jazyk, MP, variant B

Časová dotácia

Slovenský jazyk a literatúra	5. ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník	Spolu
Štátny vzdelávací program				5		
Školský vzdelávací program				0		
Spolu				5		

UČEBNÉ OSNOVY: 8. ročník, MP , variant B

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Jazyk a komunikácia

PREDMET: Slovenský jazyk a literatúra

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovací predmet **slovenský jazyk a literatúra** je vo výchovno-vzdelávacom procese žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia jedným z kľúčových.

Prostredníctvom rozvíjania materinského jazyka v ústnej a písomnej forme u žiakov cielene budujeme zručnosti potrebné na získavanie informácií a na ich výmenu v sociálnom kontakte, čo má výrazný podiel na celkovej socializácii dieťaťa.

Čítanie a literárna výchova

Požiadavky v súvislosti s nácvikom techniky čítania, čítania s porozumením, reprodukcie obsahu textu u žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia nie je možné zovšeobecniť. Nie je teda možné ani vyžadovať detailné dodržiavanie obsahu vzdelávania určeného pre jednotlivé ročníky. Je potrebné počítať s tým, že jednotliví žiaci môžu prejavovať taký záujem o čítanie, že pomerne ľahko zvládnu jeho techniku a iní, napriek priaznivejšej mentálnej kapacite, nebudú postupovať očakávaným tempom. V takých prípadoch učiteľ hľadá iný spôsob práce so žiakom, pričom však dosahovanie iných cieľov, vrátane obsahu učiva, dokáže patrične odôvodniť. Nie je záväzná učiteľ žiaka všetky tvary písmen veľkej a malej, tlačenej a písanej abecedy, pripúšťa sa nácvik čítania aj zápisu iba tvarov písmen veľkej tlačenej abecedy, treba však pamätať na neskorší obmedzený výber textov na čítanie – (malé tlačené písmená).

V prípade, že žiak je schopný pracovať s viacerými tvarmi písma, možno mu pri preberaní každého písmena pridať aj tvar malého tlačeného, veľkého písaného a malého písaného písmena. Pri výučbe čítania sa môže stať, že úroveň techniky čítania u žiaka presiahne úroveň jeho intelektuálneho a rečového vývinu a nebude v súlade s úrovňou chápania čítaného textu. Okrem textov na čítanie je preto potrebné takmer vždy využívať aj ilustrácie znázorňujúce kľúčové slová (osoba, zvierka, vec, jav, činnosť, farby, výraz tváre a pod.) alebo skutočné predmety, resp. predvádzanie činností. Pri nácviku pozornosti žiaka a tých zručností, ktoré predchádzajú učeniu čítať, ale aj pri samotnom vyučovaní čítania dbáme na to, aby sme ho upútali témami jemu blízkymi, ktorých použitie môžu slúžiť ako motivácia, resp. odmena.

CIELE

Osvojiť nácvik písania ďalších veľkých písmen,
zvládnuť prepísanie ľahkých viet,
naučiť sa čítať ľahký text s porozumením,
naučiť sa (s pomocou) reprodukovat' dej jednoduchej rozprávky.

OBSAH

Čítanie

Čítanie textu s porozumením.
Čítanie slabík a slov s dz, Dz, dž, Dž, w, W, x.
Čítanie písaného textu. Čítanie detských kníh.
Opakovanie a upevňovanie čitateľských schopností.

Literárna výchova, sloh

Rozširovanie osobného frekvenčného jazyka o slová s písmenami nacvičovanými v tomto ročníku.
Počúvanie a prerozprávanie deja jednoduchej rozprávky.
Jednoduchá formulácia odpovedí na otázky z počutého, z čítaného textu.
Jednoduchá charakteristika vlastností rozprávkových postáv, porovnávanie kladných a záporných vlastností.
Rozoznávanie témy krátkych básní, ktoré vyjadrujú pozitívne citové vzťahy k ľuďom, zvieratám, prírode, domovu.

Písanie

Nácvik písania dz, Dz, dž, Dž, G, Ch, L, S, Š, V.
Opakovanie veľkých písmen, ktoré sa vyskytujú v menách žiakov.
Písanie ľahkých slov podľa diktátu.
Prepisovanie jednoduchých viet.
Utvrdenie písanie vlastného mena, adresy a dátumu narodenia.
Individuálne docvičovanie písmen, ťažkých väzieb.

PROCES

Učíme žiakov citlivo vnímať krátke básne na rôzne témy, postupne chápať jednoduché obrazné prirovnania, obohacovať osobný slovník o nové slová. Často zaradíme literárne hádanky, v nich učíme žiakov chápať obrazné prirovnania. Učíme ich porozumieť vtípu. Prostredníctvom aktívnej slovnej zásoby čo najsamostatnejšie reprodukovat' dej obľúbenej rozprávky.

Rozvíjanie komunikačných schopností

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Cieľom predmetu rozvíjanie komunikačných schopností, ktorý sa preláina každým ročníkom a predmetom výchov a vzdelávania žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia je rozširovanie funkčnej komunikácie v kategóriách

- žiadanie osobných potrieb,
- reakcie na správanie iných ľudí,
- komentovanie,
- žiadanie informácií,
- vyjadrovanie pocitov,
- vyjadrovanie prosociálnych postojov.

CIEĽ

Hlavným cieľom predmetu RKS v ŠZŠ je podporiť rozvoj reči a jazykových schopností ako predpokladu k realizácii určitého komunikačného zámeru a funkčného dorozumievania, stimulovať komunikáciu žiaka v sociálnej interakcii.

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti jednotlivých žiakov je primerané úrovni rozvinutia poznávacích, psycho-motorických, citových a vôľových predpokladov a schopností.

OBSAH

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti úzko súvisí s vývinom vnímania, pamäti, pozornosti, myslenia a sociálnym prostredím dieťaťa. Preto ciele aj obsah predmetu musia mať širší záber a orientujú sa na celý komplex dorozumievacieho procesu. V každodennej komunikácii sa navzájom podmieňujú a prelínajú jednotlivé jazykové roviny a spôsoby komunikácie, preto ich nasledovné členenie je skôr teoretické. Má však zámer usporiadať ciele, obsah a činnosti smerujúce k rozvíjaniu komunikačnej schopnosti do systému. Obsah musí byť v súlade s mentálnymi a komunikačnými schopnosťami dieťaťa, bez ohľadu na fyzický vek. Pri rozvíjaní komunikačnej schopnosti detí s mentálnym postihnutím stredného stupňa je prioritou obsahová stránka. Obsah a ciele rozvíjania komunikačnej schopnosti v jednotlivých oblastiach: Pragmatická rovina jazyka Cieľ Obsah

Rozvíjať praktické používanie jazyka na dorozumievanie, a to s použitím verbálnych aj neverbálnych komunikačných prostriedkov.

Porozumenie reči Komentovanie „tu a teraz“. Komentovaním všetkých činností a pomenovávaním predmetov rozvíjame porozumenie pojmov a ich vzájomných súvislostí. Postupujeme od poznávania skutočných predmetov a javov k obrázkom a porozumeniu pojmov. Kategorizovanie pojmov podľa daných kritérií. Vykonávanie činností podľa komentovania a porozumenia obsahu prehovoru komunikačného partnera. Rozvíjanie expresívnej reči Námetové hry, pri ktorých žiak môže komentovať svoju činnosť. Vo všetkých hrách kladieme dôraz na hlasné komentovanie činnosti alebo spoločné komentovanie s pomocou učiteľky. Pri hrách sa odporúča používať názorné skutočné predmety, ich miniatúry alebo primerané ilustrácie a obrázky. Nehovoriaci žiaci komentujú s pomocou posunkov, grafických znakov alebo iným náhradným komunikačným prostriedkom. Vytváranie situácií z bežného života tak, aby ich mohli žiaci lepšie pochopiť a komentovať („zažiť ich“) a tým si upevňovať slovnú zásobu. Jednoduché aktívne pomenovávanie

predmetov a dejov v prostredí školy a rodiny, jednoduché komentovanie vykonávaných alebo prebiehajúcich činností a situácií. Tvorenie jednoslovných a dvojslovných viet, slovných pomenovaní. Rozhovor Jednoduchý rozhovor, striedanie role s komunikačným partnerom. Začiatok a ukončenie rozhovoru. Výber a udržanie témy rozhovoru. Výber komunikačných prostriedkov primeraných situácii a komunikačnému partnerovi. Odpoveď na otázku, kladenie otázok. Modelové hry, dramatizácia. Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy

Lexikálno-sémantická rovina jazyka Ciel' Obsah

Rozvíjať slovnú zásobu, chápanie pojmov a ich používanie v komunikácii
Pomenovávanie skutočných predmetov a javov alebo obrázkov. Kategorizovanie pojmov podľa významu s názornými príkladmi a bez nich. (Pri pomenovávaní zároveň ukazujeme na predmet alebo zároveň vykonávame pohyb a pod.) Rozlišovanie a porovnávanie významovo podobných a protikladných pojmov. (Názorne: reč v spojení so zrakovým alebo taktilným vnemom a pod.) Zovšeobecňovanie pojmov. Kľúčové slová. Upevňovanie významu pojmov a súvislostí zážitkovou formou. Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy

Morfologicko-syntaktická rovina jazyka Ciel' Obsah

Rozvíjať jazykový cit,
Nácvik ohýbania slov, nácvik predložkových väzieb a analógie primerane syntaktické a morfológické pravidlá. Aplikovať ich do hovorenej i písanej podoby (podľa individuálnych schopností žiaka). schopnostiam žiaka s pomocou, názorným a zážitkovým spôsobom, maľované čítanie, dopĺňovanie a opakovanie viet, odvodzovanie slov, tvorba viet a súvetí, rozvoj porozumenia reči

Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy

Foneticko-fonologická rovina jazyka Ciel' Obsah

Rozvíjať fonematické uvedomovanie, schopnosť diferencovať dištingtívne znaky jazyka podľa individuálnych schopností žiaka. Rozvíjať artikulačnú obratnosť a výslovnosť
Rozvíjanie sluchovej diferenciačnej schopnosti Hry s nerečovými zvukmi, rozlišovanie rôznych druhov zvukov (zvuky zvierat, štrnganie, búchanie, šuchot, zvonček, píšťalka a pod.), rozlišovanie intenzity a smeru prichádzajúcich zvukov. Rozlišovanie zvukov reči, rytmizovanie slabík. Hry so zmenami melódie a tempa reči. Rozlišovanie prvej hlásky v slove. Rozlišovanie dĺžky hlások a slabík. Cvičenia zamerané na rozvíjanie pohyblivosti hovoridiel, koordináciu pohybov a správnu výslovnosť. Hovorená reč a náhradné komunikačné systémy

Rozvíjanie rozprávačských schopností (naratív) Ciel' Obsah Rozvíjať rozprávačské schopnosti žiakov podľa individuálnych schopností. Pozorovanie osôb a udalostí v okolí, uvažovanie o nich aj mimo ich bezprostredného vnímania. Jednoduché rozprávanie zážitku podľa osnovy, rozprávanie podľa obrázkov, vnímanie časovej následnosti a súvislostí udalostí. Práca s detskými ilustrovanými knihami, leporelami, obrázkami.

Rozvíjanie iných schopností spojených s komunikáciou

Ciel' Obsah Rozvíjať taktilné a kinestetické vnímanie

Poznávanie predmetov a povrchov hmatom, rozvíjanie diferenciačných schopností. Rozvíjanie vnímania vlastných pohybov. Rozvíjať sluchovú a zrakovú gnóziu (vnímanie,

diferenciácia, pamäť). Poznávanie rôznych zvukov, rozlišovanie ich kvality, intenzity, smeru. Poznávanie melódie a rytmu. Cvičenia na zapamätanie melódie a rytmu, riekanky, radu slov, vety a pod. Vnímanie a diferencovanie viditeľných znakov predmetov, osôb a udalostí, vnímanie viditeľných zmien. Cvičenia na rozvíjanie zrakovej pamäti. Cvičenia zrakovej analýzy a syntézy. Rozvíjanie poznávacích procesov: zachovanie, priradovanie, zoradovanie, triedenie – kategorizácia Rozvíjanie pamäti (akusticko-verbálna a zraková, pracovná pamäť)

Rozvíjať priestorovú orientáciu a orientáciu v čase

Cvičenia pravo-ľavej orientácie (telesná schéma, rovinná orientácia Serialita (nácviik sekvencií, postupnosti) Intermodalita (audiovizuálny vzťah)

Rozvíjať motorické schopnosti

Rozvíjanie oromotoriky, vizuomotoriky, jemnej a hrubej motoriky, grafomotoriky, fonograforymiky.

Rozvíjať čitateľské a pisateľské schopnosti

Pre osvojovanie čítania analyticko-syntetickou i globálnou metódou je nevyhnutné dosiahnutie určitej úrovne fonologického uvedomenia. Preto je súčasťou obsahu predmetu RKS aj: Rozvíjanie schopnosti diferencovať zvuky reči (slabiky, hlásky a ich dĺžku) hrovou formou. Diferencovanie obrázkov, symbolov alebo znakov. Schematické znázornenie slov. Rytmizovanie riekaniek a detských pesničiek. Rozvíjanie schopnosti orientácie v priestore a v rovine (chápanie a vyjadrenie polohy predmetu hore, dolu, v prostriedku; sledovanie a ukladanie prvkov v rade zľava doprava). Obrázkové (maľované) čítanie. Ak individuálne schopnosti žiaka nedovoľujú osvojovanie si všetkých tvarov písmen, odporúča sa čítanie a písanie len veľkých tlačенých písmen.

PROCES

Žiakovi je potrebné umožniť komunikovať takou formou, pre akú má zachované schopnosti a tieto v komunikácii stimulovať a rozvíjať. Rozvíjanie komunikačnej schopnosti sa prelína celým vyučovacím procesom. Témy preberané v predmete RKS by mali byť v súlade s témami preberanými najmä v predmete Slovenský jazyk a literatúra a Vecné učenie. Na hodine RKS sa učiteľ má so žiakmi zamerať na porozumenie pojmov a súvislostí a precvičovanie ich používania v komunikácii. Na vyučovaní predmetu RKS odporúčame využívať skupinovú prácu, zážitkové učenie, dramatizáciu a hry. Vhodnou formou aktivít je cielené vytváranie komunikačných situácií. Túto formu vyučovania možno realizovať na vyučovacej hodine alebo v bloku, v priestoroch triedy alebo v prirodzenom prostredí, ktoré súvisí s komunikačným obsahom alebo témou. Odporúčame rozširovať vytváranie komunikačných situácií a okruh komunikačných partnerov aj do prostredia mimo školy a rodiny, napr. komunikácia v obchode, na pošte, na železničnej stanici a pod. Zameriavame sa na témy z bežného života pre použitie komunikačnej schopnosti v bežnom živote. U žiakov, ktorých hovorená reč je nezrozumiteľná alebo sú úplne nehovoriaci využívame augmentatívnu a alternatívnu komunikáciu (AAK). Pri príprave činností pre žiakov, ktorí majú narušenú komunikačnú schopnosť odporúčame spolupracovať s logopédom, sledovať odbornú literatúru a odporúčané internetové zdroje, prípadne možnosti ďalšieho vzdelávania v oblasti komunikácie detí a žiakov s ťažko narušenou komunikačnou schopnosťou.

Časová dotácia

ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Štátny vzdelávací program				3	
Školský vzdelávací program				0	
spolu				3	

UČEBNÉ OSNOVY: 8. ročník, MP, variant B

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Príroda a spoločnosť

PREDMET: Vecné učenie

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Cieľom predmetu je viesť žiakov k pravdivému poznaniu sveta, prírody a spoločnosti, a to na základe vlastného pozorovania zmien v spôsobe života rastlín, zvierat a ľudí.

Žiaci sa oboznamujú a manipulujú s prírodninami, vecami, učia sa chápať vzťahy medzi nimi a vedieť vyjadriť tieto zákonitosti slovom, usporiadaním, kresbou, alebo akýmkoľvek spôsobom prijateľným pre žiakov s mentálnym postihnutím

Z *prírodovednej oblasti* sa žiaci zoznamujú s charakteristickými črtami živej a neživej prírody. Poznávajú zmeny, ktoré sa odohrávajú v prírode. Začínajú chápať zákonitosti zmien v prírode, v živote rastlín a živočíchov, získavajú predstavu o tom, ako prírodné zmeny ovplyvňujú činnosti ľudí. V učive usporiadanom podľa ročných období žiaci poznávajú prírodné javy primerané ich chápaniu a pozorujú, ako sú zmeny v prírode počas roka spojené s činnosťou ľudí a s ich životom.

Zo *spoločenskovednej oblasti* poznávajú žiaci domov, školské prostredie s jeho najbližším okolím, poznávajú dôležité dopravné značky, zoznamujú sa zo základnými pravidlami bezpečnosti cestnej premávky pre chodcov a cyklistov. Žiaci sa systematicky pripravujú na aktívnu účasť v cestnej premávke. Upevňujú si základné návyky nevyhnutné na ochranu zdravia. Vo výchovno-vzdelávacom procese je potrebné, individuálne pre každého žiaka, citlivo zvážiť výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok, vhodnú formu motivácie, optimálnu náročnosť a čas potrebný na vykonanie úlohy, mieru členenia úlohy na jednoduchšie kroky, formu a mieru pomoci, vhodné učebné prostredie s optimálnym množstvom stimulov.

CIELE

- Učiť sa chápať základné etické problémy súvisiace s ekonomickými hodnotami, pravdou a dobrým menom,
- učiť sa rešpektovať ľudí s inými názormi, zároveň však ostať sám sebou,
- vedieť formulovať svoje životné ciele,
- poznať základné mravné normy,
- oboznámiť sa s etickými aspektmi rodinného a partnerského života.

OBSAH

I. Zdroje etického poznania ľudstva Etika, mravné hodnoty a normy, svedomie.

Osvojovanie si základných pojmov súvisiacich s voľbou životných cieľov, svetonázorom, náboženstvom, etickými hodnotami a normami.

Hľadanie pozitívnych vzorov v literatúre, náboženstve, umení a ľudovej slovesnosti.

II. Život, telesné a duševné zdravie ako etická hodnota

Ochrana života a starostlivosť o zdravie ako etický problém.

Základy duševnej hygieny.

III. Etické aspekty manželstva, rodinného a sexuálneho života

Sebaovládanie ako podmienka zdravého sexuálneho života.

Priateľstvo, zamilovanosť, známosť, manželstvo.

IV. Ekonomické hodnoty a etika

Vlastníctvo a peniaze ako prostriedok a ako cieľ.

Sporivosť, umenie hospodáriť.

Poctivosť, ochrana spotrebiteľa.

V. Dobré meno a pravda ako etické hodnoty

Poznanie a pravda ako etické hodnoty.

Pravda a lož. Tajomstvo.

Je vždy správne povedať pravdu?

VI. Tvorivosť v medziľudských vzťahoch, v zamestnaní a v povolání

Vzťahy v škole, v zamestnaní.

Mravné aspekty národného uvedomenia a demokratického občianstva.

PROCES

Žiakov učíme chápať význam svedomia vo svojom živote rozlišovaním správneho a nesprávneho konania. Vedia pomenovať, čo v sebe zahŕňa starostlivosť o zdravie, učíme ich vážiť si svoj život, svoje zdravie. Vede ich k tomu, aby vedeli prejavovať solidaritu a pomoc slabým a chorým, aby mali správny vzťah k peniazom, rozumne ich využívali.

Časová dotácia

ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Štátny vzdelávací program				3	
Školský vzdelávací program				1	
spolu				4	

UČEBNÉ OSNOVY: 8. ročník, MP, variant B

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Matematika a práca s informáciami

PREDMET: Matematika

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Žiak získava prostredníctvom matematiky základné matematické vedomosti, zručnosti a návyky tak, aby ich v rozsahu svojich individuálnych schopností a možností, na svojom aktuálnom stupni vývinu dokázal v živote prirodzene aplikovať.

Ciele predmetu matematika sú kladené tak, aby bol obsah a proces vzdelávania orientovaný na žiaka, aby prostredníctvom individuálneho, názorného prístupu pôsobili na pozitívny kognitívny rozvoj a v konečnom dôsledku aj na rozvoj celej osobnosti žiaka.

Hranice obsahu učiva jednotlivých ročníkov nesmú byť prekážkou pre efektívne vzdelávanie

žiaka. Časová potreba a množstvo obsahu učiva sa prispôbuje individuálnym schopnostiam žiaka. Dôležitý je výber vhodných metód, foriem, didaktických prostriedkov a pomôcok a vhodné učebné prostredie. Učivo musí byť prezentované takými formami a metódami, ktoré sú pre daného žiaka najpriateľnejšie. Nie je podstatné to, aby si žiak osvojil čo najväčšie množstvo učiva, ale aby osvojené učivo vedel v čo najväčšej miere využívať v praktickom živote.

CIELE

- Utvrdiť početové výkony sčítania a odčítania v obore do 20 s prechodom cez základ,
- vedieť pričítať a odčítať jednociferné číslo od dvojciferného v obore do 100 bez prechodu – cez základ 10,
- vedieť prakticky rozlíšiť pár a kus,
- vedieť určovať čas na polhodiny,
- poznať meracie prostriedky dĺžky, hmotnosti a objemu.

OBSAH

Pričítanie jednociferného čísla k dvojcifernému číslu bez prechodu cez základ 10 v obore do 100.

Odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného čísla bez prechodu cez základ 10 v obore do 100.

Opakovanie a utvrdenie sčítania a odčítania v obore do 20 s prechodom cez základ 10.

Počítanie s kalkulačkou.

Manipulácia s peniazmi.

Určovanie času.

Pojmy 1 kus, 1 pár. Jednotky dĺžky 1m a 1 cm.

Rysovanie čiar, meranie dĺžky.

Jednotka hmotnosti 1 kg, váženie na kilogramy.

Jednotka objemu 1 l, meranie objemu na litre.

PROCES

Matematické vedomosti a zručnosti sa budujú podľa individuálnych schopností žiaka. Prostredníctvom praktických meraní oboznamujeme žiakov s meracími prostriedkami (pravítko, dĺžkový meter, váha, odmerný valec). Konkrétne námety úloh vyplývajú z bežného života mentálne postihnutého žiaka.

Časová dotácia

ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Štátny vzdelávací program				4,5	
Školský vzdelávací program				0,5	
spolu				5	

UČEBNÉ OSNOVY: 8. ročník, MP, variant B

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Človek a svet práce

PREDMET: Pracovné vyučovanie

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet pracovné vyučovanie má významnú úlohu vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím z hľadiska úspešného sociálneho začlenenia sa do spoločnosti, vytvárania sociálneho, pracovného a osobného uplatnenia sa, individuálneho rozvoja jeho osobnosti a z hľadiska vytvárania vzťahov k okolitému životu.

Pracovné vyučovanie je dôležitým faktorom pri vytváraní samoobslužných a hygienických návykov, pri vytváraní a rozvoji poznávacích procesov, motorických a pracovných zručností a návykov. Osvojovanie si rôznych pracovných zručností vo vyšších ročníkoch je dôležitým činiteľom predprofesionálnej prípravy.

Pracovné vyučovanie prispieva k uspokojovaniu osobných potrieb žiaka, k rozvoju jeho schopností, možností a zručností. V kooperácii s ostatnými predmetmi prispieva k rozvoju celej osobnosti žiaka, a tým sa stáva jeho život zmysluplnejším a nezávislejším.

Obsah predmetu sa realizuje v čo najväčšej miere v prirodzených podmienkach, v situáciách, v ktorých bude žiak danú činnosť v reálnom živote vykonávať.

Obsah pracovného vyučovania je členený na jednotlivé zložky.

Sebaobslužné činnosti – žiaci nadobúdajú zručnosti v starostlivosti o hygienu tela a zovňajšku, osvojujú si stravovacie návyky a pravidlá stolovania.

Práce v domácnosti – žiaci si osvojujú základné pracovných návyky v domácnosti, zručností potrebné pri domácich prácach a udržiavanie poriadku. Súčasťou tejto zložky je aj šitie. Žiaci nadobúdajú zručnosti v základných technikách šitia a ručných prác. Súčasťou zložky sú aj práce v kuchyni. Žiaci si osvojujú základné znalosti o potravinách, a ako udržiavať poriadok a hygienu v kuchyni. Vo vyšších ročníkoch nadobúdajú žiaci zručnosti pri príprave jednoduchých nápojov a jedál.

Práce v dielni – žiaci si osvojujú schopnosť rozlišovať rozličné materiály, spoznávajú ich v praktickom živote, osvojujú si manuálne zručnosti s nimi a vytvárajú jednoduché výrobky. Aktivity sú zamerané na práce s drobným materiálom a papierom, montážne a demontážne práce. Vo vyšších ročníkoch je súčasťou tejto zložky aj práca s drevom.

Pestovateľské práce – žiaci sa učia rozpoznávať rôzne druhy ovocia a zeleniny, nadobúdajú základné pestovateľské zručnosti, osvojujú si starostlivosť o izbové rastliny.

Vzhľadom na to, že nie každá škola má školský pozemok, odporúčame práce na školskom pozemku nahradiť inou činnosťou, podľa podmienok školy.

CIELE

- Upevniť si správne pomenovanie nástrojov a stavebnicových častí,
- zdokonaľiť sa pri práci so žehličkou, pri krájaní chleba,
- upevniť zručnosti pri príprave jedál a stolovaní,
- upevniť si manuálne zručnosti pri práci s drevom,
- rozvíjať schopnosť účelne spracúvať materiál.

OBSAH

Sebaobslužné činnosti

Precvičovanie samostatnosti pri osobnej hygiene: umývanie rúk, tváre, sprchovanie celého tela, čistenie zubov.

Precvičovanie samostatnosti pri sebaobslužných činnostiach: obliekanie, vyzliekanie, ukladanie odevu a obuvi, používanie vreckovky, úprava účesu, používanie príboru a riadu pri stolovaní a ich odkladanie.

Práce v domácnosti

Upratovanie, utieranie prachu z nábytku, zametanie a umývanie podlahy, čistenie umývadla, oboznamovanie sa s čistiacimi prostriedkami.

Ustlanie postele, skladanie pyžama.

Pranie a sušenie spodnej bielizne, vreckoviek.

Zdokonaľovanie sa v žehlení rovných kusov bielizne.

Krájanie chleba ručným krájačom, nožom.

Príprava nátierky, obložených chlebíčkov, jednohubiek, servírovanie zeleniny na tanieri.

Varenie: príprava čaju, mlieka, kakaa, bielej kávy. Vajíčko natvrdo a namätko, praženica.

Varenie polievok, zemiakovej a krupicovej kaše.

Šitie: jednoduché opravy odevov, predný a zadný steh. Precvičovanie ošetrenia rany.

Práce v dielni

Práce s drobným materiálom

Zdokonaľovanie praktických činností s náročnejšími úlohami, zvyšovanie požiadaviek na presnosť práce.

Zaväzovanie mašle.

Prepichovanie prírodnín a iných predmetov, navliekanie na niť.

Kombinované práce s použitím rôznych materiálov.

Práce s papierom a kartónom

Vystrihovanie ozdôb, skladačiek, pásových vystrihovačiek.

Výroba mozaiky z farebného papiera, priestorových figúrok.

Skladanie papiera podľa čísel. Balenie darčeka do ozdobného papiera.

Práce s textilom

Jednoduchá koláž z rozličného materiálu.

Jednoduché vyšívacie stehy (napríklad krížik) s prihliadnutím na individuálnu úroveň rozvoja motoriky žiaka.

Práce s drevom

Utvrdenie učiva : povrchová úprava dreva, zatĺkanie a vyt'ahovanie klincov, vŕtanie dier do dreva pomocou vrtákov. Pílenie dreva pílkou. Spájanie dreva skrutkami, práca so skrutkovačom. Utvrdzovanie pomenovania jednotlivých nástrojov. Montážne a demontážne práce Montáž a demontáž modelov, ukladanie súčiastok. Modely podľa stavebnicových

predlôh. Zostavovanie pohyblivých modelov. Upevňovanie názvov stavebnicových častí a nástrojov.

Pestovateľské práce

Ošetrovanie izbových rastlín.

Príprava pôdy: rýľovanie, hrabanie, úprava hriadok. Siatie / sadenie zeleniny a kvetín podľa miestnych podmienok.

Oboznámenie sa s hlavnými druhmi burín a možnosťami ich ničenia.

Pletie záhonov, kyprenie pôdy, prihnojovanie, zavlažovanie.

Pestovanie trvaliek a starostlivosť o ne.

PROCES

Jednotlivé činnosti v pestovateľských prácach prispôbujeme možnostiam školy a miestnym podmienkam. Vzhľadom na to, že medzi žiakmi sú veľké rozdiely v úrovni rozvoja motoriky, individuálne zohľadňujeme a prispôbujeme náročnosť pracovných činností. Žiakov vedieme k samostatnosti a zdokonaľovaniu manuálnych zručností.

Predmet: Informatická výchova, MP, variant B

Časová dotácia

ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Štátny vzdelávací program				1	
Školský vzdelávací program				0	
spolu				1	

UČEBNÉ OSNOVY: 8. ročník, MP, variant B

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Matematika a práca s informáciami

PREDMET: Informatická výchova

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet informatická výchova má dôležité postavenie aj vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov.

Cieľom informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník pri práci s počítačom.

Žiaci si prostredníctvom práce s jednoduchými edukačnými počítačovými programami určenými pre výchovu, vzdelávanie a alternatívnu komunikáciu osvojujú obsluhu počítača na elementárnej užívateľskej úrovni primerane k ich individuálnym schopnostiam. Získané zručnosti im v praktickom živote uľahčia spôsob komunikácie.

Tieto zručnosti žiaci upevňujú v medzipredmetových vzťahoch pri práci so špeciálnymi edukačnými programami, ktoré sú ľahko ovládateľné – jednou alebo dvoma klávesami, môžu ich používať aj žiaci s narušenou motorikou rúk.

Odporúčame podľa možností školy, aby mali žiaci vzhľadom k ich individuálnym schopnostiam špeciálne pomôcky pre ovládanie PC ako sú rôzne tlačidlá, držiaky tlačidiel, klávesnice s veľkými aktívnymi plochami, dotykové monitory, polohovacie zariadenia, ktoré nahrádzajú klasickú myš a rôzne komunikátory.

CIELE

- Poznať počítač, monitor, myš, klávesnicu,
- vedieť samostatne zapnúť/ vypnúť počítač,
- vedieť pracovať s myšou a klávesnicou samostatne alebo s pomocou,

- vedieť pracovať s jednoduchým edukačným programom a hrou.

OBSAH

Poznanie a pomenovanie jednotlivých častí počítačovej zostavy (PC, monitor, klávesnica, myš).

Ovládanie klávesnice a myši samostatne alebo s pomocou.

Ovládanie jednoduchej hry: - pustenie a ukončenie hry samostatne alebo s pomocou.

Práca v jednoduchom grafickom editore pre deti: - kreslenie vlastných obrázkov, obrázkov podľa návodu, - kreslenie voľnou rukou i s použitím nástrojov editora.

Práca s edukačným programom: - na rozvíjanie vnímania, pozornosti, pamäti, myslenia, jemnej motoriky, koordinácie Pohybov, - na rozvoj slovnej zásoby, základov počítania a iné, - pre alternatívnu a augmentatívnu komunikáciu.

PROCES

Žiaci pracujú s pomocou učiteľa s ohľadom na ich stupeň postihnutia. Zdokonaľujú si jemnú motoriku. Prostredníctvom aplikácií, ktoré sú obsahom aj ovládaním primerané stupňu postihnutia žiakov, získavajú základné zručnosti v používaní počítača. Učíme ich ovládať tieto aplikácie pri kreslení, trénovaní počítania a písania.

Predmet: Výtvarná výchova, MP, variant B

Časová dotácia

ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Štátny vzdelávací program				1	
Školský vzdelávací program				1	
spolu				2	

UČEBNÉ OSNOVY: 8. ročník, MP, variant B

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Umenie a kultúra

PREDMET: Výtvarná výchova

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vo vzdelávaní žiakov s mentálnym postihnutím má nezastupiteľné miesto aj predmet výtvarná výchova. Výtvarné aktivity napomáhajú žiakom s mentálnym postihnutím rozvíjať grafomotorické zručnosti, hrubú a jemnú motoriku. Na základe rozvoja jemnej motoriky sa rozvíjajú aj komunikačné schopnosti, expresívna a receptívna zložka reči, a aj nonverbálna forma komunikácie.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu výtvarná výchova pre žiakov s mentálnym postihnutím vychádzajú zo všeobecne stanovených cieľov výtvarnej výchovy ako vyučovacieho predmetu a zo všeobecne stanovených cieľov vzdelávania žiakov s mentálnym postihnutím

- rozvoj jemnej a hrubej motoriky,
- rozvoj koordinovaného pohybu rúk,
- rozvoj senzomotorickej koordinácie,
- rozvoj laterality,
- rozvoj priestorovej orientácie,
- rozvoj koordinácie oko – ruka,
- rozvoj pozornosti,
- rozvoj priestorovej pamäti,
- rozvoj vnímania,
- rozvoj kreativity a improvizácie,
- spoločné výtvarné aktivity pomocou napodobňovania.

Výchovno-vzdelávacie ciele a niektoré aktivity výtvarnej výchovy sa prelínajú s cieľmi a činnosťami iných vyučovacích predmetov, a to najmä s predmetmi slovenský jazyk, hudobná výchova, telesná výchova a pracovné vyučovanie.

CIELE

- Rozvíjať a obohacovať získané zručnosti v základných výtvarných technikách,
- kresliť postupne dokonalejší grafický typ postavy človeka v určitej dejovej súvislosti,
 - učiť sa zložitejšie a detailnejšie vymodelovať postavu,
- uplatňovať získané výtvarné zručnosti v plošných a priestorových prácach.

OBSAH

Kresba (drievko, perko – tuš, voskový pastel, ceruza, krieda, rudka, suchý pastel, fixka)

Charakteristické črty ľudskej postavy, odlišenie mužskej, ženskej a detskej postavy.
Zobrazovanie ľudskej tváre muža a ženy líniou, farbou a plochou (vlasy, brada, fúzy).

Maľba (akvarelové farby, tempery, štetec, drievko, suchý a mastný pastel)

Zobrazovanie postáv v určitom prostredí, zobrazovanie situácií typických pre dané prostredie (deti sa hrajú na ihrisku, otec šoféruje v aute, mama varí v kuchyni, lekár ošetruje pacienta).

Plošné a priestorové práce

Kombinovanie rôznorodých materiálov pri vytváraní kompozičných celkov (dopravné prostriedky, domy v ulici, naša škola).

Zobrazovanie ľudských a zvieracích figúr používaním výstrižkov rôzneho druhu papiera, dotváranie pozadia - koláž, kombinácia techník.

Modelovanie (hlina, plastelína, modurit, cesto)

Vytáhovanie drobných detailov vymodelovaných predmetov, zvieracích a ľudských figúr.

Modelovanie ľudskej hlavy vytvarovaním gule, modelovanie očí a úst (vtláčaním prsta do modelovacieho materiálu), nosa a uší (vyťahovaním).

PROCES

Na základe rozhovoru a priameho pozorovania svojej tváre v zrkadle, ostatných spolužiakov, poukazujeme na charakteristické znaky tváre. Prostredníctvom rozhovoru o kresbe spresňujeme predstavy žiakov. Viedieme ich k obsahovo a výtvarne rozvinutému námetu, k technicky dokonalejšej kresbe. V maľbe sa zameriavame na témy vyvolané citovými zážitkami z blízkeho prostredia žiaka.

Predmet: Hudobná výchova, MP, variant B

Časová dotácia

ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Štátny vzdelávací program				1	
Školský vzdelávací program				0	
spolu				1	

UČEBNÉ OSNOVY: 8. ročník, MP, variant B

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Umenie a kultúra

PREDMET: Hudobná výchova

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Hudobná výchova ako jeden z esteticko-výchovných predmetov je neoddeliteľnou súčasťou výchovy harmonicky rozvinutej osobnosti. Učí žiakov vnímať a prežívať krásu nielen v hudbe, ale aj v iných druhoch umenia.

Ciele hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy sú podmienené špecifickosťou úloh školy, spoločnými a individuálnymi problémami rozvoja osobnosti žiakov, bezprostrednou fyziologickou pôsobivosťou hudby a možnosťami jej psychoterapeutického pôsobenia.

Cieľom hudobnej výchovy špeciálnej základnej školy je rozvoj hudobnosti žiakov spevom, hrou na jednoduché hudobné nástroje, počúvaním hudby, pohybovým prejavom vychádzajúcim z hudby. Pritom treba rešpektovať ich postihnutie, hudobné schopnosti a zručnosti.

CIELE

- viesť žiakov k ľahkej a presnej spevnej artikulácii,
- rozvíjať schopnosť vyjadriť náladu piesne a hudby prirodzeným kultivovaným pohybom,
- uplatňovať tanečné prvky pri pohybovom stvárnení hudby,
- rozvíjať schopnosť sústredene počúvať inštrumentálne a vokálne skladby,
- oboznámiť žiakov s ďalšími hudobnými nástrojmi.

OBSAH

Rytmické cvičenia, rozlišovanie dynamiky, tempa, rytmu a výškového pohybu jednoduchej melódie.

Detské piesne, ľudové a umelé piesne – Išiel strašiak; Semafor; Čierne oči, choďte spať; Pri Prešporku na Dunaji; Tu je zima zas; Jedna ruža, dve ruže; Chodíme, chodíme; Anička, dušička, kde si bola a iné.

Počúvanie skladieb v regionálnej ľudovej tvorbe a v detskej populárnej piesni.

Poznávanie hudobných nástrojov: bubon, trúbka.

Hudobno-pohybové hry a ľudové tance. Uplatňovanie tanečných prvkov ako cvalové poskoky, poskočný krok, otočky, úklony. Pokus o osvojenie tanečných krokov polky.

PROCES

V hudobných činnostiach i naďalej vychádzame z individuálnych schopností žiakov. V skladbách na počúvanie učíme žiakov rozoznávať zvuk bubna a trúbky. Výber piesní na spev a piesní na počúvanie doplníme aj o detskú populárnu pieseň a regionálnu ľudovú tvorbu. Vedeť žiakov k prirodzenému a kultivovanému uplatňovaniu tanečných prvkov pri pohybovom stvárnení hudby.

Časová dotácia

ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Štátny vzdelávací program				2	
Školský vzdelávací program				1	
spolu				3	

UČEBNÉ OSNOVY: 8. ročník, MP, variant B

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Zdravie a pohyb

PREDMET: Telesná výchova

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Ciele predmetu telesná výchova v špeciálnej základnej školy sledujú dosiahnutie optimálneho

telesného a pohybového rozvoja žiakov, t.j. dosiahnutie žiadaného stupňa telesnej zdatnosti, odolnosti a pohybových zručností. U žiakov sa snažíme vypestovať hygienické návyky, pozitívny vzťah k pohybu, cvičeniu a športu v rámci ich obmedzených možností a rešpektovaním ich výrazných individuálnych osobitostí.

Zo zdravotného hľadiska je významná kompenzačná, reedukačná a relaxačná funkcia telesnej výchovy, zameraná k zmierneniu alebo odstraňovaniu pohybových nedostatkov, nahradzovaniu chýbajúcich zručností inými a k zlepšovaniu celkového fyzického stavu.

Rozvíjanie pohybovej aktivity súvisí s rozvojom poznávacej činnosti, pretože v rámci telesnej výchovy zámerne pôsobíme na rozvoj psychických funkcií, ako je vnímanie a pozorovanie, pamäť, pozornosť, fantázia, myslenie a reč.

Pri zachovaní mnohostrannej funkcie vyučovacieho predmetu telesná výchova, odporúčame citlivý prístup k výkonnostnému chápaniu jeho procesu, hlavne v porovnávaní motorických a fyzických výkonov žiakov. Odporúčame podriaďiť motorické, ale predovšetkým fyzické výkony, ako cieľové kategórie emocionality, t.j. pre radosť z pohybu, spolupatričnosti.

Telesná výchova je zameraná na dosiahnutie čo najvyššieho stupňa telesnej zdatnosti, odolnosti a otužilosti. Vede aj k pestovaniu hygienických návykov, dobrému vzťahu k práci a športu. Učiteľ upravuje obsah tematických celkov vzhľadom na telesné postihnutie žiakov.

Ciele telesnej výchovy žiakov s mentálnym postihnutím vychádzajú zo všeobecne stanovených cieľov telesnej výchovy ako vyučovacieho predmetu vo výchovno-vzdelávacom procese, pričom je potrebné ich prispôbiť a doplniť na základe nutnosti zohľadnenia špecifik vývinu a prejavov žiakov s mentálnym postihnutím

- zvýšenie fyzickej zdatnosti a kondície žiaka,
- zlepšenie senzomotorických schopností,
- zvýšenie úrovne základných pohybových schopností,
- rozvoj cielených a koordinovaných pohybov s dôrazom na meniace sa prostredie a meniace sa aktivity,
- rozvoj prijateľných foriem pohybových aktivít s dôrazom na aktuálny sociálny kontext,
- osvojenie a upevnenie hygienických návykov,

- rozvoj verbálnych schopností,
- funkčne využívať komunikačné prostriedky vo vzťahu k telovýchovným aktivitám,
- zlepšiť prijímanie fyzického kontaktu s iným človekom,
- dodržiavať stanovené pravidlá pri fyzickej aktivite,
- spolupracovať a byť funkčným článkom vo vzájomnej interakcii s inými osobami,
- dodržiavať poradie v skupine,
- uplatňovať sebakontrolu pri pohybovej aktivite,
- zvládať účasť na hrových aktivitách s výmenou rolí,
- vedieť sa prispôbiť požiadavkám skupiny,
- uplatňovať napodobňovanie pri spoločných pohybových aktivitách,
- uvedomovať si jednotlivé časti svojho tela vo vzťahu k riadenému pohybu,
- vnímať smer v súvislosti s pohybom a orientáciou v priestore (hore, dolu, dopredu, dozadu, vpravo, vľavo...),
- rozvoj hrubej aj jemnej motoriky,
- rozvoj pohybovej koordinácie,
- rozvoj koordinácie oko – ruka,
- rozvoj pozornosti,
- rozvoj priestorovej a časovo – sledovej pamäti,
- rozvoj kreativity a improvizácie,
- rozvoj schopnosti generalizovať.

Uvedené ciele sa dosahujú prostredníctvom telovýchovných aktivít uvedených v obsahu predmetu:

- poznatky z telesnej kultúry, terminológia (druhy športov, cvikov, pohybov a polôh tela a častí tela pri telovýchovných činnostiach, častí tela, pomenovanie telocvičného náradia, náčinia a používaných pomôcok, atď.),
- základy poradových cvičení (povely poradových cvičení),
- prípravné, kondičné, koordinačné, kompenzačné, uvoľňovacie, vytrvalostné, obratnostné, relaxačné cvičenia,
- pohybové hry,
- rytmické hry a základy tanca,
- základy atletiky,
- turistika, resp. aj plávanie.

CIELE

- Dosiahnuť proporcionálny rozvoj pohybových schopností žiakov,
- zdokonaľovať pohybové zručnosti a návyky,
- rozvíjať koordinačné schopnosti v komplexnom pohybovom prejave žiakov,
- formovať morálne a psychické vlastnosti žiaka prostredníctvom pohybových hier.

OBSAH

Zdravotné cviky Opakovanie a obmieňanie cvikov z nižších ročníkov. Chôdza na stepperi, po akupresúrnom chodníku. Bicyklovanie na rehabilitačnom bicykli. Nácvik bicyklovania na tricykloch a bicykloch.

Kondičné cvičenia

Chôdza- upevňovanie správneho držania tela, chôdza cez nízke prekážky, v zástupe, vo dvojiciach, v rade. Chôdza po schodoch s predmetom v ruke. Chôdza vzad. Chôdza v prírode, po nerovnom teréne vo vzdialenosti viac ako 1 km.

Beh - prirodzený beh s vybehnutím na daný signál zo stoja, z drepu, zo sedu, z ľahu, z kľaku 15 minút. Beh okolo mét, beh po kružnici, beh po „osmičke“, nácvik behu cez nízku prekážku.

Skoky – z miesta daným smerom, znožmo i striedavo. Preskok nízkych prekážok, napnutej mäkkej gumy do výšky 40 cm. Zoskok z výšky 50 cm na mäkkú podložku do drepu. Skok do diaľky do pieskoviska. Poskoky v drepe, poskoky a obraty.

Lezenie – zdokonaľovanie lezenia, podliezania, preliezania. Výstup po šikmej lavičke lezením a plazením. Zliezanie prírodných prekážok.

Hádzanie a chytanie- zdokonaľovanie hádzania a chytania, gúľanie lopty do cieľa. Hod lopty do diaľky horným oblúkom, hádzanie a chytanie lopty odrazenej od zeme. Prehadzovanie cez vyššie prekážky, cez obruče.

Gymnastické cvičenia – chôdza po švédskej lavičke s 3 prekážkami rozmiestnenými na lavičke. Cvičenia rovnováhy a obratnosti. Chôdza po zavesenej lavičke. Výskok na 4 diely švédskej debny do vzporu kľáčmo, z kľaku stoj. Zdvíhanie plnej lopty v kľaku a v stoji, gúľanie a priťahovanie plnej lopty v kľaku. Cvičenia s gymnastickými posilňovačmi, cvičenia so švihadlami.

Základy akrobatických cvičení

Kolíska, prevaľovanie bokom v ľahu na rovnej podložke s napnutými nohami, prevaľovanie. Kotúľ vpred so správnym zbalením, aj na tvrdej podložke. Nácvik ľahu vnesmo zo sedu skrčmo kolískou vzad. Zmiešané visy na nízkej hrazde. Rýchle zmeny polôh a postojov. Rovnovážne cvičenia na dvoch a jednej dolnej končatine. Rovnováha pri pohybe z miesta.

Sezónne činnosti

V zimnom období hry na snehu, chôdza po klzkej ploche, šmýkanie, sánkovanie, bobovanie z mierneho svahu. V jarnom a letnom období turistika zameraná na chôdzu s prekonávaním terénnych prekážok, preliezanie, podliezanie, preskakovanie nízkych prekážok, dvíhanie a prenášanie drobných predmetov. Hry a súťaže na orientáciu v teréne. Odporúča sa plávanie žiakov - podľa možností školy.

Kolektívne činnosti

Naháňačky. Loptové hry s jednoduchými pravidlami zamerané na hádzanie, chytanie, podávanie, prihrávku obojruč trčením, vrchné chytenie obojruč a hry spojené s rýchlym behom. Osvojovanie si jednoduchých pravidiel hier.

Hudobno – pohybové hry

Cval bokom a vpred. Prísuný krok vpred i vzad. Vyjadrenie trojštvrťového taktu potleskom, podupom, trojdupom. Pohybové vyjadrenie pojmov: vysoko, nízko, ticho, silno, pomaly, rýchlo.

Kondičné a relaxačné cvičenia

Opakovanie a obmieňanie cvikov zameraných na lokálne uvoľňovanie častí hornej a dolnej končatiny, trupu, na celkovú relaxáciu, prehĺbené lokálne dýchanie, uvoľnené vydychovanie, aktivity na psychické uvoľnenie. Kondičné cvičenia realizujeme aj v zimnej a letnej prírode.

PROCES

Pohybové hry zaradujeme do úvodnej, hlavnej alebo záverečnej časti hodiny. Pomocou nich plánujeme a cieľavedome rozvíjame potrebné pohybové schopnosti žiakov a zvyšujeme ich záujem o cvičenie. Hry majú mať jednoduchú organizáciu. Pohybová náročnosť a psychické zaťaženie by malo byť primerané k stupňu mentálneho postihnutia žiakov. Relaxačné cvičenia je vhodné spájať s dýchacími cvičeniami v príjemnej atmosfére, pomaly a uvoľnene.

Predmet: Svet práce, MP, variant B

Časová dotácia

ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Štátny vzdelávací program				0,5	
Školský vzdelávací program				0,5	
spolu				1	

UČEBNÉ OSNOVY: 8. ročník, MP, variant B

VZDELÁVACIA OBLASŤ: Človek a Svet práce

PREDMET: SVET PRÁCE

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Cieľom predmetu je oboznámiť žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia so svetom práce, rôznymi povolaniami ľudí, naučiť ich elementárnej orientácii v povolaniach ľudí, s ktorými sa dostanú do bezprostredného styku vo svojom živote.

Učíme ich vážiť si prácu každého človeka.

Z charakteru postihnutia žiaka vyplýva, že tieto informácie žiakovi poskytujeme cez konkrétne, praktické ukážky práce. Preto sú súčasťou vyučovania tohto predmetu vychádzky a exkurzie, pri ktorých žiaci získavajú konkrétne poznatky z rôznych odborov pracovnej činnosti.

V nižších ročníkoch realizujeme vyučovanie vychádzkami a pozorovaním práce v najbližšom okolí (obchody, zdravotné strediská, nemocnica, lekáreň, pošta, banka), vo vyšších ročníkoch exkurziami na mestský/obecný úrad, do vzdialenejších firiem, podnikov, prevádzok v oblasti služieb a poľnohospodárskych družstiev.

Pri plánovaní exkurzií odporúčame spolupracovať s výchovným poradcom.

CIELE

Poznať pracovné činnosti vybraných profesií,

- mať prehľad o učebných odboroch,
- vedieť posúdiť svoje možnosti v oblasti profesie,
- využiť profesijné informácie a poradenské služby pre výber ďalšieho vzdelávania.

OBSAH

Voľba profesijnej orientácie

Osobné záujmy a ciele.

Telesný a zdravotný stav.

Osobné vlastnosti a schopnosti.

Vplyvy na voľbu profesijnej orientácie.
Práca s profesijnými informáciami a využívanie poradenských služieb.
Možnosti ďalšieho vzdelávania
Náplň učebných odborov.
Informácie o ďalšom vzdelávaní.

PROCES

Nadväzujeme na poznatky, ktoré získali žiaci v siedmom ročníku o trhu práce (povolaniach ľudí, druhoch pracovísk, charaktere a druhoch pracovných činností, kvalifikačných požiadavkách). Vedeťme žiakov k poznávaniu pracovných činností, ktoré napomáhajú vytvárať ich osobné záujmy a ciele. Učíme ich orientovať sa v informáciách a využívať poradenské služby. Oboznamujeme ich s možnosťami ďalšieho vzdelávania a charakteristikou učebných odborov.